

مراسم پایانی در سرای دائمی اهل قلم برگزار می شود

کتاب فصل زمستان؛ فردا

۳

سفر آقای نویسنده، اهالی قلم را به سوگ نشانند

مرگ، داستان تازه نادر ابراهیمی

۶

مدیرکل چاپ وزارت ارشاد از نمایشگاه «دروپا» می گوید دستاورد ایران از المپیک چاپ

نمایشگاه 'دروپا' (Drupa) که یکی از بزرگترین نمایشگاه های صنعت چاپ جهان است، نهم تا بیست و دوم خرداد در شهر دوسلدورف آلمان برگزار شد. این نمایشگاه از مهم ترین رویدادهای حوزه چاپ است که تمامی شرکت های تولیدکننده صنعت چاپ تلاش می کنند با شرکت در آن، جدیدترین دستاوردهای فناوری خود را به نمایش بگذارند. به گفته جلال ذکایی مدیرکل اداره چاپ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که در این نمایشگاه شرکت داشته است، با توجه به آخرین تحولاتی که در حوزه چاپ اتفاق افتاده و آینده ای که در انتظار صنعت چاپ جهان است، لزوم آگاهی ایرانیان از تحولات این حوزه امری بدیهی به نظر می رسد. او در این باره می گوید: حضور در این نمایشگاه چه از حیث بازدید مسئولان دولتی و چه از نظر بازدید جایخانه داران و کارشناسان صنعت چاپ، دستاوردهای خوبی برای ایران در پی داشته است. ۹

شنبه ۲۵ خرداد ۱۳۸۷
۱۰ جمادی الثانی ۱۴۲۹، ۱۴ ژوئن ۲۰۰۸
شماره ۱۳۵، پیاپی ۷۸۶
صفحه ۲۰۰، تومان

ISSN:1029-3345

صاحب امتیاز: خانه کتاب
سردبیر: پدram پاک آیین
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی
خیابان برادران مظفر جنوبی، کوچه
خواججه نصیر، پلاک ۱۰، طبقه چهارم
تلفن: ۴-۶۶۹۶۱۵۱
سازمان آگهی ها: ۲۲۲۵۵۲۴۶
چاپ: ایرانچاپ

www.ketabehafteh.ir

**معرفی اعضای
شورای سیاست گذاری
نمایشگاه بیست و دوم**
از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد
اسلامی احکام اعضای شورای
سیاست گذاری بیست و دومین
نمایشگاه بین المللی کتاب تهران
صادر شد.
حمید قبادی، مشاور اجرایی
معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ
و ارشاد اسلامی، باینان این مطلب
گفت: محمدرضا و صفی مدیرکل
دفتر مجامع، تشکل ها و فعالیت های
فرهنگی، احسان الله حاجتی،
مدیرعامل موسسه نمایشگاه های
فرهنگی، میثم نیلی مشاور وزیر،
مجید حمیدزاده مدیرکل اداره
کتاب، محمود سالاری مدیرکل
اداره برنامه ریزی فرهنگی و
توسعه کتابخوانی، علی شجاعی
صانین مدیرعامل خانه کتاب و
جلال ذکایی مدیرکل اداره چاپ
اعضای این شورا هستند. وی
افزود: همچنین طی حکمی دکتر
محسن پرویز نیز به عنوان رئیس
این شورا از سوی وزیر فرهنگ و
ارشاد اسلامی منصوب شد.

با احد فرامرز قراملکی درباره «اخلاق حرفه ای در تمدن ایران و اسلام» و چند اثر دیگر

کسب و کار زیر نور اخلاق

بسیار مهم است و ما متن این اثر را به همراه مقدمه ای روشنگر
همراه با تعلیقاتی جامع منتشر کردیم.

وی می افزاید: بخش هایی از این متن قبلاً توسط چند تن از
دانشجویان به عنوان رساله کارشناسی ارشد تصحیح شده بود، اما
به صورت کامل تصحیح و چاپ نشده بود. این بار به همت همان
دانشجویان یعنی خانم زینت فنی اصل و خانم مسجلی متن کامل
این کتاب تصحیح شد و با مشارکت هم آن را آماده چاپ کردیم اما
غیر از این چاپ دیگری از آن در دست نبود.

وی درباره اینکه بر چه مبنایی دست به تصحیح این کتاب زده
است می گوید: سه نسخه بسیار ارزشمند و نفیس از این اثر در
اختیار داشتیم که از کتابخانه های مختلف فراهم آمد.

یک نسخه هم که چندان قابل اعتماد نبود، تهیه کردیم.
بنابراین تصحیح این اثر بر اساس همان سه نسخه
موجود شکل گرفت. وی درباره این که چرا این کتاب
تا امروز از سوی اساتید دیگری تصحیح نشده بود
می گوید: نام این کتاب در تاریخ منطق آمده بود.
کتاب هایی که در زمینه منطق نوشته شده اند کمتر مورد
توجهند و تصحیح می شوند و مصححان و اهل تحقیق
معمولاً دوره های کامل طبیعیات و فلسفه را تصحیح می کنند.
به طور کلی در زمینه منطق به عنوان میراث گذشته، خیلی کم کار
کرده ایم و کتاب های تصحیح شده در حوزه منطق بسیار اندک
هستند. مباحث این کتاب کلاً متعلق به دوره منطق قدیم یعنی منطق
ارسطویی است و بخش تلفیقی در واقع همه مباحث منطق دانان را
به نحوی در خود جمع کرده است. امروز هم در منطق ارسطویی،
این مباحث تماماً جزو مباحث زنده است البته منطق جدید ریاضی
موضوع مستقلی است. نویسنده تحفة السلاطین یعنی جابر انصاری
از خنجی، از خواججه طوسی، ابن سینا، فارابی و دیگران نقل قول های
مفصلی دارد و در واقع تحفة السلاطین کتابی است که از پختگی و
دانش نویسنده اش خبر می دهد.

«اخلاق حرفه ای در تمدن ایران و اسلام» عنوان کتابی به قلم
احد فرامرز قراملکی است که هفته گذشته از سوی پژوهشکده
مطالعات فرهنگی و اجتماعی چاپ و منتشر شده است. وی متولد
۱۳۴۰ تبریز است و دکترای فلسفه دارد و به عنوان مدیر گروه اخلاق
حرفه ای در دانشگاه تهران انتخاب شده و در همین دانشگاه تدریس
می کند، ضمن این که معاونت پژوهشی دانشکده الهیات را نیز به
عهده دارد. او هفته گذشته کتاب دیگری به نام «تحفة السلاطین» اثر
نورالدین جابر انصاری را با همکاری گروهی از دانشجویان دوره
دکترای تصحیح و منتشر کرده که ناشر آن میراث مکتوب است. دکتر
فرامرز قراملکی در کارنامه اش حدود بیست اثر تالیفی منتشر شده
دارد که برخی به زبان عربی ترجمه و منتشر شده و
برخی دیگر مانند «پارادوکس دروغگو» در حال
ترجمه شدن به زبان انگلیسی است. این استاد دانشگاه
در حوزه منطق، کتاب «منطق ملخص»، «پارادوکس
دروغگو» و در حوزه کلام جدید «هندسه معرفتی کلام
جدید»، «روش شناسی مطالعات دینی»، «اصول و فنون
پژوهش» و «استاد مطهری و کلام جدید» را در کارنامه
دارد. وی درباره موضوع «تحفة السلاطین»، کتابی که
به تازگی از سوی نشر میراث مکتوب منتشر کرده است می گوید:
«تحفة السلاطین» یک دوره کامل منطق به زبان فارسی است که در
دوره صفویه تالیف شده است. نویسنده این اثر شخصی به نام
نورالدین جابر انصاری، بانی مدرسه نوریه اصفهان است. این کتاب
به لحاظ ساختار منطقی دارای ساختاری تلفیقی است یعنی تلفیق
بین ساختار دو بخشی ابن سینایی و ساختار ۹ بخشی ارسطویی
است. در این ساختار، تحفة السلاطین، کتاب منحصر به فردی
است. حسن کتاب در این است که دارای زبان فارسی دوره صفویه
است و در واقع نشان می دهد که نظر غربی ها - که تاکید دارند منطق
دوره اسلامی را منطق ارسطویی بنامند - غلط است چون این کتاب
متعلق به دوره اسلامی است اما به زبان عربی نیست. این کتاب

یاد

سیمین دانشور

نویسنده ای که برای مردم می نوشت

نوشتن داستان وقتی که
مخاطبی برای آن متصور
نشویم، کاری است
بیهوده. آثار ادبی نوشته
می شوند تا مخاطبی
احتمالی آنها را بخواند. به گمان بسیاری،
اگر نوشته ای به دست مخاطب نرسد،
انگار نوشته نشده است. در نتیجه یکی از
کارهای مهم در عرصه ادبیات داستانی،
ارائه دادن آن به مخاطب و در دسترس
قرار دادن اثر است. پس از آن باید نویسنده
بداند که چگونه این نوشته را با مخاطب
آشتی دهد و چه بهتر که این آشتی در
کودکی اتفاق بیفتد. اگر کودک از همان
روزهای اول با کتاب همنشین شود، دیگر
آن را کنار نمی گذارد؛ کاری که نادر
ابراهیمی آن را به خوبی انجام داد.
کتاب هایی که او با جدیت در حوزه کودکان
و نوجوانان منتشر کرد، سهم بزرگی در
کتابخوان کردن عده زیادی از بچه های
ایرانی داشت. نادر ابراهیمی نویسنده ای
بود که همه چیز را جدی می گرفت؛ از
کارهایی که برای کودکان می نوشت تا
کارهایش در عرصه ادبیات بزرگسال.
کتاب هایی که او در عرصه ادبیات
کودکان نوشت و یاد انتشار آن ها سهمیم
بود، سبب شد بسیاری از کودکان ما با
ادبیات آشنا شوند.

۶

۱۰

کتاب‌های خوبی در رشته‌های علوم عقلی و مسائل و علوم اسلامی نوشته می‌شود و تحقیقات فلسفی خوبی انجام می‌گیرد؛ اما آن چیزی که این نسل‌های متجدد و نو به نو - که همه هم احتیاج دارند راه را پیدا کنند و حقایق را بفهمند - بالاخره باید از آن استفاده کنند، نیست؛ حقا و انصافا کم است. کتاب برای استفاده این قشرهای جوانی که مایلند در زمینه مسائل اسلامی تعمق کنند کم داریم؛ لذا باید در این زمینه خیلی کار شود. در خیلی از زمینه‌ها ما هیچ کاری نکرده‌ایم! بعضی از موضوعات هست که حتی یک کتاب هم درباره آنها نوشته نشده است! در بعضی زمینه‌ها کتاب نوشته شده است اما در بین آنها کتابی که دست خواننده نسل جوان متوسط را بگیرد، نیست. بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ۱۳۷۵/۱۰/۱۰

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: همت نادر ابراهیمی ستودنی است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی پیامی درگذشت نادر ابراهیمی هنرمند و نویسنده کشورمان را تسلیت گفت.

متن پیام به این شرح است: «بار دیگر خبر از دست دادن هنرمند و نویسنده‌ای نامور از دیار مهر ایران زمین، دل آشنایان با فرهنگ این مرز و بوم را به درد آورد.»

در پیام محمدحسین صفارهرندی آمده است: «مرحوم نادر ابراهیمی نویسنده پر تلاش و کوشای حوزه ادبیات و سینما بود که بی شک همتش در پاسداری از فرهنگ و هنر این دیار شایسته ستایش است. درگذشت این بزرگمرد ادب و هنر را به خانواده محترم، بازماندگان و اهالی فرهنگ و هنر تسلیت عرض می‌کنم و برای او آرامش ابدی از خداوند متعال خواستارم.»

مهلت دریافت حواله تحویل کتاب تا پایان تیرماه

معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مهلت دریافت حواله تحویل کتاب ناشران را تا پایان تیر ماه اعلام کرد.

این حواله‌ها مربوط به جلسات ۲۷۰ تا ۲۹۹ است. ناشرانی که اسامی آنها در صورت جلسه آمده است باید تا تاریخ اعلام شده به واحد خرید کتاب معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراجعه کنند. ناشران برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن‌های ۳۸۵۱۲۸۵۰ و ۳۸۵۱۲۶۲۳ تماس حاصل کنند.

درگذشت عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی

دکتر حمید فرزام عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی و استاد دانشگاه، شامگاه ۱۹ خرداد به دیدار حق شتافت.

فرزام متولد سال ۱۳۰۲ (کرمان) و دارای مدرک دکترای زبان و ادبیات فارسی، مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان و استاد متون نظم و نثر دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران و دانشگاه امیرکبیر بود که از سال ۱۳۶۹ به عضویت پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی درآمد. برخی از آثار وی عبارتند از: اصول اخلاقی اسلامی، روابط معنوی شاه نعمت‌الله ولی با سلاطین ایران و هند، تحقیق در احوال و نقد آثار و افکار شاه نعمت‌الله ولی و نکته‌ها و نقدها.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم تقدیر از برگزارکنندگان نمایشگاه کتاب تهران عنوان کرد

رضایت مردم از نمایشگاه؛ بیش از گذشته

برگزاری شایسته بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران تشکر کردند.

در بخشی از نامه ناشران حوزه دین به محمدحسین صفارهرندی آمده است: تلاش بی شائبه و مستمر حضرتعالی و همکارانتان در معاونت فرهنگی آن وزارتخانه در برگزاری مدبرانه و شکوهمند بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران از یک سو حضور حداکثری شیفتگان کتاب و علاقه‌مندان میراث مکتوب میهن اسلامی را به دنبال داشت که این بارقه امید در دل اصحاب قلم و ناشران ایجاد کرد. برگزاری شایسته این نمایشگاه از سوی دیگر تلاش بدخواهان که همواره ملت سرفراز ایران را به بی فرهنگی و دوری از کتابخوانی متهم می‌کنند ناکام گذاشت؛ چراکه این حرکت بزرگ فرهنگی تابلوی روشنی از فرهنگ دوستی ملتی بود که پشتوانه چند هزار ساله تمدن ایرانی اسلامی را دارا بود.

ناشران کتاب‌های دینی در نامه خود، تمهیدات معاونت فرهنگی و مدیران اجرایی بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب و اولویت بخشی به آثار حوزه دین و علوم اهل بیت(ع)، برگزاری نشست‌های تخصصی این حوزه در سرای اهل قلم، رونمایی آثار برگزیده حوزه دین، معرفی عالمان و اندیشمندان دینی اهل قلم، حمایت از ناشران این حوزه و تشویق آنان به ابداع آثار ارزشمند حوزه دین را از پیامدهای این نمایشگاه عنوان کردند.

در این دیدار دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی سخنانی گزارشی از روند برپایی بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران ارائه کرد.

قدردانی ناشران کتاب‌های دینی از وزیر ارشاد

در عین حال ناشران کتاب‌های دینی استان قم با ارسال نامه‌ای به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی مراسمی با تقدیر از دست اندرکاران برپایی بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران گفت: این نمایشگاه بیش از گذشته رضایت مسوولان و مردم را جلب کرد.

محمدحسین صفارهرندی بابت این مطلب افزود: «حقیقتا قضاوت کنندگان، حاصل کار دست اندرکاران را تحسین کردند و این نمایشگاه از سوی آنان بیش از یک گام به پیش ارزیابی شده است.»

وی عنایت خداوندی، وفاق و همدلی میان مجموعه اداره کنندگان و نیز بهره‌گیری از تجربیات گذشته را از جمله عوامل موفقیت نمایشگاه بین المللی کتاب عنوان کرد و گفت: آمادگی مجموعه معاونت فرهنگی برای کار جمعی، موفقیت بیشتر در این عرصه را موجب شده است.

وزیر ارشاد، مستندسازی عملیات و تجربیات هر بخش از برپایی نمایشگاه را مورد تاکید قرار داد و خاطر نشان کرد: «مرور این تجربیات در سال‌های آینده می‌تواند دست اندرکاران را برای ارتقای هر چه بیشتر نمایشگاه یاری دهد.»

وی توسعه آگاهی و دانش، دینداری و ترویج فرهنگ کتابخوانی را از جمله اهداف نمایشگاه کتاب برشمرد و گفت: برای برپایی نمایشگاهی شایسته تر در سال آینده باید از امروز هدف گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گیرد.

نادر ابراهیمی، قصه بدرود را نوشت

نادر ابراهیمی چهره نامور ادبیات معاصر ایران پس از یک دوره بیماری سخت روز شانزدهم خرداد در ساعت ۱۵:۱۵ درگذشت و سفر دور و دراز دیگری را آغاز کرد.

علاقه‌مندان ادبیات داستانی نادر ابراهیمی را با داستان‌های فراوانی از جمله «بار دیگر شهری که دوست می‌داشتیم»، «سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما می‌آمد و هلیا می‌شناسند»، اثر ارزشمند «سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما می‌آمد» که روایت داستانی نادر ابراهیمی از زندگی حضرت امام خمینی (ره) است، گویای اعتقاد این نویسنده توانا به آرمانهای معمار کبیر انقلاب اسلامی است؛ اثری که با استقبال چشمگیر از سوی مخاطبان مواجه شد. نادر ابراهیمی که خود را «ابوالمشاغل» معرفی کرده بود، در بسیاری از رشته‌ها و گرایش‌های هنری و ادبی طبع آزمایی کرد، از جمله ادبیات کودک و نوجوان، تصویرگری کتاب کودک، داستان برای بزرگسالان، فیلم‌سازی داستانی و مستند، نمایش، شعر و ترانه‌هایی که با صدای محمد نوری جاودانه شدند.

ابراهیمی در زمینه ادبیات کودک، جایزه نخست براتیسلاوا، جایزه نخست تعلیم و تربیت یونسکو، جایزه کتاب برگزیده سال ایران و چندین جایزه دیگر دریافت کرد. نادر ابراهیمی در چهاردهم فروردین ماه سال ۱۳۱۵ در تهران به دنیا آمد. پس از گرفتن دیپلم ادبی از دبیرستان دارالفنون، به دانشکده حقوق وارد شد. اما این دانشکده را پس از دو سال رها کرد و سپس در رشته زبان و ادبیات انگلیسی به درجه کارشناسی رسید.

او در دو کتاب «این مشغله» و «ابوالمشاغل» ضمن شرح وقایع زندگی، به فعالیت‌های گوناگون خود نیز پرداخته است. از جمله شغل‌های او می‌توان به این موارد اشاره کرد: صفحه‌بندی روزنامه و مجله و ... مترجمی و ویراستاری، ایران‌شناسی عملی و چاپ مقاله‌های ایران‌شناختی، فیلم‌سازی مستند و سینمایی، مصور کردن کتاب‌های کودکان، مدیریت یک کتابفروشی، خطاطی، نقاشی، تدریس در دانشگاه‌ها و ...

ابراهیمی در سال ۱۳۴۲ نخستین کتاب خود را با عنوان «خانه‌ای برای شب» به چاپ رساند و تا سال ۱۳۸۰ علاوه بر صدها مقاله تحقیقی و نقد، بیش از صد کتاب از او با موضوعات داستان بلند (رمان) و کوتاه، کتاب کودک و نوجوان، نمایشنامه، فیلمنامه و پژوهش در زمینه‌های گوناگون چاپ و منتشر شد ضمن آن که چند اثرش به زبان‌های مختلف دنیا برگردانده شده است. او فعالیت حرفه‌ای خود در زمینه ادبیات کودکان را با تأسیس مؤسسه همگام با کودکان و نوجوانان متمرکز کرد. این مؤسسه، به منظور مطالعه در زمینه مسائل مربوط به کودکان و نوجوانان برپا شد و فعالیتش را در حیطه نوشتن، چاپ و پخش کتاب، نقاشی، عکاسی، و پژوهش درباره خلق و خو، رفتار و زبان کودکان و نیز بررسی شیوه‌های یادگیری آنان دنبال کرد. این انتشارات عنوان ناشر برگزیده آسیا و ناشر برگزیده نخست جهان را از جشنواره‌های آسیایی و جهانی تصویرگری کتاب کودک دریافت کرد.

عیادت معاون فرهنگی وزارت ارشاد از احمد عزیزی

دکتر محسن پرویز، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، هفته گذشته با حضور در بخش ICU بیمارستان امام رضا(ع) کرمانشاه از نزدیک جویای حال احمد عزیزی شاعر نام‌آشنای کشور شد و روند معالجات وی را از ابتدای بیماری تاکنون را از دکتر معالج و خانواده عزیزی پی‌گیری کرد. این شاعر توانمند و مردمی مدتی است که به علت عارضه قلبی و کلیوی در بیمارستان امام رضا(ع) کرمانشاه بستری است که اکنون پزشکان حال وی را نسبت به گذشته، بهتر و روند معالجات را رضایت بخش اعلام کرده‌اند. آثاری چون «گفتش‌های مکاشفه»، «شرجی آواز»، «خوابنامه و باغ تناسخ»، «ترجمه زخک و باران پونه» از مهم‌ترین آثار ادبی احمد عزیزی هستند. در این دیدار عبادرضا اسلامی، قائم‌مقام موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران و تنی چند از اهالی قلم حضور داشتند.

بهره برداری از بزرگترین کتابخانه کانون در بوشهر

بزرگ‌ترین کتابخانه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در استان بوشهر که با سبک و سیاق سنتی و برگرفته از معماری بومی منطقه ساخته شده، هفته گذشته با حضور استاندار بوشهر و مقامات محلی این شهر به بهره‌برداری رسید.

این مرکز در زمینی به مساحت ۱۰۴۱ مترمربع و با زیربنای ۱۰۰۸ متر مربع و با صرف هزینه‌ای برابر با ۳ میلیارد و ۴۴۱ میلیون و ۷۹۲ هزار و ۷۱۱ ریال در دو طبقه و در مدت چهار سال ساخته شده است.

کتابخانه‌ای با دو سالن جداگانه کودک و نوجوان، سالن نمایش فیلم با ظرفیت ۹۰ صندلی، نگارخانه و پنج کلاس جداگانه جهت کارگاه‌های مختلف هنری از امکانات این مرکز فرهنگی هنری است. با گشایش این کتابخانه که پنجره‌های دیدنی آن به روی ساحل خلیج فارس ایران گشوده می‌شود، شمار مراکز کانون در استان بوشهر به ۱۵ مرکز ثابت خواهد رسید.

کتاب فصل زمستان؛ فردا

در فاصله یک روز مانده به برگزاری مراسم پایانی جایزه کتاب فصل ویژه زمستان، گمانه زنی ها برای پیش بینی کتاب های برگزیده جدی تر شده است. دبیرخانه این جایزه نیز هفته گذشته نامزدهای برخی رشته ها را اعلام کرد.

در گروه مدیریت کتاب های مدیریت برون سپاری اثر بخش نوشته محسن چشم پراه و محسن مرتضوی، مقدمه ای بر چابکی سازمانی و تولید چابک نوشته احمد جعفر نژاد و بهنام زمانی، کرامت انسانی و سازمان نوشته عادل نژاد سلیم، دولت الکترونیک؛ رویکرد مدیریتی نوشته نورمحمد یعقوبی و تحقیقات بازاریابی با نگرش کاربردی نوشته علی صنایعی به مرحله دوم داوری راه یافتند.

این کتاب ها از سوی ناشرانی چون مهربان نشر، مرکز آموزش و تحقیقات فنی، افکار و جهاد دانشگاهی واحد اصفهان در زمستان ۸۶ به بازار کتاب عرضه شده اند. در گروه حسابداری تنها کتاب مدل جامع نظام بودجه ریزی عملیاتی نوشته محمد حسن آبادی و علیرضا نجار از مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران به مرحله دوم داوری راه یافت.

در گروه آموزش و پرورش هم کتاب های نو عمل گرایی و فلسفه تعلیم و تربیت نوشته خسرو باقری از دانشگاه تهران، زمینه ای برای بازنشاسی و نقادی فلسفه تعلیم و تربیت در جهان غرب نوشته سعید بهشتی از اطلاعات، مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی با نگرش نوین نوشته احمد علی فروغی ابری، قربانعلی سلیمی و اکرم گودرزی از دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان و هنر مهارت مورد نویسی ترجمه ابراهیم گلشنی و کورش محمد خراسانی از مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی امتیاز لازم را برای راه یافتن به مرحله دوم داوری کسب کردند.

نامزدهای گروه اقتصاد و علوم سیاسی

در گروه علوم سیاسی نیز کتاب های درآمدی بر فلسفه سیاسی نوین نوشته مرتضی جیریایی از نشر نی، اسلام سیاسی در ایران نوشته محمد علی حسینی زاده از دانشگاه مفید و مفاهیم اجتماعی در جوامع مستعمراتی

نوشته شاپور رواسانی از امیر کبیر به مرحله دوم داوری راه یافتند. در گروه اقتصاد هم کتاب های تجزیه و تحلیل اقتصادی و فلسفه اخلاق ترجمه یدالله دادگر از مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، اقتصاد ناهنجاری های پنهان اجتماعی ترجمه سعید مشیری از نشر نی، گنگره بین المللی مارکس ترجمه گروهی از مترجمان از نشر دیگر، پایان نفت در آستانه جهان پرمخاطره نو ترجمه احمد عظیمی از معاونت برنامه ریزی ریاست جمهوری، بازارهای پولی و مالی بین المللی نوشته محمد شعبانی از انتشارات سمت، برنامه ب-۲ ترجمه فریدون مجلسی از نشر اطلاعات و تحولات صد ساله اقتصاد ایران در سایه روابط بین المللی نوشته علی رشیدی از نشر روزنه امتیاز لازم را برای ورود به مرحله دوم داوری به دست آوردند.

کتاب های حقوق در مرحله پایانی

۱۳ کتاب حقوق راه یافته به مرحله دوم داوری چهارمین دوره جایزه کتاب فصل (زمستان) نیز از سوی دبیرخانه این جایزه اعلام شدند. کتاب های مفهوم بیع و تمایز آن از سایر قراردادها نوشته سیدمحمد هادی قبولی، مالکیت فکری ترجمه حمید هاشم بیگی، تاریخ

حقوق تعهدات ترجمه رسول رضایی، حقوق بین المللی کیفری نوشته رضا فیوضی، بررسی تطبیقی حق آزادی بیان از دیدگاه اسلام و اسناد نوشته جوانمیر عبداللهی و حقوق شرکت های تجاری نوشته کوروش کاویانی برخی از عناوین این کتاب ها هستند.

جبرایم علییه اشخاص نوشته حسین میرمحمد صادقی، مکاتب کیفری نوشته مجید آقایی، قراردادهای حقوق مؤلف نوشته پژمان محمدی، تدبیر قانونی در سن ازدواج نوشته لیلی بروجردی، حقوق ارتباطات نوشته کاظم معتمد نژاد و رویا معتمد نژاد، حقوق بین الملل اسلام نوشته عباسعلی عظیمی شوشتری و شناخت جرم شناسی ترجمه حمیدرضا ملک محمدی هم از دیگر آثار هستند که برای مرحله دوم داوری کتاب فصل امتیاز لازم را کسب کرده اند.

این کتاب ها از سوی ناشران شلاک، جهاد دانشگاهی، مجله، دانشگاه تهران، احسان، میزان، خرسندی، دادگستر، اطلاعات و دفتر مطالعات و توسعه رسانه ها به بازار نشر عرضه شده اند.

جوایز برگزیدگان زمستان کتاب فصل ساعت ۱۷ فردا (یکشنبه) در سرای دائمی اهل قلم اهدا می شود.

یاد

طاهره ابید

شخصیتی چندوجهی

نادر ابراهیمی از جمله نویسندگانی است که چه در حوزه بزرگسال و چه در حوزه کودک و نوجوان آثار ماندگاری خلق کرده است. داستان ها و آثار این نویسنده از ویژگی ها و نثر ادبی قابل توجهی برخوردار است؛ ویژگی هایی که سبب شده تا مخاطبان فراوانی آثار او را با دقت دنبال کنند و بخوانند. جای تأسف است که ما پس از این؛ نخواهیم توانست کار جدیدی را از ایشان بخوانیم و به تجربه های جدیدی در این عرصه برسیم. اما به گمان من نادر ابراهیمی با آثاری که خوشبختانه تعدادشان هم کم نیست، همیشه در میان ما و ادبیات فارسی جایگاهی ویژه خواهد داشت و مخاطبان، نوشته هایش را خواهند خواند.

حضور توامان نادر ابراهیمی در دو حوزه ادبیات کودکان و بزرگسالان سبب شده تا او به شناخت خوبی از ادبیات داستانی برسد. به طور حتم فعالیت او در حوزه ادبیات کودک به او کمک کرده تا مخاطبان این حوزه را شناسایی کند و این نکته در آثار بزرگسالش نیز موثر بوده است. از سوی دیگر، حضور جدی و اثرگذار ابراهیمی در ادبیات بزرگسال سبب شده تا او ادبیات کودکان را نیز با جدیت دنبال کند و آن را پی بگیرد. اما به گمان من نکته با اهمیت در این میان سبکی است که نویسنده آن را دستمایه کار قرار می دهد و این سبک نیز به طور حتم برآمده از تجربه های او است. زلالی و سادگی درون نویسنده همواره سبب می شد تا او آثاری جذاب و خواندنی خلق کند، چه در حوزه ادبیات کودکان و چه در حوزه ادبیات بزرگسالان. ما نویسندگانی که در این دو حوزه به طور توامان آثار موفق خلق داشته باشیم را کمتر دیده ایم.

از سوی دیگر نادر ابراهیمی نویسنده ای حرفه ای بود که آثار متعددی را به نگارش در آورده بود. این نکته رایش از آن که بخوانیم با دلایل و توجیه های مختلف توضیح دهیم، باید از پشتکار نویسنده فهمید او نویسنده ای بود که با خستگی ناپذیری و پشتکاری می نوشت و به فعالیت می پرداخت.

ادامه در صفحه ۵

انتشارات الهام منتشر کرد
ایمان در مانی
اثر: دکتر نصرالله حکمت
خ انقلاب - خ دوازدهم فروردین
خ وحید نظری - پلاک ۲۳۴
۶۶۴۶۸۰۱۰

خانه کتاب منتشر کرد
خلاصه مقالات
همایش مولود
خیابان انقلاب بین فلسطین و مهابی جنوبی
شماره ۱۱۷۸

نقد وودی آلن در سرای اهل قلم

جلسه نقد و بررسی مجموعه داستان مرگ در می زند، اثر وودی آلن، نویسنده و فیلمساز آمریکایی، عصر سه شنبه گذشته در سرای دائمی اهل قلم برگزار شد. در این جلسه که از ساعت ۱۷ آغاز شد، احسان عباسلو با نقل خاطره ای از نادر ابراهیمی جلسه را آغاز کرد. وی سپس خلاصه ای از زندگی هنری آلن را برای حاضران شرح داد. عباسلو روحیه این نویسنده را با انضباط آکادمیک در تضاد دانست و زندگی هنری او را پیچیده خواند. پس از سخنان عباسلو، محمد علی خبیری به ابراز استنباط خود از سه داستان و نمایشنامه مجموعه مرگ در می زند پرداخت. وی گفت: مرگ یکی از مولفه های بزرگ و غنی در طول تاریخ است که انسان هنرمند و کسانی که دغدغه دین، علم، فلسفه و عرفان داشته اند، همواره به آن پرداخته اند. وی همچنین تصریح کرد: معمولاً برای آلن چه گفتن مهم نیست، بلکه برای او چگونه گفتن اهمیت دارد. پایان داستان های او در این کتاب همواره غیر منتظره است و نوعی عدم قطعیت در این داستان ها مطرح می شود. وی همچنین از ایجاز و اختصار به خوبی بهره برده است. خبری داستان های آلن را دارای تمام مولفه های داستان مدرن دانست و تخیل و خیال پردازی در این داستان ها را ستود. در ادامه این جلسه علی اسدی به نقد کتاب مرگ در می زند پرداخت و از نوعی بینا متنیت در تمام آثار آلن سخن گفت.

قابل توجه نویسندگان و ناشران محترم
سندوق مهر امام رضا در نظر دارد
به نویسندگان و ناشرانی که در دو زمینه:
۱- سیره و زندگانی امام علی بن موسی الرضا
۲- فرض الحسنه و تاثیرات اقتصادی آن
صاحب آثار ارزشمند باشند پس از ارزیابی اثر، جوایز نفیس تقدیم نماید.
لذا از پدید آوردندگان آثار فاخر در زمینه های فوق دعوت می شود دو نمونه از آثار خود را حداکثر تا تاریخ ۸۷/۳/۲۸ به نشانی: تهران - ابتدای خیابان فرصت شیرازی، نبش خیابان پیام آوران - روابط عمومی سندوق مهر امام رضا یا سندوق پستی ۱۴۸۸۱۳۷۹۱ به نام روابط عمومی سندوق مهر امام رضا ارسال نمایند.
(آثار ارسال شده دعوت داده نمی شود)
روابط عمومی سندوق مهر امام رضا (ع)

فراخوان همکاری
وقف یکی از نهادهای مدنی و دینی تاریخ اسلام است و همواره نقش گسترده فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی داشته است. امروزه در ایران، بیش از پنجاه هزار موقوفه و چندین هزار سند وقفی در کتابخانه ها و ادارات اوقاف موجود است که پژوهشی، بررسی و طبقه بندی این آثار و معرفی اصول وقف و موقوفه ها، در گسترش فرهنگ وقف تاثیر بسزایی دارد. بدین جهت سازمان اوقاف و امور خیریه کشور و بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی، درسد تهیه دانشنامه ای تخصصی به نام «دانشنامه وقف» است.
از کلیه پژوهشگران، محققان و استادان دعوت به همکاری می نمایم.
آدرس دبیرخانه: تهران، خیابان ولی عصر، سه راه زعفرانیه، ساختمان دکتر افشار، شماره ۱۷۵۳، طبقه سوم
تلفن تماس: ۲۲۷۵۸۲۸، ۲۲۷۱۷۱۱۷، ۲۲۷۱۷۱۱۹
نمابر: ۲۲۷۴۱۴۷۱
پایگاه الکترونیکی: http://www.bdbf.org.ir پست الکترونیکی: bdbf@bdbf.org.ir

فراخوان پانزدهمین دوره کتاب سال دانشجویی

پانزدهمین دوره انتخاب کتاب سال دانشجویی در هفته پایانی آبان ماه امسال، همزمان با هفته کتاب برگزار می‌شود.

این جشنواره به منظور بهره‌مندی هر چه بیشتر جامعه از اندیشه‌ها، آموخته‌ها و آثار دانشجویی و نیز تجلیل و ارج نهادن به کوشش‌های علمی دانشجویان نویسنده و مترجم برگزار خواهد شد. بر اساس این فراخوان، به مناسبت نام‌گذاری سال ۸۷ از سوی مقام معظم رهبری به عنوان «سالی نوآوری و شکوفایی» موضوعات ویژه جشنواره پانزدهمین دوره کتاب سال دانشجویی و کتاب‌های نگاشته شده، با موضوع قرآن و مفاهیم والای آن بر مبنای نوآوری و شکوفایی خواهد بود.

دانشجویان تمام مقاطع تحصیلی می‌توانند آثار خود را به این جشنواره ارسال کنند. همزمانی دوره تحصیل دانشجویان با چاپ و انتشار کتاب از شرایط اصلی شرکت در این جشنواره است و کتاب‌ها حتماً باید در سال ۸۶ یا ۸۷ منتشر شده باشند.

این جشنواره در هفته پایانی آبان ماه امسال، همزمان با هفته کتاب و باهمت و همکاری سازمان جهاد دانشگاهی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان ملی جوانان، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم و سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشجویان کشور برگزار می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را حداکثر تا پایان شهریور ماه به دبیرخانه کتاب سال دانشجویی به نشانی تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای زاندارمری، پلاک ۱۷۲ سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، صندوق پستی ۱۱۶۳-۱۳۱۴۵ ارسال کنند.

از سوی وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌شود

جشن کتاب‌های کمک آموزشی، آبان ماه

برگزیده، فراهم آوردن امکان تبادل نظر میان پدیدآورندگان کتاب‌های آموزشی و شناخت مشکلات ارائه راهکارهای مناسب برای انتشار کتاب‌های کمک آموزشی بهتر برگزار می‌شود.

جشنواره امسال در دو بخش معرفی و تقدیر از آثار برگزیده و فعالیت‌های جنبی برگزار خواهد شد. در بخش جنبی نیز علاوه بر برپایی نمایشگاهی از کتاب‌های آموزشی و کمک آموزشی در حاشیه نمایشگاه ویژه نامه‌ای نیز در این زمینه منتشر می‌شود. ناشران غیر دولتی که در زمینه کتاب‌های آموزشی و کمک درسی برای گروه سنی نوجوان کتاب منتشر می‌کنند، برای شرکت در جشنواره می‌توانند دو نسخه از کتاب‌هایی را که در فاصله سال‌های ۸۴ تا ۸۶ منتشر کرده‌اند به نشانی تهران، ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره چهار وزارت آموزش و پرورش، طبقه پنجم، دبیرخانه جشنواره کتاب‌های آموزشی تا تاریخ ۲۹ خرداد ارسال کنند.

جشنواره کتاب‌های آموزشی و کمک درسی آبان ماه سال جاری توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌شود. کتاب‌های ارسالی به دبیرخانه این همایش در هفت محور اصلی داوری می‌شوند که دانش‌افزایی، دانش‌آموز، پرورش مهارت‌های فرآیندی، علمی، پژوهشی و هنری دانش‌آموزان، دانش‌افزایی مهارتی و روشی برای معلمان، کار و فعالیت‌های یادگیری، تمرین به منظور تثبیت، تقویت و آموزش جبرانی یادگیری دانش‌آموزان از جمله آنهاست.

از دیگر ملاک‌های داوری نیز می‌توان به سنجش ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز، فعالیت محوری در چهارچوب هدف‌های برنامه‌های درسی خاص برای دانش‌آموزان اشاره کرد.

این همایش با هدف تبیین سیاست‌های وزارت آموزش و پرورش در حوزه انتشار کتاب‌های درسی، ارزشیابی کتاب‌های موجود و معرفی کتاب‌های

تازه‌ترین شماره کتاب‌ماه تاریخ و جغرافیا

صده هجدهمین شماره نشریه کتاب‌ماه تاریخ و جغرافیا با چند مقاله درباره اهمیت تاریخ شفاهی و سخن نخست که به این مبحث اختصاص دارد منتشر شد. سرسخن این شماره توسط مرتضی رسولی پور نوشته شده است.

او در این یادداشت ضبط و ثبت تاریخ را به طور کوتاه، مختصر و مفید شرح داده و سپس از اهمیت بحث تاریخ شفاهی این گونه نوشته است: «ویژگی برجسته تاریخ شفاهی در مقایسه با تاریخ نگاری مبتنی بر اسناد و گزارش‌های رسمی، ضبط و ترسیم ویژگی‌های روان‌شناختی و ارائه تصویری کم و بیش زنده براساس تجربیات مستقیم و غیرمستقیم افراد

است. در این شیوه ثبت حوادث به واسطه درج آهنگ و زیر و بم صدا و ظرایف کلامی به گونه‌ای است که عواطف و احساسات بازنمایانده و تجربیات آنان با گزارش‌های تاریخی تلفیق می‌شوند.» مقاله‌هایی از ابوالفضل حسن آبادی، دکتر سیدابوالفضل رضوی و حسین احمدی نیز در این زمینه نگاشته شده‌اند.

گفت‌وگوی آخرین شماره نشریه تخصصی کتاب‌ماه تاریخ و جغرافیا با حضور دکتر مرتضی نورایی، دکتر علی اصغر سعیدی و ابوالفضل حسن آبادی صورت گرفته است. این بحث نیز با محوریت تاریخی شفاهی انجام شده است. از دیگر بخش‌های این شماره می‌توان به معرفی کتاب‌های «تاریخ برمکیان»، «تاریخ شفاهی در ایران»، «تاریخ شفاهی نشر حقایق اسلامی»، «voice of the past»، «تاریخ و فرهنگ شفاهی ملارد قدیم»، «آشنایی با تاریخ شفاهی»، «تاریخ بیداری ایرانیان» و چند کتاب دیگر اشاره کرد. معرفی مراکز تاریخ شفاهی ایران از دیگر مطالب خواندنی آخرین شماره کتاب‌ماه تاریخ و جغرافیا است.

زاکری امام رضا و امام مهدی و حضرت معصومه (علیهاالسلام)

در پنج جزء و پنج جلد

در انتظار منجی

غیبت قدیم

شمس و المسجد

الکلام

التوحد

الموانا

الموانا

آدرس: قم - مسجد مقدس جمکران - صندوق پستی قم - ۶۱۷
 ۰۲۵۱-۷۲۵۳۳۴ و ۰۲۵۱-۷۲۵۳۳۷

سازمان آگهی‌ها :
 تلفن: ۲۲۲۵۵۲۴۶
 فاکس: ۲۲۹۰۲۷۷۷

تاریخ عثمان پاشا

شرح پورش عثمانی
به آذربایجان و قفقاز
و
تصرف تبریز
ترجمه از ترکی عثمانی
تصحیح و مقدمه
دکتر نصرالله صالحی

دکتر میرعبدالحسین نقیب زاده

نگاهی به
نگرش‌های فلسفی
سده بیستم

صفحه ۵۴۴
قیمت ۸۰۰۰۰ ریال

خیابان انقلاب - روبروی دانشگاه
تهران - شماره ۱۳۳۸ - تلفن ۶۶۴۰۲۳۰

انتشارات دانشجویی

در نظر دارد یکی از فروشگاه‌های کتاب خود را در بهترین نقطه شهر یا امتیازات ویژه به فروش برساند

۰۸۱۱-۸۳۷۸۰۱۰
 تلفن‌های تماس ۰۸۱۱-۸۳۷۸۰۲۰
 ۰۹۱۸-۱۱۱۵۵۲۱
 ساعت تماس ۱۳-۹ و ۲۰-۱۶

انتشارات نیما

دیوان و فال حافظ شیرازی با معنی

چاپ ششم ۱۳۸۷
 بهار: ۶۰۰۰ تومان
 بهار با جعبه: ۷۵۰۰ تومان

خ ۱۲ فروردین - کوچه بهشت آیین - پ ۲۵
 ۶۶۴۸۶۵۸۳ و ۶۶۴۰۰۵۴۴

تجربه های کتابخانه ملی را به آفریقا می بریم

رئیس کتابخانه و آرشیو اتحادیه آفریقا، امکانات و دستاوردهای مدیریتی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران را در نوع خود بی نظیر و آن را نمونه و الگویی برای اتحادیه آفریقا دانست.

سیکا فریپو، رئیس کتابخانه و آرشیو مرکزی اتحادیه آفریقا، در نامه ای به رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران از این سازمان به دلیل میزبانی و سازماندهی بازدید هیئت اعزامی از اتحادیه آفریقا به کشورمان قدردانی کرد.

در این نامه آمده است: «دیدار از کتابخانه و آرشیو فوق العاده شما برای ما افتخار بزرگی بود. دستاوردهای شما در اداره کتابخانه ملی کشورتان در نوع خود نمونه است و منبع الهام بخش ارزشمندی برای ما در اتحادیه آفریقا شده است، ما میزان قابل توجهی از انگیزه و دانش نوین شما در عرصه علم کتابداری را به همراه خود بردیم که مطمئناً راهنمای فعالیت ها و طرح های ما خواهد بود تا بتوانیم کتابخانه و آرشیو خود را توسعه بیشتری ببخشیم».

سیکا فریپو در این نامه می افزاید: «همچنین اجازه دهید قدردانی خود را بابت مهارت همکارانتان در استقبال و همراهی هیئت اعزامی از اتحادیه آفریقا اعلام کنم. همکاران شما به خوبی از ما استقبال کردند، رفتارشان بسیار دوستانه بود و در تمام مسیرها با ما همراه بودند تا بتوانند به نحو احسن هر آنچه می توانند برای ما انجام دهند».

در ادامه نامه آمده است: «ملاقات ما با گروه تخصصی و متعهد همکاران کتابدار شما در کتابخانه ملی ایران نیز برای ما واقعاً نیروبخش بود و در واقع ما اعتقاد داریم که با این ملاقات ها، شبکه های تخصصی جدیدی شکل خواهد گرفت».

به گزارش اینچندی پیش هیئت اعزامی از اتحادیه آفریقا با هماهنگی سفارت ایران در آدیس آبابا به منظور آشنایی با پیشرفت های جمهوری اسلامی ایران در عرصه علوم کتابداری و آرشیو به کشورمان سفر کرده بود. این هیئت پیش از سفر به ایران از امکانات کتابخانه ای و آرشیوی کشورهای کانادا و انگلستان نیز دیدن کرده بودند.

در ادامه نامه آمده است: «ملاقات ما با گروه تخصصی و متعهد همکاران کتابدار شما در کتابخانه ملی ایران نیز برای ما واقعاً نیروبخش بود و در واقع ما اعتقاد داریم که با این ملاقات ها، شبکه های تخصصی جدیدی شکل خواهد گرفت».

به گزارش اینچندی پیش هیئت اعزامی از اتحادیه آفریقا با هماهنگی سفارت ایران در آدیس آبابا به منظور آشنایی با پیشرفت های جمهوری اسلامی ایران در عرصه علوم کتابداری و آرشیو به کشورمان سفر کرده بود. این هیئت پیش از سفر به ایران از امکانات کتابخانه ای و آرشیوی کشورهای کانادا و انگلستان نیز دیدن کرده بودند.

کتاب ماه کلیات بر پلکان صدویست و سوم

صد و بیست و سومین شماره نشریه کتاب ماه کلیات با تاکید بر بخش ویژه نظام ملی اطلاع رسانی منتشر شد. در ابتدای این نشریه که به طور تخصصی به حوزه اطلاعات ارتباطات و دانش شناسی کشور پرداخته است، سخن نخست با قلم دکتر محمد حسن زاده با عنوان «ضرورت شکل گیری نظام اطلاع رسانی» آمده است. دکتر حسن زاده که مشاور علمی بخش نظام ملی اطلاع رسانی نشریه نیز هست، در این یادداشت کوتاه آورده است: «امروزه جوامعی مقتدرند که به خوبی سرمایه اطلاعاتی خود را مدیریت کنند. گردآوری، سازماندهی، اشاعه، استفاده و باز تولید اطلاعات، عناصر بنیادین جوامعی هستند که اطلاعات محور اصلی آن را تشکیل می دهد و اطلاع باوری موتور محرکه آن است».

آخرین شماره کتاب ماه کلیات در سه زیر فصل محوری منتشر شده است. در زیر فصل اول به مسئله «اطلاعات و ارتباطات» پرداخته شده و نویسندگانی همچون داریوش مطلبی، دکتر مازیار امیرحسینی، دکتر عبدالرضا نوروزی چامکی، دکتر حمزه علی نورمحمدی، آزاده پاک نژاد، اسماعیل وزیری، رحمان معرفت، حمیدرضا رادفر، حمید کشاورز، فریبرز درودی، الهام رضازاده، شهناز شهری زاده، ملیحه بیگی و دکتر محمدحسین آزاد مطالب متنوعی در این مورد نوشته اند. پرونده دوم به مبحث دانش شناسی اختصاص دارد و سه مقاله از معین الدین محرابی، نسترن تجدد و استاد عبدالله انوار در آن درج شده است. سومین بخش کتاب ماه کلیات به گزارش و خبر اختصاص دارد.

شخصیتی چندوجهی

ادامه از صفحه ۳

این که او در حوزه های مختلف فعالیت می کرد هم نکته ای قابل بررسی است و باید آثار او در حوزه های مختلف را مورد بحث و بررسی قرار داد و نقش وی را در هر کدام از شاخه ها سنجید، اما نکته در اینجاست که ابراهیمی در هر کدام از شاخه ها آثار قابل تاملی را خلق کرد که ماندگار شده اند. اگر او تصویرگری کتاب کودک را تجربه کرد از آن رو بود که حس می کرد باید از تصاویر برای بیان اندیشه هایش کمک بگیرد و اگر کتاب کودک می نوشت از آن رو بود می خواست موضوع و ساختار داستان او برای مخاطب این سن هم مناسب باشد. او برخلاف افرادی که از این شاخه به آن شاخه می پرند و آثاری سطحی تولید می کنند، در هر حوزه ای که کار کرد، آثار قابل تامل و دقیقی پدید آورد. از دست دادن نادر ابراهیمی ضایعه ای بزرگ برای ادبیات ایران است و جای خالی این نویسنده همواره حس خواهد شد. هرچند نام وی همواره با آثارش در میان ما خواهد ماند.

دیدار مسئولان دانشکده چاپ از خانه کتاب

دکتر ایرج گلشنی، رئیس دانشکده صنعت چاپ به همراه جمعی از استادان و دانشجویان این دانشکده از بخش های مختلف موسسه خانه کتاب و نشریه کتاب هفته بازدید کردند. مدیریت دانشکده صنعت چاپ، همکاری با خانه کتاب را یکی از اهداف این دیدار عنوان کرد و گفت که این همکاری می تواند نتایج مثبت قابل توجهی ایجاد کند.

دانشکده صنعت چاپ فعالیت خود را از سال ۱۳۸۱ و زیر نظر دانشگاه جامع علمی کاربردی آغاز کرده است. این دانشکده در حال حاضر ۱۵۰۰ دانشجو دارد که در رشته های مختلف صنعت چاپ به تحصیل اشتغال دارند. دکتر گلشنی با توضیح این نکته که دانشکده صنعت چاپ زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شود به خبرنگار کتاب هفته گفت: «مدارک ما به دو دلیل دارای اعتبار جهانی است. نخست آن که مدارک ما از سوی وزارت علوم مورد تایید قرار می گیرد و دوم این که با توجه دنیا به مسائل علمی کاربردی، مدارک به طور ویژه مورد توجه قرار گرفته است».

وی همچنین از فعالیت علوم میان رشته ای در این دانشگاه خبر داد و گفت: «مادر رشته هایی همچون مدیریت صنعت چاپ، روان شناسی صنعتی و تبلیغات نیز دوره هایی داریم».

دانشکده صنعت چاپ همچنین در جشنواره ای که به مناسبت روز ملی صنعت چاپ در شهرپور برگزار می شود، حضور دارد. دکتر گلشنی در این مورد گفت: «این جشنواره با برنامه ریزی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می شود، اما از آنجا که در نظر دارند تا برنامه میان ارگان های غیردولتی تقسیم شود، سهم بخش خصوصی در آن بسیار پررنگ است».

رفع مشکلات بن الکترونیک دانشجویان در دانشگاه ها

دانشجویانی که کارت الکترونیک خرید کتاب آنها مفقود و یا بر اثر ورود رمز اشتباه، مسدود شده و یا سوخته است، با مراجعه به دفتر امور فرهنگی دانشگاه محل تحصیل خود مشکل خود را بر طرف کنند.

رقیه نعمتی، کارشناس ارتباطات و همکاری های فرهنگی اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با اعلام این خبر اظهار داشت: دانشجویان می توانند با مراجعه به دفتر امور فرهنگی و تکمیل فرم مربوطه، نسبت به رفع مشکلات بن کتاب خود اقدام کنند.

مجموعه سده های گمشده (تاریخ پس از اسلام) پرویز رجیبی

منتشر کرد انتشارات پیکان

از فروپاشی ساسانیان تا برآمدن سلجوقیان

آدرس: تهران، انقلاب، عرصه به میدان فروردیس
کوی پارس، کورن جبهه شرقی، شماره ۱۵ (مستقیم پارس) واحد ۲۰۰
تلفن: ۶۶۲۸۹۹۰ - ۶۶۲۸۹۹۱
www.pikanyan.com
ej@pikanyan.com

تحقیقی در دین یهود

آدم از نظر قرآن

مهندس جلال الدین آشتیانی

سید محمد جواد موسوی غروی

نشر نگارش: ۰۹۱۲ ۶۰۵ ۶۲ ۸۲

بخش پکتا - خ حافظ - کالج - نبش کوچه بامشاد - شماره ۵۲۵

تلفن: ۸۸۹۴۰۳۰۳

خ انقلاب - بعد از چهارراه وصال - نبش کوچه اسکو

کتابفروشی پکتا

تلفن: ۶۶۹۷۰۲۱۱

فروشگاه: میدان انقلاب - بازارچه کتاب - چاپخش - ۶۶۴۰۳۱۱

نشر احسان انتشار دارد

برای اولین بار ترجمه کامل فارسی

تفسیر فی ظلال القرآن (سید قطب)

فر ۹ جلد با فهرست موضوعی

فروشگاه شماره ۱

تهران، خ انقلاب، روبروی دانشگاه

مجموعه فرورنده، شماره ۲۰۶

تلفن: ۶۶۹۵۴۹۰۴

نویسنده ای که برای مردم می نوشت

نوشتن داستان وقتی که مخاطبی برای آن متصور نشویم، کاری است بیهوده. آثار ادبی نوشته می شوند تا مخاطبی احتمالی آنها را بخواند. به گمان بسیاری، اگر نوشته ای به دست مخاطب نرسد، انگار نوشته نشده است. در نتیجه یکی از کارهای مهم در عرصه ادبیات داستانی، ارائه دادن آن به مخاطب و در دسترس قرار دادن اثر است. پس از آن باید نویسنده بداند که این نوشته را با مخاطب آشتی دهد و چه بهتر که این آشتی در کودکی اتفاق بیفتد. اگر کودک از همان روزهای اول با کتاب همنشین شود، دیگر آن را کنار نمی گذارد؛ کاری که نادر ابراهیمی آن را به خوبی انجام داد. کتاب هایی که او با جدیت در حوزه کودکان و نوجوانان منتشر کرد، سهم بزرگی در کتابخوان کردن عده زیادی از بچه های ایرانی داشت.

نادر ابراهیمی نویسنده ای بود که همه چیز را جدی می گرفت؛ از کارهایی که برای کودکان می نوشت تا کارهایش در عرصه ادبیات بزرگسال. کتاب هایی که او در عرصه ادبیات کودکان نوشت و یا در انتشار آن ها سهیم بود، سبب شد بسیاری از کودکان ما با ادبیات آشنا شوند. این کار ابراهیمی را به هیچ وجه نمی توان کوچک دانست که کتاب های ارزنده ای برای کودکان نوشته است.

نادر ابراهیمی در حوزه ادبیات بزرگسال نیز همین رویه را دنبال کرد. او نثر شیوا و جذابی دارد و داستان هایش را بسیار منسجم و سلیس روایت می کند. ابراهیمی دنبال انجام کارهای عجیب و غریب در داستان هایش نیست. او اول از همه به این فکر می کند که داستانش را تعریف کند و بعد به این می اندیشد که در کارش نوآوری داشته باشد. به همین دلیل است که در کارهای او می توان احساس و عاطفه را دید. هر چند من کارهای زیادی از او را نخوانده ام، اما همین مقداری را که خوانده ام، سرشار از حس انسانی یافته ام. در این داستان ها می توان علاقه و عشق او را به ایران و ادبیات فارسی مشاهده کرد. من بسیاری از نوشته های او را دوست دارم و گاهی به دیگران نیز توصیه کرده ام.

از سوی دیگر، نادر ابراهیمی هرگز مخاطب نخبه را در نظر نمی گرفت. مخاطبان او افرادی بودند که از دل جامعه برخاسته بودند، همان گونه که خودش هم از لایه های جامعه می نوشت. او ساده می نوشت، اما ساده به مسائلی نگاه نمی کرد، هر چند که گاهی پرکاری اش، سبب می شد که همه کارهایش در یک سطح نباشد. نادر ابراهیمی به درد های مردم جامعه توجه داشت و اگر چیزی می نوشت در این راستا بود، به همین دلیل مردم با کارهای او ارتباط برقرار می کردند.

سفر آقای نویسنده، اهالی قلم را به سوگ نشاند

مرگ، داستان تازه نادر ابراهیمی

بود. او دوسرود برای ایران ساخت که با آهنگسازی فریدون شهبازیان و اجرای محمد نوری همراه بود. این دو سرود میهنی بارها از صدا و سیما پخش شده است و پخش آن بعد از گذشت چند سال هنوز هم ادامه دارد.

نادر ابراهیمی که هفته گذشته در سن ۷۳ سالگی درگذشت، چند سال پایانی عمرش با تومور سرطانی دست و پنجه نرم می کرد که توان او را برای نوشتن سلب کرده بود. او در گفت و گویی که پیش از این بیماری انجام داده بود، گفته بود که نویسنده ای که نتواند بنویسد، انگار وجود ندارد. با این همه او در کنار خانواده اش تمام تلاشش را برای بازیابی سلامت به کار برد و حتی در برهه ای نیز وضعیت وی رو به بهبودی بود، چنان که همسر ابراهیمی از دست به قلم شدن مجدد وی سخن گفت. ابراهیمی قصد داشت رمان «سه دیدار» را که درباره امام راحل (ره) بود به انجام برساند و نیز خاطرات زندگی پر مشغله خود را مکتوب کند. اما با تلاشی که نویسنده انجام داد، نتوانست این مهم را تحقق بخشد. او پس از هشت سال مقابله با بیماری درگذشت، هر چند در تلاش شبانه روزی سال های قبل، تعداد قابل توجهی کتاب و دستنوشته از خود باقی گذاشته بود.

نادر ابراهیمی ۱۴ فروردین سال ۱۳۱۵ در تهران به دنیا آمد. او تحصیلات مقدماتی را در این شهر گذراند و پس از اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان دارالفنون، وارد دانشکده حقوق شد، اما دانشگاه را پس از دو سال رها کرد و سپس در رشته زبان و ادبیات انگلیسی به درجه لیسانس رسید. او که یکی از چهره های پرکار هنر و ادبیات ایران بود، از سال ۱۳۴۲ و در سن ۲۷ سالگی با انتشار نخستین

نویسم» او افزوده بود: «من هر گاه به چیزی یا مسئله ای اعتقاد پیدا کنم، به آن عمل می کنم. من هرگز به کسی تعهد نداده ام که مثل او فکر کنم. من از جنگ می نویسم، چون واقعه بزرگی است و نمی توان نادیده اش نگرفت، چون کشور عزیزم باید از دست دشمنان محافظت شود و از امام (ره) می نویسم چون انسانی به بزرگی او ندیده ام.»

نادر ابراهیمی همچنین بخش مهمی از وقت خود را به تدریس داستان نویسی، فیلمنامه نویسی و تحلیل فیلم گذراند تا نسل جوان انقلاب اسلامی را برای بیان افکار خود یاری دهد. او بارها آستین بالا زد تا اندیشه های خود را در قالب فیلمنامه و فیلم عرضه کند. نویسندگی و مشارکت کارگردانی مجموعه کوتاه تلویزیونی «هفته دولت» یکی از این فعالیت هاست. ابراهیمی همچنین نویسندگی، کارگردانی و تدوین مجموعه ۱۳ قسمتی «جمعه خونین مکه» را عهده دار بود که بازتاب شهادت زائران ایرانی در جریان براهت از مشرکان در حج بود. نویسندگی و کارگردانی فیلم «شرکت نفت در سخت ترین سال ها»، «اسناد کهنه، تاریخ نو»، «صحرای دوگانه» و «روزی که هوا ایستاد» از دیگر کارهای نوشتاری این نویسنده در عرصه سینماست. او در این آثار علاقه خود را به سرزمینش نشان داده است. «روزی که هوا ایستاد» در روزهایی که خطر آلودگی هوای تهران به شدت احساس می شد، ساخته شده است. ابراهیمی در این فیلم که در سال ۱۳۷۶ ساخته شد، کودکی را به تصویر کشید که هوای آلوده، آنها را با دشواری همراه کرده بود و به قول خودش قلب های کوچکشان را با خطر مواجه کرده بود.

عشق و علاقه ابراهیمی به کشورش در سال های دفاع مقدس با فعالیت های دیگری نیز همراه

نادر ابراهیمی، نویسنده ای جدی و فعال بود که برخلاف بسیاری از نویسندگان هم نسلش هرگز سوار موج های مردم گرایی ادبی نشد و همواره با صداقت عمل کرد. از همین روست که نادر ابراهیمی خود را به روایت برخی مهم ترین و آرمانی ترین وقایع تاریخ معاصر یعنی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس متعهد می دید. از همین رو بود که به همراه ابراهیم حاتمی کیا وارد کارزار شد و برگ هایی از این حادثه مهم را مکتوب کرد؛ کتابی که آن را «با سرودخوانان جنگ، در خطر نام و ننگ» نام نهاد. نادر ابراهیمی همچنین بارها از تاثیر گذاری شخصیت بی بدیل امام (ره) بر جهانیان سخن گفت و با تمام دشواری هایی که به تصویر کشیدن شخصیت بزرگی چون امام (ره) دارد، شروع به نوشتن رمانی بلند درباره معمار کبیر انقلاب اسلامی کرد اما فرصت اندک سبب شد تا کار نویسنده ناتمام بماند و او تنها بتواند سه مجلد از این رمان را منتشر کند، هر چند همین سه جلد نیز به طور حتم دستاوردهای فراوانی را پیش روی خوانندگان خواهد گذاشت و از سویی نویسندگان دیگر را یاری می کند تا در نوشتن رمان هایی از این دست و با این مضامین، الگویی داشته باشند. از سوی دیگر نادر ابراهیمی سابقه تدریس فیلمنامه نویسی و تحلیل فیلم در نهادهای انقلابی همچون دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و دفتر فیلمسازی سپاه پاسداران را داراست و همین نکته ها بود که سبب شد برخی از دوستان قدیم، به انتقاد از نویسنده بپردازند. او در پاسخ به برخی خرده گیری های روشنفکر نمایان از فعالیت های مردمی خود گفت: «من همواره با باورها و اعتقاداتم زندگی می کنم و نمی توانم از تاثیر گذاری شخصیت بزرگی چون امام خمینی (ره) نگویم و

نقطه طلایی ادبیات داستانی

ادبیات داستانی ایران چند دوره را پشت سر گذاشت تا به تحولی که در دهه اخیر شاهدش هستیم برسد. بخشی از این تحولات را باید در دهه ۱۳۴۰ جستجو کنیم که می توان آن را از دوره های مهم تحول ادبی در ایران دانست. در این دهه چند نویسنده به جمع ادبیات داستانی ایران پیوستند که از همان روزهای نخست می خواستند راهی دیگرگونه در این عرصه داشته باشند. نادر ابراهیمی یکی از این داستان نویسان بود که با نوشته های خود موجی تازه در ادبیات داستانی ایران ایجاد کرد. نوشته های او با نگاهی انتقادی جامعه را مورد بررسی قرار می داد و این نکته تنها از سوی ابراهیمی مورد توجه نبود. نویسندگان مطرحی همچون جلال آل احمد نیز با نگاهی مشابه حکومت شاه را مورد اعتراض قرار می دادند. ابراهیمی همواره این نکته را مورد توجه قرار می داد و نوشته های او در عرصه ادبیات داستانی همواره بانگاهی انتقادی مسائل را مورد بررسی قرار می داد.

علاوه بر این جست و جوی فرم های تازه داستان نویسی، یکی دیگر از خصوصیات نویسندگان این دوره بود؛ نویسندگانی که می خواستند از نویسندگان نسل پیش خود همچون محمدعلی جمالزاده فاصله بگیرند، فراتر بروند و جریان نو در ادبیات فارسی ایجاد کنند. این نویسندگان موضوع های روزانه و مادی را وارد زندگی کردند و به آن جنبه های داستانی دادند. نادر ابراهیمی یکی از این چهره ها بود که همواره به زندگی مردم اجتماع توجه داشت. او البته تفاوت هایی را با نویسندگان هم نسلش داشت. ابراهیمی در کنار توجه به مسائل اجتماعی، از شعر و تمثیل نیز در کارهایش بهره می جست که نمونه بارزش در کتاب بار دیگر شهری که دوست می داشتم قابل جست و جوست. افزون بر این، داستان های او روایتی و گزارش گونه است و همنشینی این دو، کارهای او را خواندنی می کند. انسان، جنایت، احتمال نمونه ای از این دست فضای داستانی اوست، انگار که داستان به صورت گزارشی تلفنی و صمیمی نوشته شده است. نادر ابراهیمی مدتی را نیز در ترکمن صحرا به سر برد و با آداب و رسوم این منطقه آشنا شد. حاصل این سفر او رمان چندجلدی آتش بدون دود است؛ کتابی که به جزئیات زندگی مردم این منطقه به طور متوسط پرداخته است. دوره اول داستان نویسی ابراهیمی با رمان آتش بدون دود تمام می شود. اما دوره دوم نویسندگی او که در دهه ۶۰ شروع شد، سبک کاری متفاوتی را دنبال می کرد و این نشان از آن داشت که نویسنده نمی خواست کارهای خود را تکرار کند. ابراهیمی کارهای متفاوتی در زندگی اش انجام داد که شرح این کارها در کتاب ابوالمشاغل آمده است. او با این همه در همه این عرصه ها موفق بود، هر چند اگر در یکی از عرصه ها وقت بیشتری می گذاشت، شاید با آثار موفق تری از او روبرو بودیم. شاید هم تجربه او در عرصه های گوناگون سبب شده تا نوشته هایی از این دست را از او شاهد باشیم. او آثار قابل قبولی را برای ادبیات ایران خلق کرد که کمتر کسی می تواند آنها را نادیده بگیرد.

«فردا شکل امروز نیست»، «چهل نامه کوتاه به همسر»، «با سرودخوانان جنگ، در خطر نام و ننگ»، «تکثیر تاسف بر انگیز پدر بزرگ» و «یک عاشقانه آرام» اشاره کرد. این بخش از آثار ابراهیمی در چند قالب جای می گیرند. او کتاب «مردی در تبعید ابدی» را بر اساس زندگی ملاصدرا نوشت و کتاب «صوفیانه ها و عارفانه ها» وی بخشی از تاریخ پنج هزار ساله ادبیات داستانی ایران به شمار می آید.

از جمله کتاب های نادر ابراهیمی در عرصه آموزش نویسندگی و داستان نویسی می توان به آثاری همچون «باعت استهلال» از مجموعه ساختار و مبانی ادبیات داستانی، «مقدمه ای بر مراحل خلق و تولید ادبیات کودکان»، «مقدمه ای بر فارسی نویسی برای کودکان» و «مقدمه ای بر پیرایش کتاب های کودکان» اشاره کرد. نادر ابراهیمی بالغ بر ۱۱۰ کتاب منتشر کرده است و به این ترتیب می توان او را یکی از نویسندگان پرکار و فعال ادبیات ایران عنوان کرد. وی در گفت و گویی در پاسخ به این پرسش گفته است: «من ساعات کمی در طول شبانه روز را به خواب سپری می کنم و هرگاه که فرصت می کنم پشت میز می نشینم و می نویسم.»

وی افزوده بود: «متأسفانه برخی از نویسندگان ما بیش از آن به کار نوشتن مشغول باشند، خود را درگیر کارهای حاشیه ای می کنند. مثلاً انتقاد می کنند که شرایط برای کارشان فراهم نیست. من به جای این کارها و قلم را صرف نوشتن می کنم، چراکه معتقدم نویسنده خود باید شرایط کارش را فراهم کند.»

خبر درگذشت نادر ابراهیمی در هفته گذشته با انعکاس وسیعی از سوی رسانه ها روبه رو شد. وی در قطعه هنرمندان بهشت زهرا آرام گرفت. نادر ابراهیمی یکی از نویسندگانی بود که همواره در نوشته هایش فساد و استبداد رژیم پهلوی را بازگو و به آن اعتراض می کرد. او مدتی را نیز در زندان شاه به سر برده بود. بعد از انقلاب نیز ابراهیمی با جریان عظیم مردم همراه بود. او کتاب «قصه های انقلاب» را درباره روزهای اول پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی نوشت.

نادر ابراهیمی درباره این کتاب گفته است: «آن روزها همه جا پر از شور و شوق پیروزی بود. جامعه آنقدر در جنب و جوش و هیاهو بود که اتفاق های روزمره نیز می توانست خود داستانی جذاب باشد. من به عنوان یک نویسنده این روزها را ثبت کردم و اصلاً برایم مهم نبود آن برج عاج نشین های بی غم درباره ام چه می گویند. من بر حسب وظیفه و باورم می نوشتم.»

بسیاری از منتقدان و کارشناسان ادبی، آثار نادر ابراهیمی را در دهه ۱۳۴۰ آغازگر ادبیاتی متفاوت در ادبیات داستانی ایران عنوان کرده اند. این نویسنده با پرکاری و البته کارهای دقیق خود موج تازه ای از داستان نویسی را در میان نویسندگان جوان باب کرد. او همواره از امید می نوشت و یاس و بدبینی در کارهایش جای نداشت. ابراهیمی در این مورد گفته است: «نویسنده وظیفه بزرگی بر گردن دارد. او به اخلاق و باورهای خودش و جامعه اش معتقد است و نمی تواند آنها را نادیده بگیرد. به همین دلیل من نمی توانم بین نویسنده و رفتار روزانه اش تفاوت قائل شوم. چطور فردی می تواند زندگی شادی داشته باشد و از یاس بنویسد؟»

آثار نادر ابراهیمی از جمله چند کتاب معروف او همچون «بار دیگر شهری که دوست می داشتم»، «یک عاشقانه آرام» و «آتش بدون دود» بارها تجدید چاپ شده اند و این نشان از استقبال مردمی از نویسنده ای است که همواره کوشید تا با آرمان های مردمش زندگی کند.

بین المللی کسب کند که از جمله آنها می توان به «ناشر برگزیده آسیا» و «ناشر برگزیده جهان در عرصه تصویرگری کتاب کودک» اشاره کرد. ابراهیمی در عرصه ادبیات کودکان توانست جایزه نخست برائیسلاوا را نیز دریافت کند. جایزه هایی همچون «جایزه نخست تعلیم و تربیت یونسکو»، «جایزه کتاب برگزیده سال ایران» و چند جایزه معتبر دیگر از جمله دستاوردهای ابراهیمی در این زمینه هستند.

یکی از آثار مهم و تاثیرگذار ابراهیمی که توانست چندین جایزه را به همراه آورد، کتاب هفت جلدی «آتش بدون دود» اوست. نادر ابراهیمی که این کتاب را بدل به یک سریال تلویزیونی نیز کرده چند سالی را صرف نوشتن آن کرد. او برای نوشتن «آتش بدون دود» مدتی را در ترکمن صحرا گذراند تا با زندگی مردمان این ناحیه آشنا شود و این درحالی بود که طی آن سال ها، کمتر کسی روی موضوعات مشابه وقت می گذاشت. کیومرث پوراحمد، دستیار ابراهیمی در عرصه ساخت سریالی بود که وی بر اساس رمانش ساخت. پوراحمد همکاری با نادر ابراهیمی را از روزهای خوب و پر بارش عنوان می کند و درباره فیلمسازی وی می گوید: «او همواره به ادبیات و نوشتن علاقه مند بود و سینما و تلویزیون چندان برایش مهم نبود. ادبیات برایش منزلت داشت و به همین دلیل حتی زمانی که فیلم می ساخت و فیلمنامه می نوشت به دیالوگ ها و گفتار آن از هر چیزی بیشتر بها می داد.» نادر ابراهیمی همچنین گفتار متن چند فیلم را نوشت و در نوشتن فیلمنامه چند فیلم مشارکت داشت. گفتار فیلم های مستند «ارگ بم»، «گلاب قصر»، «پ، مثل پلکان»، «مغول ها»، «تپه های قیطره»، «آن که خیال بافت و عمل نکرد» و «کایت» از این دست است. او همچنین سه فیلمنامه نوشته است که «دست شیطان»، «صدای صحرا» و «آخرین عادل غرب» نام دارند البته دو فیلمنامه «صدای صحرا» و «آخرین عادل غرب» او همچنین در قالب کتاب منتشر شده است. نادر ابراهیمی همچنین سه نمایشنامه منتشر کرد؛ «اجازه هست آقای برشت؟»، «وسعت معنای انتظار» و «یک قصه معمولی و قدیمی در باب جنایت».

اما مهم ترین بخش فعالیت های نادر ابراهیمی را باید در رمان ها و قصه های کوتاهی دانست که در عرصه ادبیات بزرگسال منتشر کرد این آثار او را به طور عمده می توان به دو بخش تقسیم کرد. بخشی از آثار ابراهیمی در این عرصه به کتاب های آموزشی او مربوطند و بخش دیگر آثاری است که در قالب داستان و رمان خلق کرده است. این دسته از آثار نویسنده بالغ بر ۴۰ کتاب است با این توضیح که برخی از آثار ابراهیمی همچون «آتش بدون دود» بیش از یک جلد هستند. از جمله آثار ابراهیمی می توان به کتاب هایی همچون «بار دیگر شهری که دوست می داشتم»، «تضادهای درونی»، «رونوشت بدون اصل»، «غزلستان های سال بد برای بزرگسالان»، «افسانه باران»، «انسان - جنایت - احتمال»، «رونوشت بدون اصل»، «ابوالمشاغل»،

کتاب های درسی بود و مسائل آموزشی جنبی کمتر مورد توجه بود، درحالی که کودکان به عنوان آینده سازان ایران، باید با کتاب و کتابخوانی آشنا می شدند. از سوی دیگر، کار و نوشتن برای کودکان همواره برای من جالب بوده است.» وی افزوده بود: «من همیشه سادگی و صداقت کودکان را دوست داشتم. آنها دروغ نمی گویند و ذهنشان از مسائل و دشواری هایی که ذهن بزرگسالان با آن روبه روست مبرا است. من کار کردن و نوشتن برای این مدل های کوچک را دوست دارم.» چنانچه در سایت نویسنده آمده است، او با انتشارات همگام توانست چند موفقیت در عرصه ملی و

کتابش با نام «خانه ای برای شب» به جرگه نویسندگان ایرانی پیوست و خیلی زود جایی ویژه در این میان برای خود یافت. نثر پاکیزه و درست ابراهیمی، در کنار ایده های نابش سبب شد او در کنار چند نویسنده مطرح این دهه به شهرت برسد. این نکته سبب شد تا نادر ابراهیمی دیگر هیچ گاه قلم را زمین نگذارد و با توجه به باورهایش بنویسد. او تجربه های بسیاری را در زندگی اش پشت سر گذاشت؛ از کمک کارگری تعمیرگاه سیار در ترکمن صحرا گرفته تا کارگری چاپخانه.

حسابداری و تحویل داری بانک، صفحه بندی روزنامه و مجله، کارهای چاپی، کار در یک حجره فرش در بازار، مترجمی و ویراستاری، پژوهش در عرصه ایران شناسی عملی و چاپ مقاله هایی در این مقوله، فیلمسازی مستند و سینمایی، مصور کردن کتاب های کودکان، مدیریت یک کتابفروشی، خطاطی، نقاشی، نقاشی روی روسری و لباس و تدریس در دانشگاه ها از دیگر کارهایی بود که ابراهیمی در طول حیاتش به آنها پرداخت. این تجارب سبب شد تا او علاوه بر آشنایی با مسائلی گوناگون اجتماع خود نیز به تجربه در این عرصه برسد. این تجارب بود که ابراهیمی را در دو دهه پایانی عمرش، بدل به نویسنده ای کامل کرد؛ نویسنده ای که همواره خود را در مشارکت با جامعه اش می دید و همپای آنها جلو می آمد. از این رو باید توجه نادر ابراهیمی به انقلاب اسلامی، جنگ تحمیلی و شخصیت حضرت امام خمینی (ره) را حاصل تجربه های گوناگون او در زندگی دانست که در نهایت به این پختگی انجامیده بود. نادر ابراهیمی همچنین اولین موسسه غیرانتفاعی ایران شناسی را تاسیس کرد. او هزینه های بسیاری را صرف تهیه عکس و اسلاید از گوشه و کنار ایران کرد تا کارهای پژوهشی مناسبی در مورد ایران صورت گیرد که با شروع جنگ تحمیلی، فعالیت های این موسسه معطوف به این رویداد مهم تاریخ معاصر ایران شد.

یکی از قسمت های مهم فعالیت های نادر ابراهیمی به فعالیت هایش در عرصه ادبیات کودکان و نوجوانان مرتبط است. او فعالیت حرفه ای خود در این عرصه را با تاسیس «موسسه همگام با کودکان و نوجوانان» آغاز کرد و همسرش نیز در تاسیس این موسسه با او همکاری می کرد. نادر ابراهیمی در گفت و گویی که چندی قبل از بیماری اش انجام داد، هدف از تاسیس این موسسه را مطالعه در زمینه مسائل کودکان و نوجوانان عنوان کرد. در این موسسه چند کتاب برای کودکان منتشر شد و همچنین پژوهش هایی درباره خلق و خو، رفتار و زبان کودکان صورت گرفت. یکی از اهداف ابراهیمی در موسسه فوق الذکر این بود که شیوه یادگیری در کودکان را مورد بررسی قرار دهد و در زمینه کتابخوان کردن این دوره سنی، به نوآوری هایی دست بزند. او در این مورد گفته بود: «من به دو علت عمده انتشار کتاب برای کودکان را انجام دادم. اول آن که در مدارس آن دوره بیشتر فعالیت ها معطوف به کتاب های درسی بود و مسائل آموزشی جنبی کمتر مورد توجه بود، درحالی که کودکان به عنوان آینده سازان ایران، باید با کتاب و کتابخوانی آشنا می شدند. از سوی دیگر، کار و نوشتن برای کودکان همواره برای من جالب بوده است.» وی افزوده بود: «من همیشه سادگی و صداقت کودکان را دوست داشتم. آنها دروغ نمی گویند و ذهنشان از مسائل و دشواری هایی که ذهن بزرگسالان با آن روبه روست مبرا است. من کار کردن و نوشتن برای این مدل های کوچک را دوست دارم.» چنانچه در سایت نویسنده آمده است، او با انتشارات همگام توانست چند موفقیت در عرصه ملی و

نادر ابراهیمی:
همواره بر حسب وظیفه و باورم نوشته ام و اصلاً برایم مهم نبوده است که برج عاج نشین های بی غم درباره ام چه می گویند

فردا جایزه کتاب فصل یکساله می شود

کتاب فصل در گام چهارم

تاثیر جایزه کتاب فصل بر بازار نشر

همه ساله جایزه های متعددی در زمینه کتاب به برگزیدگان اهدا می شود که جایزه کتاب فصل هم یکی از آنهاست و باید دید که این جایزه چه اثری در روند انتشار کتاب در تمامی حوزه های تخصصی چیست.

بهرامیان می گوید: به نظر من جایزه کتاب فصل هنوز در آغاز راه است و در مقایسه کتاب سال برای آن تبلیغ لازم صورت نگرفته است. می توان از مطبوعات و سایر وسایل ارتباط جمعی برای معرفی بهتر این جایزه استفاده کرد.

او ادامه می دهد: به نظر من این مهم است که مقصود اصلی این جایزه حاصل شود و آن هم این است که محققان - به ویژه محققان جوان - که کارهای قابل توجهی انجام داده اند، اجر کار خود را چه به صورت مادی و چه به صورت معنوی دریافت کنند. وی معتقد است که اگر در یکی از حوزه های کتاب فصل، اثری انتخاب نشود، بهتر است تا کتاب های ضعیف به مرحله پایانی داوری راه یابند. او می گوید: وجود نداشتن یک اثر برگزیده در یکی از حوزه ها و زیرشاخه ها شاید باعث سرفکندگی باشد اما از برگزیده شدن کتابی در سطح نازل که دید درستی ندارد و افکار نامناسبی را تبلیغ می کند، ضرر کمتری دارد.

دکتر بنی اردلان نیز می گوید: داوری کتاب هایی که در هر فصل در حوزه هنر منتشر می شود، این تاثیر مثبت را دارد که کتاب ها به موقع به جامعه فرهنگی و هنری معرفی می شود و انتخاب این آثار به عنوان آثار برگزیده کتاب فصل، فرصت خوبی را برای مخاطبان ایجاد می کند تا با بهترین آثار منتشر شده در حوزه مورد علاقه خود آشنا شوند.

وی در ادامه می گوید: مولفانی که آثار آنها در این جشنواره برگزیده می شود، روحیه مضاعفی پیدا می کنند و احساس می کنند زحمت آنها دیده شده است. تشویق مادی و معنوی دریافت این جایزه، انگیزه قابل توجهی را ایجاد می کند تا کار بعدی خود را با آرامش و شوق بیشتری دنبال کنند.

به اعتقاد او وقتی یک کتاب در این جشنواره برگزیده می شود، به سرعت توجه اهل فن را به خود جلب می کند. او می گوید: من این تاثیر را به صورت کاملا مشهود در دانشگاه مشاهده می کنم و می بینم که دانشجویان چه از طریق دنبال کردن اخبار این جایزه و چه از طریق استادان خود، با آثار برگزیده آشنا شده اند و این اتفاق مهمی است. البته این جشنواره هنوز راه درازی را در پیش دارد. چون تنها در محافل تخصصی جا افتاده و مطرح شده است و تا تاثیر بر همه اجتماع، فاصله زیادی دارد.

دکتر مظاهریان نیز در بررسی تاثیر جایزه کتاب فصل می گوید: کتاب فصل خیلی آرام و به دور از هیاهو حرکت خود را شروع کرده، جا افتاده و اشکالات آن به حداقل رسیده است.

او درباره روند داوری این جایزه نیز می گوید: داوری این جایزه روند مشخصی پیدا کرده که این امر نشان از بالندگی این کار است و تاثیر و نمود آن در محافل دانشگاهی کاملا قابل مشاهده است.

عباسلو اما معتقد است که نباید برای بررسی تاثیرات این جایزه بر حوزه نشر، خیلی عجله کنیم. او می گوید: تاثیرات را نباید در مقاطع کوتاه سنجید. اگر جوایز این جشنواره چشمگیر باشد و علاوه بر بحث مادی، امتیازات جانبی هم داشته باشد، قاعدتا تاثیر مثبتی بر نشر کشور می گذارد.

نوآوری و نیاز بازار را مهم ترین شاخصه برای انتخاب این آثار دانست. در بازار ترجمه ما، اگر کتابی چندین بار به فارسی ترجمه شده باشد، شاید خیلی به چشم نیاید اما ترجمه یک عنوان کتاب بکر، در دستیابی به سبک های جدید و روایت های نو، به رشد ادبیات ما کمک می کند. از دیگر مشخصه هایی که در انتخاب آثار ادبیات زبان های دیگر به آن توجه کرده ایم، دقت در ترجمه، کیفیت فیزیکی کتاب، طرح روی جلد است. بنابراین تنها محتوا را مد نظر نداشته ایم.

دکتر حامد مظاهریان دکترای رشته معماری و استاد دانشگاه تهران و سرداور بخش معماری در حوزه هنر که سابقه داوری در سه دوره از کتاب فصل را هم دارد، درباره روند داوری آثار این حوزه می گوید: تا نیمه اسفند ۸۶ سه جلسه برگزار شده بود و در مواردی هم ناچار شدیم با توجه به تعطیلات نوروز، از کمک داوران دیگری استفاده کنیم. ضمن اینکه به دلیل نزدیک بودن امتیازات برخی آثار، به ناچار جلسات دیگری را در نظر گرفتیم تا از بین آنها بهترین ها را گزینش کنیم.

به اعتقاد مظاهریان، در این دوره از کتاب فصل در رشته معماری، کارهای تالیفی در خوری وجود نداشته اما در زمینه ترجمه آثار خوبی به دبیرخانه رسیده است. او می گوید: وضعیت کتاب های ترجمه در این دوره بسیار خوب بود. به طور کلی در دو سال اخیر در زمینه انتشار کتاب های ترجمه در رشته معماری، تحول بی نظیری رخ داده و نهضت ترجمه ای در این زمینه به راه افتاده که نقص های عمده ما را در زمینه کتاب های معماری برطرف می کند. این اتفاق فرخنده ای است؛ هر چند متاسفانه در این حوزه کمتر کتاب تالیفی منتشر می شود.

او از انتشار فیلمنامه ها و نمایشنامه های ایرانی به عنوان یک اتفاق فرخنده یاد می کند که راه های تازه ای را در این دو رشته باز کرده است. او معتقد است که رشد کمی و تنوع، به نقد بهتر و رقابت آثار کشیده می شود که اثر فرخنده ای در نشر کشور دارد. او در این باره می گوید: تاثیر این جایزه بسیار محسوس است و نیازی نیست کسی متخصص باشد تا آن را ببیند.

احسان عباسلو کارشناس ارشد ادبیات انگلیسی و سرداور بخش ادبیات زبان های دیگر که سابقه داوری دو دوره کتاب سال را نیز دارد، درباره وضعیت آثار در بخش ادبیات زبان های دیگر می گوید: در دوره های قبلی کتاب فصل، تعداد آثار زیاد بود اما در انتخاب آثار با کیفیت، با مشکل مواجه بودیم. تعداد آثار این دوره از کتاب فصل در این حوزه، اگر چه از نظر کمی زیاد نبود، اما از نظر کیفی شاهد رشد خوبی بودیم و آثاری که برای انتخاب نهایی گزینش شدند، آثار خیلی خوبی بودند و همین مساله، انتخاب آثار برگزیده را سخت تر می کرد. به عنوان مثال ما برای دو اثر که امتیازی بسیار نزدیک به هم را کسب کرده بودند، نشست نهایی برگزار کردیم تا با بحث و بررسی درباره انتخاب اثر برگزیده به نتیجه برسیم.

وی درباره بهترین آثار ادبیات زبان های دیگر که در زمستان گذشته منتشر شده اند، می گوید: معمولا از لحاظ کیفیت ترجمه، آثار حوزه ادبیات آلمانی زبان و انگلیسی زبان (ادبیات آمریکا و انگلستان) بهترین ها هستند. چون متاسفانه در زبان های دیگر آن گونه که باید مترجم خوب نداریم.

عباسلو درباره معیارهای داوری ترجمه های ادبیات زبان های دیگر نیز می گوید: شاید بتوان

جشنواره کتاب فصل پس از چهار دوره برگزاری، آرام آرام به تشخیص ویژه خود رسیده است و پس از کتاب سال جای خود را به عنوان معتبرترین جایزه فراگیر کتاب باز کرده است.

فردا چهارمین دوره کتاب فصل که به معرفی آثار برگزیده زمستان ۸۶ می پردازد، برندگان خود را خواهد شناخت. سرداوران و داورانی که در این جشنواره به انتخاب و گزینش آثار دست می زنند، بهترین گزینه برای پرسش درباره روند داوری آثار کتاب فصل و نظر دادن درباره وضعیت کتاب های منتشرشد، حوزه خود هستند.

با تعدادی از آنها درباره این دوره از فصل گفت و گوهایی کوتاهی انجام داده ایم که حاصل آن را در گزارش زیر می خوانید.

داوری کتاب فصل در حوزه های کلیات، فلسفه و روان شناسی، دین، علوم اجتماعی، زبان، علوم کاربردی، هنر، ادبیات، تاریخ و جغرافیا و کودک و نوجوان انجام می شود که هر یک از آنها زیرشاخه هایی دارند.

علی بهرامیان عضو دایرة المعارف بزرگ اسلامی و سرداور حوزه دین، درباره روند داوری و انتخاب آثار این دوره از کتاب فصل در حوزه دین می گوید: در روزهای پایانی سال گذشته، کتاب های حوزه دین را ارزیابی کردیم و با توجه به شناختی که از کتاب ها و موضوع داشتیم، تعدادی از آنها را برای راهیابی به مرحله بعد انتخاب کردیم.

وی درباره وضعیت کیفی آثار حوزه دین در زمستان ۸۶ می گوید: اگر چه رشد کمی کتاب های حوزه دین بیشتر شده است، اما کتاب های تحقیقی در مقایسه با آثار تبلیغی حجم کمتری را در فصل گذشته به خود اختصاص داده بودند.

بهرامیان درباره آثار منتخب این دوره در حوزه دین می گوید: تلاش کردیم در این دوره آثاری را انتخاب کنیم که دید محققانه داشته باشند.

به اعتقاد دکتر اسماعیل بنی اردلان، دکترای فلسفه هنر و مدیر گروه فلسفه هنر دانشگاه تهران، با فصلی شدن داوری کتاب ها، کار داوری به نسبت کتاب سال ساده تر می شود. او می گوید: ما کتاب های منتشر شده در هر هفته را ارزیابی می کنیم و آنهایی را که با استانداردهای کتاب های هنری مطابقت داشته باشند، برای راهیابی به مرحله بعد انتخاب می کنیم. سپس به تناسب موضوع کتاب های راه یافته به مرحله داوری، از افراد متخصص در حوزه های تالیف، ترجمه، فیلمنامه، نمایشنامه، تئاتر و ... برای داوری این آثار دعوت می کنیم و با توجه به فرم هایی که داوران درباره کیفیت، محتوا، نوع چاپ، گرافیک و ... کتاب پر می کنند، به آثار امتیاز می دهیم و آثاری که بیشترین نمره ها از آن خود کنند به مرحله نهایی راه پیدا می کنند.

بنی اردلان درباره کیفیت آثار منتشر شده در حوزه هنر در زمستان ۸۶ می گوید: رشد کمی کتاب های منتشر شده در این حوزه جای خوشوقتی است. گاهی از تنوع آثار منتشر شده متعجب می شوم چون حتی تا دو سال قبل نیز این تعداد و تنوع را شاهد نبوده ام. به عقیده من وقتی تعداد آثار زیاد می شود، خود به خود بحث اصلی به کیفیت آثار کشیده می شود؛ یعنی داوران در میان تعداد زیاد آثار، به کیفیت آنها توجه می کنند و با معرفی این آثار به جامعه، مخاطبان نیز به خواندن آنها سوق داده می شوند و در دراز مدت همین امر سبب می شود که مولفان و مترجمان دقت خود را بالا ببرند.

بنفشه محمودی

نمایشگاه "دروپا" (Drupa) که یکی از بزرگترین نمایشگاه‌های صنعت چاپ جهان است، نهم تا بیست و دوم خرداد در شهر دوسلدورف آلمان برگزار شد. این نمایشگاه از مهم‌ترین رویدادهای حوزه چاپ است که تمامی شرکت‌های تولیدکننده صنعت چاپ تلاش می‌کنند با شرکت در آن، جدیدترین دستاوردهای فناوریانه خود را به نمایش بگذارند. به گفته جلال ذکایی مدیر کل اداره چاپ و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که در این نمایشگاه شرکت داشته است، با توجه به آخرین تحولاتی که در حوزه چاپ اتفاق افتاده و آینده‌ای که در انتظار صنعت چاپ جهان است، لزوم آگاهی ایرانیان از تحولات این حوزه امری بدیهی به نظر می‌رسد. او در این باره می‌گوید: "حضور در این نمایشگاه چه از حیث بازدید مسئولان دولتی و چه از نظر بازدید چاپخانه داران و کارشناسان صنعت چاپ، دستاوردهای خوبی برای ایران در پی داشته است." درباره این دستاوردها و وضعیت صنعت چاپ ایران در محل اداره کل چاپ و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت‌وگویی با او انجام داده‌ایم.

مدیرکل چاپ و وزارت ارشاد از نمایشگاه «دروپا» می‌گوید

دستاوردهای ایران از المپیک چاپ

است و خدمات خود را در قالب‌های مختلف از جمله دوره‌های کوتاه مدتی که از سوی متقاضیان اعلام نیاز می‌شود، ارائه می‌کند. در این نشست این موضوع مورد توافق گرفت که اگر ضرورت داشته باشد مدرسانی را به ایران اعزام کنند و دوره‌های کوتاه مدت برگزار کنند.

نشست سوم با مدیریت آکادمی هایدلبرگ بود که یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان ماشین‌آلات چاپ در جهان است و آکادمی به نام PMA (print media academy) دارند که کار آموزش را در سطح جهان انجام می‌دهد. با مدیر آکادمی مذاکره خیلی خوبی داشتیم و با استقبال مواجه شدیم و ابراز علاقه کردند در این حوزه کار بکنند و بتوانیم تعدادی از دانشجویان و استادانمان را بفرستیم تا در آن آکادمی ادامه تحصیل کنند.

ما با توجه به اهمیت نمایشگاه و حساسیت آن کار دیگری با هم انجام دادیم که به نوعی بی سابقه بود. ما با توافق سازمان صدا و سیما، گروهی را به نمایشگاه اعزام کردیم که مستندی تهیه کنند تا کسانی که به دلایلی از حضور در نمایشگاه بازمانده‌اند، با دستاوردهای آن آشنا شوند.

به طور کلی به اعتقاد من این نمایشگاه صرفاً نمایشگاه تجهیزات، ماشین‌آلات و تکنیک‌های چاپ نیست؛ بلکه مجموعه‌ای از ظرفیت‌هاست.

به عنوان مثال ظرفیت‌های انسانی در چنین نمایشگاه‌هایی وجود دارد که کمتر به آن توجه می‌شود. ما فرصت را مناسب دیدیم که ادبیات مشترکی بین بخش خصوصی کشورمان و بخش خصوصی خارج ایران ایجاد شود و فرصتی را برای دیدار نمایندگان اتحادیه‌های چاپخانه داران و لیتوگرافان و صحافان ایران با اتحادیه چاپخانه داران آلمان فراهم کردیم که با شرایط حاکم بر صنعت چاپ کشورهای دیگر و راهکارهای منطقی هر یک از کشورهای برای حل مشکلات خودشان آشنا شوند و آنها را الگو قرار دهند.

هم‌اکنون جایگاه ایران در حوزه چاپ در بین کشورهای دیگر جهان چگونه است؟

خیلی اصغر اندام که نظرم را بر مبنای پیش فرض‌های ذهنی بگویم. اما فکری که منم که جایگاه ایران در منطقه قابل تأمل است ولی با آمال ما فاصله بسیاری دارد. متأسفانه مادر طول سال‌های دفاع مقدس موفق نشدیم صنعت چاپمان را به روز کنیم و بعد از آن دوران بود که شرایطی فراهم شد تا تجهیزات و فناوری نوین را وارد کشور کنیم. اما هنوز هم فکر می‌کنم که ضعف‌های خیلی جدی داریم. به عنوان مثال، در قسمت صحافی، هم به جهت فناوری و هم به جهت آموزش و کارآزمودگی نیروی انسانی ضعف‌های بسیار جدی داریم. ما در بخش صحافی سنتی که یک کار هنری است، توانمندی‌های بسیاری داریم و سرآمد هستیم و در دنیا حرف‌های فراوانی برای گفتن داریم اما در تولید انبوه و تولید با مقیاس بالا در معیارهای جهانی، متأسفانه حرفی برای گفتن نداریم. امروزه دستگاه‌های بسیار پیشرفته با سرعت و کیفیت بالا در دنیا تولید شده که در همین نمایشگاه هم عرضه می‌شد اما متأسفانه بخش خصوصی ما از این قضیه بی بهره است.

به نرم افزارهای یکپارچه سازی بود.

این نرم افزارها چیست؟

فرمتی به نام pdf ایجاد شده که در واقع کمک می‌کند تمام فرایندهای چاپ (چاپ، پیش از چاپ و بعد از چاپ) یکپارچه شود. امسال رقابت عجیبی بین تمام کمپانی‌های بزرگ وجود داشت که همپای این سیستم، نرم افزارهایی را طراحی کنند تا بتواند یکپارچه سازی را انجام دهد. دلیل این امر به اعتقاد من کاهش حاشیه سود چاپخانه‌هاست و این روش را در پیش گرفته‌اند تا هزینه‌های سربار را به حداقل و بهره‌وری را به حداکثر ممکن برسانند. این مساله نشان دهنده این است که دنیای چاپ امروز به این واقعیت و جمع بندی رسیده که اگر می‌خواهد ادامه حیات بدهد، باید هزینه‌هایش را کاهش بدهد و به بهره‌وری بیشتر از نیروی انسانی، تجهیزات و مواد اولیه فکر کند که این مساله در قالب طراحی نرم افزارهای یکپارچه در نمایشگاه امسال نمود عینی داشت.

هدف شرکت شما و هیات ایرانی از شرکت این نمایشگاه چه بود؟

هدف گذاری که ما برای بازدید از این نمایشگاه داشتیم، عمدتاً بر مبنای تمرکز روی حوزه آموزش بود که بحمدالله به نتایج خوبی هم رسیدیم. ما در آنجا سه نشست با مقامات آلمانی برگزار کردیم. اولی مربوط به مسئولان مدارس چاپ آلمان بود. در آلمان شش مدرسه چاپ وجود دارد که تکنیسین‌ها و کارگران چاپخانه‌ها را دو تا سه سال آموزش می‌دهند، بعد از آن دیپلمی برای آنها صادر می‌کنند تا با آن بتوانند وارد دانشگاه شوند. این توافق ضمنی را داشتیم که دانشجویان و استادانمان را به آلمان اعزام کنیم تا این دوره‌ها را ببینند و امکان برگزاری این دوره‌ها در ایران هم فراهم شود.

قرار شد مسئولان بعد از نمایشگاه در سفری به ایران، اصل تفاهم نامه را آماده کنند که بین دو دولت رد و بدل شود و عملیات اجرایی آن آغاز شود.

نشست دوم با شرکت پرنیت پروموشن بود که عمدتاً کار آموزشی انجام می‌دهد و با کمپانی‌های بزرگ تولیدکننده دستگاه‌های چاپ طرف قرارداد

امسال جزو نکات کلیدی بود. اولاً حضور شرکت‌های دیجیتال و ارائه نرم افزارها و تکنیک‌ها و تجهیزات دیجیتال که جایگزین تجهیزات چاپ افست می‌شوند، قابل توجه بود، ثانیاً شرکت‌هایی مثل اچ پی، آگفا، کداک و کونیکا، که تا به حال حضور کم‌رنگی در حوزه چاپ داشتند و بیشتر در حوزه‌های غیر چاپی فعالیت می‌کردند، به دلیل به وجود آمدن عرصه فعالیت چاپ دیجیتال، به طور جدی در این نمایشگاه حضور داشتند.

نکته دیگری که باید به آن توجه کرد و حداقل برای کسانی که می‌خواهند سرمایه گذاری کنند و ما که می‌خواهیم سیاست گذاری کنیم قابل تأمل است، گرایش چاپ افست به سمت ابعاد بزرگ است. چاپ دیجیتال در ابعاد کوچک و متوسط فعالیت می‌کند اما گرایش تولید کنندگان ماشین‌آلات افست به سمت فرمت‌های بزرگ کشیده شده بود.

فرمت‌های بزرگ چیست؟

چیزی که تا به حال در افست مرسوم بود، ابعاد ۷۲ در ۵۲ سانتی متر یا ۷۲ در ۱۰۴ بوده که به صورت معمول وجود داشت. امسال این ابعاد به دو برابر افزایش پیدا کرده بود. در بین چاپخانه‌داران ایرانی اصطلاحی مرسوم است که از ابعاد دو ورقه و چهار و نیم ورقه یاد می‌کنند. اما امسال ماشین‌های، شش ورقه، هشت ورقه، نه ورقه و ابعاد بزرگ در این نمایشگاه در معرض بازدید قرار داده شده بود که هم سرعت کار را بالا می‌برد و هم حجم کار را. البته شمارگان هم به همین نسبت دو برابر می‌شود.

در عین حال به دلیل شرایط بحرانی اروپا و دنیای غرب در حوزه چاپ و هزینه‌های بالا، عمده تجهیزات به سمت استفاده کمتر از اپراتور پیش می‌رود. عمده ماشین‌های چاپ امروزه با حداقل اپراتور کار می‌کنند. پیش از این کارهای یک دستگاه چاپ، به ۱۰ الی ۱۵ اپراتور نیاز داشت اما در نمایشگاه امسال دستگاه‌هایی وجود داشت که کار آنها نهایتاً با سه نفر اپراتور انجام می‌شد.

نکته بسیار مهم و بارز این نمایشگاه توجه اکثریت قریب به اتفاق شرکت‌های تولیدکننده تجهیزات چاپی

نمایشگاه دروپا با چه هدفی برگزار می‌شود و اهمیت آن در چیست؟

نمایشگاه دروپا هر چهار سال یک بار با هدف به نمایش گذاشتن جدیدترین تحولات و دستاوردهای حوزه چاپ در شهر دوسلدورف آلمان برگزار می‌شود. این نمایشگاه امسال با وسعت هر چه تمام‌تر در مقیاس تقریبی ۱۷۰ هزار متر مربع - به تعبیر خودشان ۴۰ برابر یک زمین فوتبال - برگزار شد و ۱۸۰۰ غرفه در آن وجود داشت. این نمایشگاه به دلیل اهمیتی که در حوزه چاپ دارد، به المپیک چاپ مشهور شده است.

طبیعی است که چنین نمایشگاهی با چنین وسعت و اهمیتی، توجه همه دست‌اندرکاران حوزه چاپ را به خود جلب می‌کند؛ چه کمپانی‌های تولیدکننده، چه استفاده‌کنندگان و مسئولانی که سیاستگذاری‌های مربوط به حوزه چاپ کشور خودشان را انجام می‌دهند و چه کارشناسانی که در حوزه چاپ کار می‌کنند، سعی می‌کنند این نمایشگاه را از دست ندهند.

امسال با توجه به آخرین تحولاتی که در حوزه چاپ اتفاق افتاده و آینده‌ای که در انتظار صنعت چاپ جهان است، لازم بود از این نمایشگاه بازدید کنیم. بنابراین به همراه گروهی از دست‌اندرکاران صنعت چاپ و مسئولان دولتی در این نمایشگاه شرکت کردیم که فکر می‌کنم دستاوردهای خوبی هم برای مجموعه صنعت چاپ ایران داشت.

جمهوری اسلامی ایران غرفه‌ای هم در این نمایشگاه داشت؟

از جمهوری اسلامی ایران فقط یک شرکت خصوصی به نام آذر ماشین حضور پیدا کرده بود که دستگاه‌ها، تجهیزات و دوربین‌های کنترل چاپ را تولید می‌کند و سال ۲۰۰۴ هم در این نمایشگاه حضور داشت. متأسفانه به رغم اینکه از دو سال پیش برای رزرو ۳۰۰ متر غرفه برای دست‌اندرکاران چاپ ایران اقدام کرده بودیم و به رغم حضور موفق سال ۲۰۰۴، نتوانستیم غرفه‌ای در نمایشگاه دوسلدورف داشته باشیم. البته این مساله دلایل متعددی داشت؛ از جمله اینکه بخش خصوصی خیلی دیر برای حضور در این نمایشگاه اقدام کرد. ما هماهنگی‌ها را انجام داده بودیم و رزرو اولیه انجام شده بود و حتی پیش‌پرداخت هم پرداخت شده بود. اما چون متأسفانه هیچ انعکاسی از بخش خصوصی نداشتیم، قاعدتاً ادامه ندادیم. به اعتقاد من این فرصتی بود که از دست رفت و خوب است که بخش خصوصی ما کمی فعال‌تر حضور پیدا کند.

این نمایشگاه چه بخش‌هایی داشت؟

نمایشگاه بخش‌های مختلفی داشت و تجهیزات مربوط به چاپ، پیش از چاپ و بعد از چاپ در آن به نمایش گذاشته شد. یک سالن ویژه هم برای نوآوری‌های چاپ در نظر گرفته شده بود به نام DIP که پارک فناوری‌های نوین دروپا و بخش جالب و دیدنی بود.

اتفاقاتی که در حوزه چاپ افتاده، شاید نسبت به دو دهه گذشته خیلی بزرگ و چشمگیر نباشد. طبیعی است که در دوران گذاری که صنعت چاپ طی کرده و به چاپ دیجیتال رسیده، تحولات روند بطنی و کندی به خود گرفته اما دو سه نکته در نمایشگاه

سایر محمدی

«اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام» عنوان کتابی به قلم احد فرامرز قراملکی است که هفته گذشته از سوی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی چاپ و منتشر شده است. وی متولد ۱۳۴۰ تبریز است و دکترای فلسفه دارد و به عنوان مدیر گروه اخلاق حرفه‌ای در دانشگاه تهران انتخاب شده و در همین دانشگاه تدریس می‌کند، ضمن این که معاونت پژوهشی دانشکده الهیات را نیز به عهده دارد. او هفته گذشته کتاب دیگری به نام «تحفة السلاطین» اثر نورالدین جابر انصاری را با همکاری گروهی از دانشجویان دوره دکترای تصحیح و منتشر کرده که ناشر آن میراث مکتوب است. دکتر فرامرز قراملکی در کارنامه‌اش حدود بیست اثر تالیفی منتشر شده دارد که برخی به زبان عربی ترجمه و منتشر شده و برخی دیگر مانند «پارادوکس دروغگو» در حال ترجمه شدن به زبان انگلیسی است. این استاد دانشگاه در حوزه منطق، کتاب «منطق ملخص»، «پارادوکس دروغگو» و در حوزه کلام جدید «هندسه معرفتی کلام جدید»، «روش شناسی مطالعات دینی»، «اصول و فنون پژوهش» و «استاد مطهری و کلام جدید» را در کارنامه دارد.

با احد فرامرز قراملکی درباره «اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام» و چند اثر دیگر

کسب و کار زیر نور اخلاق

تالیف شده‌اند. برای دفتر دوم هم در حال یاریگری و کار مشترک هستیم و فکر می‌کنم این دفتر را بتوانیم با یک گروه ۲۵ نفره به سرانجام برسانیم. مقالاتی که در این مجموعه می‌آید، بیشتر علمی - پژوهشی است و همکاران این مجموعه ابتدا یک طرح تحقیقاتی می‌گیرند، مدتی روی آن کار می‌کنند، نتیجه تحقیق را ارائه می‌دهند و پس از آن که ارزیابی و داوری شد، بهترین‌ها برای چاپ انتخاب می‌شوند. در مجموع این طرح کمی زمان بر است.

منابعی که برای این تحقیق و پژوهش مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه و بر اساس چه معیارهایی تعیین می‌شود؟

در بخش ایران باستان چند دسته منابع در اختیار داشتیم؛ الواحی که اخیراً قرائت شده و مربوط به دوران هخامنشی است، اسناد کشف شده از شهر سوخته که مربوط به دوره هخامنشیان و ساسانیان است، منابع قدیم فارسی مثل اوستا و شروح آن و شاهنامه چون اطلاعات فراوانی از ایران باستان به دست می‌دهد. در بخش اسلام هم منابع مورد استفاده ما قرآن و تفاسیر، نهج البلاغه، کتب روایی و کتب فقهی هستند. بعضی از نویسندگان هم مجتهد بودند مثل آیت الله عمید زنجانی و دیگران که کارشان استنباط مسائل جدید از منابع دینی است. در بحث مطالعات تطبیقی هم در واقع به مقایسه منابع مختلف پرداختیم؛ یعنی دوستان، اخلاق کسب و کار در جهان را مورد مطالعه قرار دادند و با منابع و دیدگاه‌های متخصصان اسلامی به روش دلفی نظرسنجی کردند و نتایج مورد نظر را به دست آوردند.

اخلاق حرفه‌ای دارای چه ویژگی‌ها و مولفه‌هایی است و چه تعریفی از اخلاق حرفه‌ای دارید؟

اخلاق حرفه‌ای را الگوهای رفتار ارتباطی در شغل می‌دانند که مبتنی بر رعایت حقوق افراد و دارای دو رهیافت است؛ یک رهیافت فردگرایانه که به رفتار شاغلین مربوط می‌شود و دیگری نگرش سیستمی که به مسائل اخلاقی سازمان‌ها می‌پردازد.

اخلاق حرفه‌ای در دوران گذشته که شیوه تولید، عرضه تقاضا و... سازوکار دیگری داشت، با اخلاق حرفه‌ای در جهان امروز چه تفاوت‌هایی دارد؟

این دو مفهوم را باید از هم جدا کرد؛ یکی آداب و هنجارها و رسوم است که وابسته به شرایط اقتصادی است و دیگری بحث اخلاق است. اخلاق مبتنی بر سلسله ارزش‌های جهانشمول است. یکی از مقالات این مجموعه به روش علمی نشان می‌دهد که اصول مشترک و جهانشمول اخلاق در محیط جهانی کسب و کار با آموزه‌های اسلامی کاملاً وفاق داشته و همسان هستند. بنابراین اعتقاد ما این است که آموزه‌های دینی و میراث تمدنی ما اصول جهانشمول اخلاق را به کار بسته و توصیه کرده‌اند و با همین اصول می‌شود وارد محیط جهانی شد. امروز ما در عصر جهانی شدن با بحران اخلاق مواجهیم و تنها اخلاق حرفه‌ای اسلامی است که می‌تواند این تهدیدات را به یک فرصت جهانی تبدیل کند. رسالت پیامبر اسلام (ص) هم رسالت جهانی است. بنابراین طبیعی است که ادعا کنیم بر اساس تعالیم اسلامی می‌توان برای کسب و کار در محیط جهانی و عرصه جهانی شدن از آموزه‌های اسلامی به راحتی استفاده کرد.

قبل طرح و نقشه آن ریخته شد بنابراین قرار شد دانشمندانی در حوزه‌های مختلف کنار هم بنشینند و میراث گذشته ما را در حوزه اخلاق حرفه‌ای احیا کنند. شما بهتر می‌دانید که در دنیای امروز موضوع اخلاق حرفه‌ای بحث‌های بسیاری به دنبال داشته و گرایش‌های متعددی در حد دکتر دارد. از طرف دیگر ما میراث‌های گرانبهای داریم مثلاً در شهر سوخته گلی‌گلی‌ها یا لوح‌های گلی کشف شده نشان می‌دهد که نیاکان ما در کار و حرفه خود بیشترین دغدغه‌های اخلاقی را داشته‌اند. در دوره هخامنشی ما بانکداری خصوصی و اخلاق بانکداری داشته‌ایم. در اسلام هم جلوه‌هایی متعالی از دغدغه‌های اخلاقی را شاهد هستیم؛ به طوری که در آموزه‌ها و معارف اسلامی بحث امانتداری در حرفه، مسئله گرانفروشی، کم‌فروشی در کسب و کار و... را داریم.

بخش‌های کتاب شامل چه مباحثی می‌شود و چه حوزه‌هایی را در برمی‌گیرد؟

بخش اول کتاب شامل مقدمات است. پس از آن، میراث تمدن ایران را کار کردیم یعنی اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران، بخش بعدی اخلاق حرفه‌ای در معارف اسلامی است که به بحث استقلال قاضی، عدالت در قضا و اخلاق قانون‌گذاری اختصاص دارد و برای اولین بار ایران این موضوع مطرح می‌شود که قانون‌گذاری هم نیازمند اخلاق خاصی است. این نکته را به فال نیک می‌گیریم که با شروع به کار مجلس هشتم، ما اولین پژوهش را در اخلاق قانون‌گذاری به جامعه عرضه کرده‌ایم. بخش دیگر کتاب، اخلاق در تمدن اسلامی است که در دوره بنی عباس یا در عصر صفویه یا در قرن هشتم تا قرن دوازدهم وضعیت اخلاق حرفه‌ای و اخلاق کسب و کار چگونه بوده؟ بخش آخر کتاب هم مباحث تطبیقی اخلاق حرفه‌ای و چالش‌های جدید درباره آن است. در واقع این بخش سعی دارد به چالش‌های جدید بپردازد. این کتاب در واقع در قالب ۲۷ مقاله فراهم آمده که سهیم من، مقدمه، ویراستاری و دو مقاله است و مابقی مطالب را همکاران و دوستان نوشته‌اند.

چند نفر در این مجموعه کار می‌کنند؟
در دفتر اول که شامل ۲۷ مقاله بود، سی نفر از محققان مشارکت داشتند اما برخی از مقالات توسط دو نفر

مفصلی دارد و در واقع تحفة السلاطین کتابی است که از پختگی و دانش نویسنده‌اش خبر می‌دهد.

نورالدین جابر انصاری تنها کتاب «تحفة السلاطین» را نوشته یا کتاب‌های دیگری هم دارد؟

متأسفانه خیر. از این کتاب جابر انصاری برمی‌آید که او مردی دانشمند است اما کتاب دیگری از او تاکنون گزارش نشده است و تمام کسانی که شرح حال اندیشمندان ایرانی و اسلامی را نوشته‌اند، تنها به همین کتاب از وی اشاره کرده‌اند. تحفة السلاطین نشان می‌دهد که جابر انصاری در علوم مختلف فردی چیره‌دست و آگاه بوده و از خلال نوشته‌هایش برمی‌آید که او اهل سیاست هم بوده و به عنوان یک دولتمرد سخن می‌گوید. او مدتی حاکم اصفهان بوده و در دوره صفویه به عنوان کلاتر اصفهان شناخته می‌شده و ظاهراً اشتغالات سیاسی به او اجازه نداده که زیاد بنویسد. خودش در این زمینه می‌گوید: «دیدم کسی به دنبال منطق نیست. مجبور شدم برای حفظ و نگهداری منطق این کتاب را بنویسم.» البته امروز به من خبر دادند که این کتاب از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان کتاب برگزیده فصل انتخاب و معرفی شده است.

آقای قراملکی! اخیراً کتابی منتشر کرده‌اید به نام «اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام» که از سوی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی به بازار آمده. لطفاً در این باره توضیحاتی بفرمایید.

کتاب «اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام» یک کارگروهی برنامهریزی شده است که حدود دو سال

کتاب‌هایی که در زمینه منطق نوشته شده‌اند کمتر مورد توجهند و مصححان و اهل تحقیق معمولاً دوره‌های کامل طبیعیات و فلسفه را تصحیح می‌کنند. به طور کلی در زمینه منطق به عنوان میراث گذشته، خیلی کم کار کرده‌ایم و کتاب‌های تصحیح شده در حوزه منطق بسیار اندک هستند.

مباحثی که در کتاب «تحفة السلاطین» در زمینه منطق آمده، امروز چقدر قابل استفاده است؟
مباحث این کتاب کلاً متعلق به دوره منطق قدیم یعنی منطق ارسطویی است و بخش تالیفی در واقع همه مباحث منطق دانان را به نحوی در خود جمع کرده است. امروز هم در منطق ارسطویی، این مباحث تماماً جزو مباحث زنده است البته منطق جدید ریاضی موضوع مستقلی است.

نویسنده تحفة السلاطین یعنی جابر انصاری از خنجی، از خواجه طوسی، ابن سینا، فارابی و دیگران نقل قول‌های

صد و بیست و پنجمین نمایشگاه کتاب استانی برگزار شد

جشن کتاب در دیار بیستون

یکصد و بیست و پنجمین نمایشگاه کتاب استانی از بیست و دوم خردادماه با حضور بیش از ۳۰۰ ناشر در کرمانشاه برگزار شد.

علاقه به کتاب و کتابخوانی در این خطه از کشور موجب شده بود تا استقبال از این رویداد فرهنگی بسیار قابل توجه باشد و این نکته از اولین ساعات افتتاح نمایشگاه کتاب نیز مشهود بود.

در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه علاوه بر آیت الله مصطفی علماء نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه کرمانشاه، دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مجید غفوری استاندار کرمانشاه، احمد رجبی مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، عباد رضا اسلامی قائم مقام موسسه نمایشگاه های فرهنگی و مدیران ادارات مراکز مختلف استان و جمعیت زیادی از مشتاقان بازدید از نمایشگاه حضور داشتند.

در مراسم افتتاحیه نمایشگاه آیت الله مصطفی علماء نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه کرمانشاه با اشاره به این که شعار اسلام توجه دادن به کتاب و قلم است، گفت: «اگر همه مکاتب دنیا را بررسی کنیم همه می گویند مطالعه خوب است در صورتی که اسلام با ظرافت خاصی به موضوع مطالعه پرداخته و به قلم قسم خورده و اولین دعوت، دعوت به قرائت و اشاره به کتاب، تعقل و تفکر بوده است.» وی افزود: «کتاب، قلم و قرائت در صدر تعالیم اسلام حرف اول را می زند و این موارد اصولی هستند که باعث رشد، تکامل و ترقی ما می شوند.»

نماینده ولی فقیه در استان کرمانشاه در بخش دیگری از سخنانش گفت: «به نظر می رسد یکی از مشکلاتمان کمبود کتاب های به روز است و نویسندگان و اهالی ذوق باید مضامین علمی، مذهبی، فرهنگی، ادبی و... را برای نسل های مختلف و به صورت به رشته تحریر در آورند.»

وی افزود: «امروز نسل جوان ما عطش کتاب دارد اما باید بررسی کنیم و ببینیم کتاب های مختلف برای سنین و اقشار مختلف جامعه چقدر وجود دارند و در این زمینه ها باید برنامه ریزی شود.»

آیت الله علماء در بخش دیگری از سخنانش به جایگاه کتاب و کتابخوانی اشاره کرد و گفت: «یکی از مواردی که مانع تهاجم فرهنگی است توجه به نیازهای معنوی نسل جوان است.»

وی گفت: «یکی از راه های خنثی کردن تهاجم فرهنگی، استفاده از قلم است، همان طور که سرمایه امام (ره) قلم و کاغذ بود و با این سرمایه عظیم توانست همه دنیا را متحیر کند.»

امام جمعه کرمانشاه در بخش دیگری از سخنانش گفت: «باید به این موضوع توجه شود که کتاب برای اقشار مختلف جامعه مورد نیاز است البته خوشبختانه تا حد زیادی به این موضوع توجه شده است.»

وی در خاتمه سخنانش از همه کسانی که مقدمات برگزاری نمایشگاه کتاب استان کرمانشاه را فراهم کردند تقدیر و تشکر کرد و گفت: «برپا کردن چنین نمایشگاه هایی کار بسیار دشواری است.»

در مراسم افتتاحیه سومین نمایشگاه کتاب استانی سال جاری، دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ابتدای سخنان خود حضورش در کرمانشاه را یادآور خاطرات حضور در جمع رزمندگان در دوران دفاع مقدس دانست و گفت: «به یاد دارم اولین باری که در دوران دفاع مقدس به کرمانشاه آمده بودم، اوایل شب به

بود، حال و هوای متفاوتی با دیگر نمایشگاه های استانی داشت.

وجود فضای بسیار گسترده باعث شده بود تا غرفه ها بسیار مطلوب و مورد توجه ناشران باشد و البته مراجعان نیز پس از گذشتن از فضای سبز پارک به نمایشگاه می رسیدند و نهایت استفاده را از فضای نمایشگاه می بردند.

غرفه سال نوآوری، شکوفایی در ورودی نمایشگاه مستقر شده بود و از این غرفه استقبال خوبی صورت گرفت، ضمن آن که بانک فروش بن های کتاب نیز در محل مناسبی مستقر شده بود و اغلب بازدیدکنندگان از امکان فراهم شده به خوبی استفاده می کردند. در کنار غرفه های ناشران فعال در نمایشگاه برخی از مراکز استان نیز حضور جالب توجه و پرمخاطبی در نمایشگاه داشتند که از جمله آنها می توان به غرفه اداره کل نهاد امور کتابخانه های استان و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اشاره کرد.

اجرای برنامه های جنبی همزمان با برگزاری نمایشگاه کتاب استان کرمانشاه مقوله دیگری بود که می توان به آن اشاره داشت و به استقبال خوب مردم از آنها اشاره کرد.

کتاب، کودک، خانواده

از نکات جالب توجه نمایشگاه کتاب استان کرمانشاه، تفکیک غرفه های مربوط به ناشران کتاب های کودک و نوجوانان بود. این غرفه ها که در فضای باز نمایشگاه دایر شده بودند با استقبال خوب خانواده ها و فرزندانشان مواجه شد به صورتی که این محل تبدیل به یکی از شلوغ ترین نقاط نمایشگاه شده بود. در ادامه نیز می توان به وجود غرفه های جنبی دیگری چون غرفه نقاشی در محل ناشران کودک و نوجوان و غرفه های خیر، اطلاع رسانی، روابط عمومی، موقوفات و... اشاره کرد.

کتاب در این استان برگزار نشد.» وی افزود: «نمایشگاه های کتاب در واقع جشنواره هایی هستند که با همت مسئولان استانی و پشتوانه مراکز مختلف شکل می گیرند و هدف از برگزاری آنها ایجاد جنبشی در استان ها برای توجه به سمت کتابخوانی است.»

وی افزود: «سال گذشته از منابع در اختیار معاونت امور فرهنگی بیش از ۲۶۱ میلیون تومان به استان کرمانشاه کمک شد که این رقم نسبت به سال های پیشین قابل توجه بود اما باید توجه داشته باشیم این رقم در برخی از استان ها به ۹۷۰ میلیون تومان در سال گذشته رسید، ما از کمک کردن دریغ نداشتیم اما باید شرایط فراهم می شد.»

دکتر پرویز در ادامه یادآور شد: «بخش عمده ای از اقدامات ما به شکل مشارکتی است و اگر مسئولان استانی بخشی از هزینه ها را تامین کنند طبیعتاً ما هم آمادگی داریم این فعالیت ها را ادامه دهیم و امیدواریم در سال آتی نیز با استقبال خوب مردم از نمایشگاه این حرکت تداوم یابد.»

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خاتمه سخنانش گفت: «کار فرهنگی، کار اجرایی و برگزار کردن یک نمایشگاه کاری سخت و طاقت فرساست اما گاهی بعضی ها سعی می کنند جلوی حرکات مثبت را بگیرند. امروز شاهد هستید که فعالیت شبانه روزی دولت خدمتگزار گاهی مورد سوال قرار می گیرد. در این که گاهی در بسیاری از کارهای اجرایی نواقصی وجود دارد تردیدی نیست اما می توان نمایشگاه ها را با هم مقایسه و نتایج آنها را ارزیابی کرد.»

نمایشگاهی دوست داشتنی

نمایشگاه کتاب استان کرمانشاه که در پارک شاهد و محل نمایشگاه های دائمی کرمانشاه برگزار شده

شهر رسیدم و هواپیماهای عراقی شهر را بمباران کرده بودند. نشانه های وحشیگری در این تهاجم آشکار بود و شاید در کمتر جنگی این وحشیگری دیده می شد چرا که هواپیماها خیابان اصلی شهر را به بمباران کرده بودند.»

وی افزود: «مقاومت مردم ما در آن دوران بسیار قابل ارج بود و لازم است این روحیه مقاومت زنده نگاه داشته شود چرا که در مقابل تهاجمات به فرهنگ و ایمان مردم به مقاومت نیازمندیم.»

دکتر پرویز گفت: «امروز از آن تهاجمات خبری نیست، اما تهاجماتی با اشکال دیگر ایمان و اعتقاد مردم را نشانه رفته و این توقع وجود دارد که امروز هم مانند آن دوران، مردم مقاومت و مبارزه کنند.»

جشنواره های کتاب

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه سخنانش به موضوع برپایی نمایشگاه های کتاب اشاره کرد و گفت: «گرچه جای خوشحالی است که شاهد برگزاری نمایشگاه کتاب در استان کرمانشاه هستیم اما از طرف دیگر احساس ناراحتی هم وجود دارد، چرا که در سال های گذشته نمایشگاه

از نکات جالب توجه

نمایشگاه کتاب استان

کرمانشاه، تفکیک غرفه های

مربوط به ناشران کتاب های

کودک و نوجوانان بود، این

غرفه ها با استقبال گسترده

خانواده ها مواجه شد

سیر تاریخی صهیونیسم در کتاب «روان شناسی سیاسی اسرائیل»

گستاخی همیشگی

عرب ها را به دست آورد. اما نابلسی این اقدام را نیز فریبکارانه می داند و لزوم پاسخگویی به آنها را یادآور می شود.

در فصل دهم نیز نویسنده به بررسی پرونده تروریستی صهیونیسم از زمان پیدایی آن می پردازد و با بازخوانی این پرونده سراسر خشونت بار نشان می دهد چگونه ژنرال ها و نظامیان تروریست رژیم صهیونیستی، افراد خوار و زبونی را که قربانی برخی جنایات دیگران شده بودند به افرادی جنایتکار تبدیل کردند.

به عقیده نابلسی اسرائیلی ها به کشتارهای متعدد دست زده اند که نمونه هایی از آن را می توان در دیر یاسین، کفر قاسم، بحر البقر، الاقصی، حرم ابراهیمی، قانا، شتیلا و... مشاهده کرد.

نویسنده در پایان کتاب می گوید: «طرح نابودی رژیم صهیونیستی را نمی توان خیال و رؤیا به شمار آورد.» کسانی که به نابودی رژیم صهیونیستی عقیده دارند پیش بینی های خود را بر اساس واقعیت های وجود این رژیم انجام می دهند. این واقعیت ها عبارتند از ساختگی بودن رژیم صهیونیستی، اقتصاد وابسته به کمک های خارجی، بحران هویت، قدرت پوشالی رژیم صهیونیستی و وحشت از مرگ در بین اشغالگران. کتاب «روان شناسی سیاسی اسرائیل» نوشته محمد احمد نابلسی در ۲۵۸ صفحه و با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه توسط دفتر نشر فرهنگ اسلامی روانه بازار کتاب شده است.

این اقدامات موجب واکنش صهیونیست های متعصب شده است و آنان خواستار اجباری شدن تدریس نوشته های تاریخی خود در مدارس رسمی هستند. نابلسی می گوید: «جنبش تاریخ نگاران جدید، کار انتشار اسناد محرمانه ای را که پس از سی سال خود به خود منتشر می شود بر عهده گرفته است و می کوشد از این اطلاعات که حالت محرمانه خود را از دست داده اند، اطلاعات محرمانه مربوط به

بسیار ناچیز است - بسنده می کند. یکی از این وجوه مشترک، اعتقاد به برتری قوم یهود و برگزیدگی آن است که منشأ بسیاری از رفتارهای سیاسی آنان می شود.

نابلسی بر این باور است که روش تربیتی صهیونیست ها در دوران کودکی و محیطی که در آن پرورش می یابند، انواع ناهنجاری های رفتاری را در آنها تقویت می کند.

اعتقاد به خرافه و روحیه احساس حقارت و در نتیجه پرخاشگری و ستیزه جویی و تلاش برای برتری جویی حتی از راه ثروت اندوزی از ویژگی های بارز رفتاری در یهودیان اسرائیل است. محیط خانوادگی که کودکان یهودی در آن رشد پیدا می کند، محیطی آکنده از فرهنگ برتری جویی است و کودک این جامعه به علت شیوه تربیتی که بر وی اعمال می شود، دفاع از هویت خود را با تعرض به دیگران تحقق می بخشد.

صهیونیست ها ثروت اندوزی را نیز بدون توجه به شیوه ها و مسائل اخلاقی دنبال می کنند و مشوق آنها در این کار خرافه ای است که می گوید ثروت های روی زمین از آن یهودیان است. همچنین مطابق آموزه هایی که از کودکی به آنها تلقی می شود، اگر یهودی آزار و اذیتی به یهودیان دیگر روا دارد، در پیشگاه خداوند پاسخگوست ولی در مورد غیر یهودیان می تواند دست به مکر و فریب و سرقت و حتی قتل بزند.

نابلسی اثر خود را در ۱۱ فصل به این ترتیب ارائه داده است: ۱- روان شناسی شخصیت یهود ۲- روان شناسی فریب یهود ۳- روان شناسی حیل گری ۴- روان شناسی شخصیت خونریز ۵- صهیونیسم و جنگ روانی ۶- عقده ویتنامی اسرائیل ۷- قدس، نفت و آینده ۸- نیرنگ تدوین مشترک تاریخ ۹- پیشینه تروریستی صهیونیسم ۱۰- یهودی آزاری و نشانه های واهی ۱۱- پایان اسرائیل و ادامه بازی ملت ها.

یکی از خواندنی ترین فصل های کتاب که شاید اطلاع کمتری درباره آن وجود داشته باشد، فصل هشتم با عنوان «نیرنگ مشترک تاریخ» است. این عنوانی است که گروهی از تاریخ نگاران به جنبش جدید صهیونیسم اطلاق کرده اند و برخی تمایل دارند آن را «فراصهیونیسم» بنامند. این جنبش از یک سو به مبارزه با صهیونیست های افراطی برخاسته و از سوی دیگر خواهان تجدید نظر در تاریخ صهیونیسم است.

از چگونگی شکل گیری رژیم صهیونیستی و اشغال سرزمین های فلسطین توسط این رژیم، جنایات بی شمار آنان در حق بشریت و نیز حمایت های همه جانبه قدرت های غربی از صهیونیسم بین المللی بسیار شنیده یا خوانده ایم اما روان شناسی سیاسی این رژیم، موضوع تازه ای است که در سال ۲۰۰۱ میلادی با انتشار کتابی به همین نام به وسیله «محمد احمد نابلسی» مطرح شد. این کتاب اکنون پس از گذشت هفت سال از انتشار نسخه عربی اش، به وسیله دکتر حجت رسولی، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی به فارسی ترجمه شده و توسط دفتر نشر فرهنگ اسلامی در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است. محمد احمد نابلسی، روان پزشک، روان شناس و از پژوهشگران نامدار لبنانی است و آثار متعددی در حوزه روان شناسی به رشته تحریر در آورده است. اما کتاب اخیر او پلی است میان تاریخ، سیاست و روان شناسی و بر این مبنا می کوشد تا ساختارها و انگیزه های روانی صهیونیست ها را در بسترهای تاریخی گوناگون و با مطالعه رفتارهای سیاسی آنان بررسی کند.

او می گوید: «روان شناسی بر اصالت شخصیت فردی تاکید می ورزد، اما تاثیر فرهنگ بر ساختار این شخصیت و نقش آن در جهت گیری و رشد شخصیت را انکار نمی کند. با این فرضیه باید اعتراف کنیم که تاکنون در مطالعه درباره رژیم صهیونیستی کوتاهی کرده ایم و اکنون به فقدان این مطالعات پی می بریم.» در این راه، استناد نابلسی به نظریه اشیپنگلر درباره فرهنگ است. اشیپنگلر عقیده دارد که عاریه گرفتن عناصر فرهنگی، امری گزینشی است و این عناصر با تعدیل هایی که در آنها روی می دهد، با فرهنگ عاریه گیرنده همخوانی پیدا می کند. او برای اثبات این نظریه به انتقال آیین بودا از هند به چین و تغییراتی که توسط چینی ها در آن راه یافت، اشاره می کند و بر این اساس نابلسی نیز می کوشد عناصری را که رژیم صهیونیستی عمدتاً از جوامع غربی وام گرفته و تغییراتی را که در آن ایجاد کرده است، مورد مطالعه قرار دهد. اما جامعه ای که سرزمین فلسطین را به اشغال خود در آورده است، پیش از آن که یک ملت حقیقی باشد یک ملت مصنوعی و ساختگی است و همین امر از موانع جدی در راه شناخت رژیم صهیونیستی و ویژگی های روانی آن است. می توان گفت که گروه های مختلف رژیم صهیونیستی هر یک عناصر فرهنگی شخصیت خود را از جای خاصی به عاریه گرفته اند. (آمریکا، اروپا، روسیه، ایتوبی و دیگر کشورهای شرعی و غربی) و همین امر بحران هویت در رژیم صهیونیستی را سبب شده است.

از این رو نابلسی از ادعای بررسی گسترده درباره هویت رژیم صهیونیستی صرف نظر می کند و می گوید که تنها می خواهد جوانی از این موضوع را بررسی کند. در واقع او روان شناسی برخی از رویکردهای رژیم صهیونیستی را مد نظر قرار می دهد تا به منشأ این رویکردها که همان «ناخودآگاه اسرائیلی» است پی ببرد.

نابلسی ابتدا به مطالعه شخصیت یهودی می پردازد و در تحصیل این شخصیت وجه مشترک یهودیان را از نظر اعتقادی در نظر می گیرد که البته به علت طیف های متفاوت اعتقادی در میان یهودیان - از افراطیون تا لائیک ها - در تناوب است. بنابراین به ناچار به حداقل وجه مشترک آنها - که در مواردی

جایزه گام اول

خانه کتاب

فراخوان

دومین دوره جایزه گام اول

به همت خانه کتاب ایران برگزار می شود

این جایزه با هدف کشف استعداد و تشویق هرچه بیشتر پدیدآورندگان است که در سی سال اخیر متولد شده اند و برای نخستین بار کتاب منتشر کرده اند.

موضوع های مورد ارزیابی هیت داوران عبارتند از:

الف: مجموعه شعر یا داستان کوتاه، بلند و رمان برای کودکان و نوجوانان

ب: مجموعه شعر یا داستان کوتاه، بلند و رمان برای بزرگسالان

از تمامی نویسندگان و شاعرانی که اولین اثر خود را از اول سال ۱۳۸۶ در زمینه های یاد شده به چاپ رسانده اند، دعوت می شود سه نسخه از اثر منتشر شده را تا پایان مرداد ۱۳۸۷ به نشانی دبیرخانه گام اول ارسال نمایند.

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین صبا و فلسطین جنوبی، ساختمان شماره ۱۱۷۸، طبقه اول تلفن: ۶۶۴۶۰۵۱۹ دورنگار: ۶۶۴۱۵۳۶۰

عبدالمجید رحمانیان از نگارش «رمز مقاومت» می گوید

روایت نور از اعماق اسارت

مجموعه کتاب های خاطرات آزادگان درباره امام خمینی (ره) با انتشار یک عنوان دیگر به جلد چهارم رسید. «رمز مقاومت» عنوان کتابی است که این بار به قلم عبدالمجید رحمانیان نگاشته شده است. در جلد چهارم تفاوت هایی با مجلدات قبلی به چشم می خورد و فصل بندی کتاب نه براساس نام اسرا و زمان اسارت آنها، بلکه براساس موضوع سخن سامان داده شده است.

نویسنده در فصل اول و دوم از زبان اسرای ایرانی خاطراتی را نقل می کند که بیانگر عشق و علاقه وافر ایشان به رهبر و مقتدایشان است. خاطراتی که در فصل سوم جای گرفته اند از تجسم و تجلی عشق و علاقه اسرا به امام (ره) در قالب انواع هنرها حکایت می کند؛ از نقاشان زبردستی که با حافظه ذهنی خود تصویر امام (ره) را ترسیم می کردند تا خوشنویسان و یا شاعرانی که از اعماق وجود، احساس خود را بسیار زیبا نظم می دادند. کتاب پس از آن که به وصف امام (ره) از زبان عراقی ها می پردازد در انتها از روزهای سخت و جانگداز رحلت امام (ره) در اردوگاه های بغداد روایت می کند.

رحمانیان بر این باور است که جلد چهارم رمز مقاومت از چند جهت کامل است زیرا کتاب در پنج فصل مشخص تقسیم بندی شده و هر فصل نیز زیرشاخه های مجزای خود را دارد. او در این باره می گوید: «به نظر من اگر کسی این جلد را بخواند، نیازی به مطالعه سایر مجلدات نخواهد داشت. نه به خاطر این که نوشته من است بلکه در جریان تحقیق و جمع آوری منابع برای نگارش سایر جلد ها سهل انگاری فراوانی صورت گرفته است. همچنین خاطرات همان گونه که راوی نقل کرده در کتاب آورده شده است.» دسته بندی نمودن موضوعات در سایر مجلدات و شباهت آنها به هم از دیگر نقاط ضعفی است که مورد اشاره رحمانیان قرار می گیرد. او که در شهر جهرم متولد شده، در سن ۱۹ سالگی پا به عرصه دفاع مقدس گذاشته است. رحمانیان در اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۱ به اسارت دشمن یعنی درمی آید و هشت سال و چهارماه از جوانی خود را در اردوگاه های موصل، تکریت، زندان بغداد و بازداشتگاه الاماره به دور از امام (ره) و وطن گذرانده است. به همین دلیل کوله بارش پر از خاطرات

خواندنی، زیبا و بعضا تکان دهنده ای است که بسیاری از آنها را در این کتاب به رشته تحریر در آورده است.

رحمانیان که طعم اسارت در زندان های رژیم بعث را از اعماق وجود چشیده است می گوید که تمام سعی اش بر این بوده که چیزی جز واقعیت را به رشته تحریر در نیآورد: «بسیاری از وقایع و اتفاقات را از نزدیک

شاهد بوده ام و به همین دلیل در ثبت و ضبط خاطرات به راحتی می توانستم تشخیص دهم که آیا غلو و مبالغه ای صورت گرفته است یا خیر.» او در مورد شیوه توصیف گونه کتاب اضافه می کند: «این سبک نگارش به دلیل یکتوخت کردن خاطرات صورت گرفته است و در واقع قصد من ثبت مستندات تاریخی بوده و گرنه براساس همین خاطرات داستان می نوشتم.»

به بیان او ادبیات برخی از خاطره ها بسیار ساده و برخی دیگر سنگین و سخت است. بنابراین رحمانیان با قلم خود، نثری یکتوخت ایجاد کرده است.

پای در این عرصه گذاشتم و تقریباً همه موضوعاتی که مدنظرم بود را تجربه کردم اما با شروع فعالیت انتشارات پیام آزادگان و ورود جدی و تخصصی دوستان به این عرصه، کمی از شدت تلاش هایم کاسته شد. من معتقدم آن چنان به اسرا پرداخته نشده است و زوایای پنهان بسیاری وجود دارد که هر لحظه در انتظار نویسندگان است.»

هیچ یک از آثار رحمانیان در قالب داستان جای نگرفته است. زیرا او بر این باور است که فرصت کافی برای نگارش داستان نداشته و ندارد. او که از جراحات های شیمیایی نیز رنج می برد وظیفه کنونی خود را جمع آوری اطلاعات و منابع مستند و انتشار آنها عنوان می کند تا دستمایه ای برای سایر نویسندگان قرار گیرد و قصه ها و داستان های مختلفی بر مبنای آنها نوشته شود.

در میان سخنان رحمانیان به راحتی می توان ارادت و علاقه شدید او را به حجت الاسلام ابوترابی، حس کرد: «یکی از افتخارات من همراهی حاج آقا ابوترابی در اردوگاه های مختلف در عراق بود. او به نظر من عارف کاملی بود. انسانی بود که رازهای بسیاری داشت اما هرگز آنها را به زبان نیاورد...» رحمانیان علاوه بر دو کتابی که به حجت الاسلام ابوترابی اختصاص داده، در کتاب «لحظه های یک قدیس» نیز مشاهدات خود را در مورد او به رشته تحریر در آورده است.

یعنی «تماشای باران» و «مادر با سرفه هایش» در مورد اسرا و اسارت نیست. علاقه و تمایل زیاد رحمانیان به این موضوع نظر ما را نیز جلب کرد و باعث شد در این باره از او سوال کنیم و او اینچنین پاسخ می دهد: «من احساس می کردم که یکی باید نوشتن در مورد اسرا را به شکل جدی آغاز کند؛ کسی که خودش هم اسیر بوده. بنابراین با جدیت

از او می پرسیم آیا استفاده از این تعداد منبع سخت و زمان نبوده و رحمانیان که پشتکار زیادی در کار دارد، چنین پاسخ می دهد: «من در نوشتن همیشه سعی می کنم که کتاب های غنی و مفید را ارائه کنم. «بهداشت و درمان در اسارت» عنوان کتابی است که حدود دو سال از وقت مرا به خود مشغول کرده است و در مورد آن تاکنون با ۳۰۰ نفر مصاحبه کرده ام هر چند ثبت و دسته بندی این میزان اطلاعات، زمان و نیروی زیادی می خواهد. علاوه بر آن من معمولاً چندین بار کتاب را بازخوانی و بازنویسی می کنم.» شاید بتوان ذکر نمودن نام راوی یا منبع هر خاطره را در پاورقی کتاب نقطه ضعفی دانست که بر کتاب «رمز مقاومت ۴» وارد است. نویسنده واقع شدن زمان چاپ و انتشار کتاب در اواخر سال ۸۶ دلیلی برای توجیه این ضعف عنوان می کند، اما در پاسخ به این پیشنهاد که آیا بهتر نیست فصلی را با عنوان «خاطرات اسرا پس از آزادی و بازگشت به میهن» به کتاب اضافه کند، می گوید: «پیشنهاد خوبی است. البته من کتابی با نام «پس از بازگشت» نوشته ام که شامل خاطرات تلخ و شیرین پس از بازگشت اسراست. اما سعی می کنم چنین فصلی را در چاپ بعدی کتاب به آن اضافه کنم.»

رحمانیان که از سال ۱۳۷۶ نویسندگی حرفه ای را آغاز کرده است، کارنامه پرکاری دارد. «درهای همیشه باز» (امدادهای غیبی نسبت به اسرا)، «شهدای غریب»، «مادر با سرفه هایش»، «تماشای باران»، «رهاورد غریب» (کتابی مصور در مورد صنایع دستی در اسارت)، «یک بالاش و خدمتگزار» (یادنامه حجت الاسلام ابوترابی) و «منشور پاک و خدمتگزاری» (سخنرانی های حجت الاسلام ابوترابی در اردوگاه های اسرا) از جمله آثار اوست. «تاتار در اسارت» نیز اثر دیگری از رحمانیان است که به زودی چاپ و منتشر می شود.

در میان کتاب های این نویسنده تنها دو عنوان

این نویسنده برای جمع آوری اطلاعات با بسیاری از آزادگان گفت و گو و مصاحبه کرده است. او از ۱۵۴ منبع مختلف برای تکمیل کتاب بهره برده است: «منابع و اطلاعات زیادی جمع آوری کردم که تقریباً دو برابر حجم فعلی کتاب رمز مقاومت بود، اما چون می خواستم که خاطرات خیلی به هم شبیه نشوند، از ارائه بعضی از آنها خودداری کردم.»

از او می پرسیم آیا استفاده از این تعداد منبع سخت و زمان نبوده و رحمانیان که پشتکار زیادی در کار دارد، چنین پاسخ می دهد: «من در نوشتن همیشه سعی می کنم که کتاب های غنی و مفید را ارائه کنم. «بهداشت و درمان در اسارت» عنوان کتابی است که حدود دو سال از وقت مرا به خود مشغول کرده است و در مورد آن تاکنون با ۳۰۰ نفر مصاحبه کرده ام هر چند ثبت و دسته بندی این میزان اطلاعات، زمان و نیروی زیادی می خواهد. علاوه بر آن من معمولاً چندین بار کتاب را بازخوانی و بازنویسی می کنم.» شاید بتوان ذکر نمودن نام راوی یا منبع هر خاطره را در پاورقی کتاب نقطه ضعفی دانست که بر کتاب «رمز مقاومت ۴» وارد است. نویسنده واقع شدن زمان چاپ و انتشار کتاب در اواخر سال ۸۶ دلیلی برای توجیه این ضعف عنوان می کند، اما در پاسخ

به این پیشنهاد که آیا بهتر نیست فصلی را با عنوان «خاطرات اسرا پس از آزادی و بازگشت به میهن» به کتاب اضافه کند، می گوید: «پیشنهاد خوبی است. البته من کتابی با نام «پس از بازگشت» نوشته ام که شامل خاطرات تلخ و شیرین پس از بازگشت اسراست. اما سعی می کنم چنین فصلی را در چاپ بعدی کتاب به آن اضافه کنم.»

رحمانیان که از سال ۱۳۷۶ نویسندگی حرفه ای را آغاز کرده است، کارنامه پرکاری دارد. «درهای همیشه باز» (امدادهای غیبی نسبت به اسرا)، «شهدای غریب»، «مادر با سرفه هایش»، «تماشای باران»، «رهاورد غریب» (کتابی مصور در مورد صنایع دستی در اسارت)، «یک بالاش و خدمتگزار» (یادنامه حجت الاسلام ابوترابی) و «منشور پاک و خدمتگزاری» (سخنرانی های حجت الاسلام ابوترابی در اردوگاه های اسرا) از جمله آثار اوست. «تاتار در اسارت» نیز اثر دیگری از رحمانیان است که به زودی چاپ و منتشر می شود.

در میان کتاب های این نویسنده تنها دو عنوان

سفر کلمات

سفر، دستمایه بسیاری از شاعران برای سرودن بوده است. به جز این بسیاری از اندیشمندان نیز سفر را شیوه‌ای برای بیان سخن خود قرار داده‌اند و دلیل این نکته را باید در آن دانست که سفر همواره در مقام استعاره، محلی است برای کشف. شاعر و اندیشمند در سفری که گاه حتی واقعی نیست و بیشتر در ذهن می‌گذرد تا عالم واقع، به کشف لحظه‌هایی می‌پردازد و آنها را بیان می‌کند. از همین روست که «سفرنامه» جایگاه ویژه‌ای در ادبیات و فلسفه ایرانی - اسلامی داشته است و بزرگانی چون ناصر خسرو، زین العابدین مراغه‌ای، ابن بطوطه، عطار و جلال‌آل احمد به نگارش این گونه ادبی پرداخته‌اند. شعر «مسافر» سهراب سپهری نیز در همین راستاست. سهراب در سفری که به وسعت جهان ذهنی - عینی اوست از زندگی و جزئیات آن سخن می‌گوید؛ کاری که محمدرضا عبدالملکیان در «پل خواب» انجام می‌دهد.

سطرهای آغازین «پل خواب» نشان‌دهنده فضایی است که شاعر در ادامه به ما ارائه می‌دهد. او از سفر به عنوان بهانه‌ای برای رفتن یاد می‌کند و جاده را تنها شکلی از رفتن می‌داند: «سفر بهانه رفتن بود/ و روی جاده صبح/ عبور، شکل شکفتن داشت...» سطرهای بعدی راهنمای ما به فضایی است که شاعر در ادامه ترسیم می‌کند: «صدایی از پس کوه/ صدایی از پس شوقی عجیب آمد/ اگر درست بیایی/ شناسنامه برای عبور لازم نیست.» مقصد سفر یوش است؛ زادگاه نیما که از شاعران مطرح روزگار ماست. شاعر در اینجا استعاره سبز شدن را از طبیعت وام می‌گیرد: «برای سبز شدن/ سفر بهانه خوبی است/ درست باید رفت/ و تاب باید خورد/ به گرد کوه و درخت/ برای سبز شدن/ سکوت باید کرد/ و خیره باید شد/ به قد کشیدن یک ابر/ به خوشه بستن تاک/ و راز سرمستی...»

پس از مقدمه‌ای که راه ورود به شعر و منظومه بلند پیش روی ماست، تصویرسازی‌ها و بیان ذهنی مسائل پیش می‌آید. بیان شاعر در این سطرها بیش از پیش شخصی می‌شود و این شخصی شدن با چند نشانه توأم است. از سویی او از فاعل اول شخصی بهره می‌گیرد و به روایت خود می‌پردازد و از سوی دیگر، نحوه انتخاب کلمات به گونه‌ای است که حس نزدیک شدن به راوی و مخاطب بیشتر به چشم می‌آید: «درست می‌گوید/ همیشه آخر مرداد، اول عشق است/ به فکر راه نباش/ همیشه در پل خواب/ مجال بیداری است/ بیا و چشم بپوش از غروب پشت سرت...»

شیوه گفت و گو و بیان تصاویر و توجه به جزئیات در «پل خواب» در گفت و گویی مداوم با دیگر شعرهای ادبیات فارسی است. برخی از سطرهای این منظومه ما را به یاد نیما می‌اندازد و این از آن روست که در سفر شاعرانه، مقصد زادگاه این شاعر است، حتی برخی از سطرها ما را به یاد قیصر امین‌پور می‌اندازد که این نیز به دلیل رفاقت دو شاعر توجیه شدنی است. گفت و گوی عبدالملکیان با شعر «مسافر» سهراب نیز از جمله مسائلی است که در سطرهایی از منظومه به چشم می‌خورد. عبارات دستوری، اشاره به جزئیات بصری، گفت و گوی درونی و بسیاری از مسائل دیگر، این دو سفرنامه شاعرانه را به هم نزدیک می‌کند.

پل خواب/ سروده محمدرضا عبدالملکیان/ چاپ اول، زمستان ۱۳۸۶/ نشر دارینوش

گفت و گو با محمدرضا عبدالملکیان درباره دو دفتر شعر تازه اش

تقدیم چند شاخه گل به آفتابگردان

محمدرضا عبدالملکیان نامی آشنا در شعر معاصر فارسی است. او نخستین مجموعه شعرش را در سال ۱۳۵۴ با نام «مه و مه» منتشر کرد. کتاب بعدی عبدالملکیان با فاصله‌ای ۱۲ ساله منتشر شد و «ریشه در ابر» عنوان گرفت. او سپس آثاری همچون «رباعی امروز»، «رد پای روشن باران»، «آوازهای اهل آبادی»، «مهربانی»، «ساده با تو حرف می‌زنم»، «گل چه پایان قشنگی دارد» و «حالا که آمده‌ای» را منتشر کرد. این شاعر به تازگی دو کتاب منتشر کرده است. مجموعه «حالا که رفته‌ای...» شعرهایی است در وصف قیصر امین‌پور و درگذشت او و شعر بلند «پل خواب»؛ سفرنامه‌ای که با بیانی ویژه روایت شده است. گفت و گوی پیش رو درباره دو کتاب تازه اوست.

در همه شعرها، بیت ترجیع «حالا که رفته‌ای...» تکرار شده است. این بیت ترجیع در ویرایش و بازنویسی شکل گرفت یا از همان ابتدا وجود داشت؟

یکی دو سال قبل مجموعه‌ای منتشر کردم با عنوان «حالا که آمده‌ای» و بیش از ۶۰-۷۰ درصد آن مجموعه به حال و هوایی خاص مرتبط می‌شد، اما تعدادی از شعرها نیز حال و هوایی عمومی تر داشتند. یکی از این شعرها، شعری بود که برای قیصر سروده شده بود: «حالا که آمده‌ای/ هنوز نمی‌دانم/ گل آفتابگردان/ شاعر بزرگ تری است/ یا انسان بزرگ تری.» بعد از سفر قیصر، دوستی از من خواست تا اگر شعری درباره او دارم برای انتشار ارائه کنم (من نمی‌توانم یا برابم دشوار است که از اصطلاح مرگ استفاده کنم) من هم همان شعر که در کتاب «حالا که آمده‌ای...» چاپ شده بود را به دوست بزرگوام ارائه کردم. او گفت که این شعر چندان با حال و هوای درگذشت شاعر جور نیست. من هم آن روزها اصلاً حال و حوصله درستی نداشتم این بود که از آن دوست بزرگوام عذر خواستم، شب وقتی ماجرا را دوباره در ذهن مرور می‌کردم، حس کردم که به جای «حالا که آمده‌ای...» می‌توانم عبارت «حالا که رفته‌ای...» را جایگزین کنم. نوشتن این عبارت توأم شد با آمدن شعرهایی با این شکل و شمایل و ظرف چند روز بخش بزرگی از شعرها نوشته شد؛ شعرهایی که با حال و هوای قیصر امین‌پور سروده شده بودند.

لطفاً در مورد چینش اشعار این مجموعه توضیح دهید چون به نظر می‌رسد ملاک‌هایی در این انتخاب وجود دارد.

من ترتیب خاصی برای انتخاب و چینش این اشعار در نظر نداشته‌ام، به جز شعری که در ابتدا و در انتها آمده است. در شعر اول (حالا که رفته‌ای) به همین سادگی نامت را بر سنگی می‌نویسند/ زمستان آغاز می‌شود، به نوعی ورود به فضای شعری است. قیصر در پاییز درگذشت و پس از آن بود که زمستان دست کم برای دوستدارانش آغاز شد. در آخرین شعر مجموعه نیز سلامی دوباره به قیصر می‌دهم، چراکه معتقدم با این که درباره او حرف‌هایی زیادی گفته شده اما هنوز ناگفته‌های بسیاری مانده است. گفتید که سرودن شعرها در فاصله کوتاهی انجام پذیرفته. این شعرها برای آن که بدل به یک مجموعه شوند چه مدت زمانی را پشت سر گذاشتند؟ از همان روزهایی که سرودن این شعرها آغاز شد آن را به دوستانی که از نظر سلیقه شعری به من

نزدیک بودند، نشان دادم و اولین سوال من از آنها در مورد چاپ شدن این شعرها در یک کتاب بود. با جمع بندی نظرات این دوستان به این نتیجه رسیدم که تعدادی از این شعرها را کنار بگذارم که حدوداً سی شعر کوتاه بودند. در توضیح بیشتر این نکته باید بیفزایم که پس از جمع بندی نظرات این عزیزان صاحب‌نظر، در نهایت خود من به این نتیجه رسیدم که این تعداد از کارها در سطح بقیه کارها نیست. این بود که از انتشار آنها چشم‌پوشی کردم و کارهایی را که برای انتشار در نظر گرفتم چند بار مورد بازنگری قرار دادم تا در نهایت برای انتشار در قالب کتاب آماده شد.

یکی از خصوصیات این مجموعه، ارائه خصوصیات از قیصر امین‌پور است. بخشی از این خصوصیات درباره زندگی شاعر است و بخشی درباره اندیشه و تفکر او. کمی درباره این موارد توضیح دهید. قطعاً این گونه نبود که من به طور از پیش تعیین شده به جزئیات رفتاری و اندیشه قیصر اندیشیده باشم. بیشتر کارها و به بیانی دیگر کلیت کارها برخاسته از دریغ عاطفی من است. همین است که برای بیان این دریغ عاطفی، به ذهنم رجوع کرده‌ام و به جزئیات رفتاری، ظاهری و اندیشه قیصر پرداخته‌ام چراکه به گمان من انسان چیزی به غیر از باور و رفتارش نیست. برخی از شعرهای این مجموعه، یادآور شعرهایی از قیصر امین‌پور است مثلاً همان شعری که در پشت جلد کتاب هم آمده. قیصر به خاطر دیالیز شدن و مشکلات خاص جسمانی، دلتنگی‌های ویژه خودش را داشت. این دلتنگی‌ها در شعرهایش هم منعکس شده از جمله شعر کوتاهی که در کتاب «دستور زبان عشق» آمده: «این روزها که می‌گذرد/ شادم/ شادم که می‌گذرد این روزها». شروع شعر با نوعی شادی همراه است ولی بعد از آن ذکر می‌کند که از گذشت ایام شاد است. من در شعر به نوعی با شعر قیصر گفت و گویی کنم. «این روزها که می‌گذرد دلتنگم/ دلتنگم که می‌گذرد این روزها/ روزهای با تو می‌برد و از کارهای جدی‌اش با عنوان الکی یاد می‌کرد. مثلاً وقتی به او می‌گفتم که عجب شعر خوبی است، می‌گفت: «الکیه» من همین عنوان و اصطلاح را در شعری مورد توجه قرار داده‌ام. این روزها الکی شعر می‌خوانم/ الکی لباس می‌پوشم...

بله. اغلب این شعرها به همین ترتیب به مسائل خاص مربوط می‌شوند. به گمانم نیازی هم به پانویس ندارند، چراکه بر این گمانم که به طور عام و جدا از آن کارها نیز دارای معنا و مستقل هستند. اما کسی که آن شعرها و فضا را بشناسد، به طور حتم لذت بیشتری می‌برد.

برخلاف «حالا که رفته‌ای...» که مجموعه‌ای از شعرهای کوتاه است، «پل خواب» شعری بلند است اما شباهتی بین این دو کتاب وجود دارد. این کتاب هم به نظرم در تاثیر از شاعر دیگری است؛ سهراب سپهری و منظومه «صدای پای آب». این نکته چقدر از پیش اندیشیده شده بود؟ به نظرم شما خود آگاهانه به گفت و گو با این شعر سهراب رفته‌اید.

یکی از نکاتی که همواره منتقدان در مورد شعرهای من می‌گویند، نزدیکی برخی از شعرهای من به فضای شعری سهراب سپهری است. خود من هم بر این باورم که شعرهای من شاید بیش از بقیه شاعران به سهراب سپهری نزدیک باشد. بخشی از شباهت را باید در حضور عناصر طبیعی در شعر دانست. نوع نگاه سهراب به زندگی و آنچه که زندگی را شکل می‌دهد به یک معنا شاید به نگاه من نزدیک باشد. این مقدمه کوتاه را گفتم تا برسم به این کتاب. مادر سفری که با دوستان شاعر به یوش (زادگاه نیما یوشیج) داشتیم، در همان ابتدای سفر جرعه‌ای در ذهن من زده شد که زیربنای این شعرها شکل گرفت. واقعیت این است که من سرنوشت هیچ شعری را نمی‌توانم از پیش تعیین کنم که این شعرم یک صفحه خواهد بود یا بیشتر، پیامش چه خواهد بود و... به همین سبب نمی‌دانستم که این شعر به کجا خواهد انجامید. اما از همان شروع کار که در ماجرای سفر و مسافرت بودم، یاد کار سهراب افتادم. هر دوی این سفرها به شمال ختم می‌شود به هر حال دغدغه ذهنی‌ام این بود که به سهراب زیاد نزدیک نشوم. شعر که ادامه پیدا کرد، به هر حال خود شعر مسیرش را مشخص می‌کند یعنی در مسیر یوش به جاهای دیگری هم می‌رود، مثلاً کودکی. اما به هر حال من باید حواسم را به این نکته معطوف می‌کردم که کارم متاثر از سهراب نباشد و در عین حال با آن که در گفت و گو با شعر نیما باشد، تحت تاثیر آن نباشد. اما این که در عمل چه اتفاقی افتاده نکته‌ای است که باید با خوانش شعر به آن رسید. به هر حال ماهیت این کارها به هم نزدیک است.

با پرویز بیگی حبیب آبادی درباره «تأملی در تذکره نصر آبادی»

شناسنامه های خواندنی شاعران

«تأملی در تذکره نصر آبادی» کتاب کم حجمی است که به کوشش پرویز بیگی حبیب آبادی خلاصه و آماده شده است. تذکره های شعر فارسی، آینه های تمام نمای روزگار خویش هستند؛ آینه هایی که اگر غبار را از آنها نزدایم، کم کم به فراموشی سپرده می شوند.

به گفته حبیب آبادی، مطالعه، پژوهش، تحقیق و کنکاش در تذکره ها این فرصت را برای اهل قلم و مخاطب علاقه مند فراهم می کند تا شرایط اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و زوایای پنهان و ناشناخته هر دوره را دریابد.

او اهمیت تذکره ها را به حدی می داند که اگر آن را در تدوین تاریخ ادبیات فارسی در نظر نگیریم، قطعاً کاستی های فراوانی در روند تحقیق و پژوهش در این حوزه به وجود خواهد آمد.

به اعتقاد او تذکره ها پشتوانه ای غنی از مآخذ و منابع مهم در تاریخ ادبیات گذشتگان و حال به حساب می آیند و ویژگی ها و ارزش های نهفته در هر تذکره را می توان در اشعار تاثیرگذار و لبریز از دقایق و ظرافت های ادبی، طنز و نکات طنزگونه، آداب و سنن، مسائل مختلف اجتماعی و ده ها نکته قابل تامل و خواندنی برشمرد. او در دسترس نبودن بسیاری از تذکره ها، تعداد زیاد صفحات و شیوه چاپ و نگارشی که مخاطب امروزی با آن مانوس نیست را از عواملی می داند که بین این میراث گرانبها و نسل امروز فاصله ایجاد کرده است. حبیب آبادی دلایلی از این دست را انگیزه ای برای مطالعه در تذکره های شعر فارسی و پژوهش، تلخیص و بازنویسی آنها می داند تا دفترهایی فراهم آورد که ضمن این که دربردارنده مسائل مهم موجود در تذکره ها باشد بتواند آنها را به زبانی ساده برای خوانندگان باز نماید. او در انتخاب شعرها، بهترین و

آن روزگار است، فرصت های فراوانی را در اختیار اهل تحقیق قرار می دهد.

نصر آبادی کتاب خود را تا سال ۱۰۹۰ در دست تالیف داشته و پس از فراغت از آن، وفیات را نیز تا سال ۱۱۱۵ ثبت کرده است.

به گفته پرویز بیگی حبیب آبادی، نصر آبادی، شعر را گوهری می داند که شاهد بزم افروز اهل هنر است و آن را مشعلی می نامد که در برابر بادهای سخت حوادث خاموش نمی شود. نصر آبادی شعر را کلامی می داند که برای همیشه باقی می ماند.

«تأملی در تذکره نصر آبادی» توسط انتشارات امیرکبیر و در سه هزار نسخه به چاپ رسیده است.

تاثیرگذارترین آنها را برگزیده است تا به این ترتیب خواننده را با جلوه های ویژه در شعر کهن آشنا کند. حبیب آبادی تذکره نصر آبادی را از منابع مهمی می داند که از عهد صفوی برای اهل شعر و ادب به یادگار مانده و نسبت به سایر تذکره هادارای ویژگی ها و نقاط قوت فراوان است.

به اعتقاد این پژوهشگر، تذکره نصر آبادی می تواند برای پژوهشگران و محققانی که علاقه مند به کنکاش در تاریخ ادبیات دوره صفوی هستند منبع مهمی باشد.

شیوه نگارش کتاب که دربردارنده طیف وسیع و گسترده ای از مسائل اجتماعی، فرهنگی، ادبی و ...

نگاهی به مجموعه داستان «مرده به دنیا آمده بودم»

داستان در داستان

نگار نجات بخش: داستان کوتاه معاصر در طول یکی دو دهه اخیر به اندازه همه عمرش به تجربه و ورزی دست زده است و پیدایش داستان هایی با ساختار زبانی فرم گرا، خلق داستان های کوتاه با ساختار تودرتو، توجه به داستان های مینی مالیستی و داستان های چند راوی را باید بخشی از این موارد به حساب آورد. البته در کنار این تجربیات که گاه نیز در عرصه عمل چندان موفق نبوده اند، بدنه داستان نویسی ایران نیز به روند طبیعی اش ادامه داده است با ذکر این نکته که همین تجربه، تاثیر فراوانی در روند داستان نویسی معاصر داشته است.

یکی از ساختارهای داستانی که طی چندسال اخیر مورد توجه داستان نویسان ایرانی قرار گرفته، ساختار داستان در داستان است. گاه این ساختار در مورد چگونگی روایت داستانی است که در حال خواندن آن هستیم و گاه با شخصیت محوری نویسنده شکل می گیرد.

نکته آنجاست که داستان در حال واگنمایی تکنیکی است که از آن بهره می گیرد، یعنی تلاش دارد تا شگردهای خود را بروز دهد و آن را بدل به بخشی از قصه کند. چنانچه از بیان این تعریف برمی آید، اجرایی شدن این تئوری هر چند در ابتدا آسان به نظر می رسد اما در عمل نویسنده را با دشواری های فراوانی روبه رو می کند.

پریسا شاهنده در مجموعه داستان «مرده به دنیا آمده بودم» در تلاش است که به این فرم داستانی جنبه عملی بدهد. نمونه بارز آن، قصه اول کتاب است که «اردک با سس پرتقال» نام دارد. شگرد قصه و واگنمایی داستان از اسم آن آغاز می شود. «اردک با سس پرتقال» ترکیب ناهماهنگی را پیش روی مخاطب می گذارد. او درمی یابد که روابط علت و معلولی نباید در این داستان

کوتاه چندان با هم هماهنگ باشند.

شاهنده در این قصه، روایتگر نویسنده جوانی است که قصه هایش را برای مردی متمول می خواند؛ مردی که به ظاهر قصه ها را گوش نمی دهد اما در نهایت حاضر است با پرداخت مبلغ قابل توجهی آنها را از نویسنده بگیرد و با نام خودش منتشر کند. «همین طوری حرکت می نشست جلوی چشم هام و می گفت: بخون، بخون! و من براش می خوندم. اون هم گوش می داد. اما چه گوش دادنی، غذا می خورد، تلفن جواب می داد و... اوایل فکر می کردم چیزی حالیش نیست! آسمون و ریسمون می بافتم به هم. ولی یک روز دیدم عین جمله های قصه هام رو بهتر از خودم بلده.»

نویسنده این پیشنهاد را رد می کند اما کمی بعد به این نتیجه می رسد که اشتباه کرده است: «کم کم داشتم به کارکرد پول و ثروت پی می بردم، آرامش خیال. بعد به یقین رسیدم که وارد هر معامله ای باهاتش بشم، گور پدر اسم و رسم و هویت و اینجور چیزها...» اما سطر پایانی نشان می دهد که نویسنده راضی نیست هویتش را به همین سادگی بفرودشد.

داستان «مرده به دنیا آمده بودم» که عنوان مجموعه نیز از آن گرفته شده دارای چنین فضایی است: «... داستان ها را به یاد آورد، مجالی نبود، او مانند مادری مهربان به جای آن که یک گلوله سفید برفی بلند بالا را بر قله برساند، ترجیح داد هفت فرزند کوتوله اش را مانند سفید برفی دوست داشته باشد.»

داستان های پریسا شاهنده با آن که از زبان و نثری بسیار ساده و روان سود می جویند اما گاه به نوعی احساسات گرایی منتج می شوند، یعنی او به جای آن که عمق مسائل را با نشان دادن روند داستانی و روابط علت و معلولی نشان دهد، در سطح می ماند. البته این نکته در داستان های این نویسنده به حدی نیست که مخاطب را از خواندن قصه ها خسته کند. این نکته از آن رو ذکر شد تا در کنار نکات قوتی که در کار هر نویسنده ای وجود دارد، نقاط ضعف کارش نیز بیان شوند.

معرفی کتاب

کاوه رحمانی

کوتاه درباره «سه امکان برای خوزه پیتر هلن کوویچ و ویلنش»

روایت اول شخص

«سه امکان برای خوزه پیتر هلن کوویچ و ویلنش» مجموعه داستانی است از حسین رسول زاده. حسین رسول زاده که پیش از این نقدهایش را در مطبوعات خوانده ایم و چند کتاب نیز در زمینه تئوری و نقد ادبی منتشر کرده در این کتاب ۱۱ داستان کوتاه منتشر کرده است. باید گفت که اغلب قصه های این مجموعه در حال و هوایی روان شناسانه قرار دارند و رسول زاده در آنها کوشیده است تا فضای پیچیده شخصیت های داستانی اش را واکاوی کند. او در این قصه ها که حاصل پانزده سال فعالیت او در عرصه نوشتن است، فضاهای متفاوتی را به نمایش می گذارد. قصه اول کتاب که «ماه و مه» نام دارد، روایتی از یک ماجرای عاشقانه است و در قصه دوم روایتی از یک دانش آموز دبیرستانی را می خوانیم. در داستان سوم که «عکس» نام دارد، مشکلات خانوادگی مورد بررسی قرار می گیرد و قصه چهارم روایتی تودرتو از یک بازپرسی است. نکته ای که داستان های حسین رسول زاده را به هم پیوند می زند، جملات کوتاهی است که او به کار می برد. قصه «آه و آینه» با این عبارات آغاز می شود: «مادر در آینه بود. لاغر و رنگ پریده. ایستاده بود و دست هایش را به هم می مالید. بعد تکیه داد به دیوار. موهایش خاکستری بود. گفت: «دیگه نمی توئم تحمل کنم». صدایی گفت: «بازم؟» آشنا بود.»

از سوی دیگر، او توصیف های روایی خود را با بیانی شاعرانه توأم می کند: «در اتاق نالید. کسی آمد. نزدیک شد.» یا «و امروز در این آبی صبح، پس و پشت درخت را که روی شیشه پنجره لغزیده است می کاود با چشمانی واجو و منتظر: مثل هر روز...»

از دیگر خصوصیات داستان های رسول زاده، استفاده از راوی اول شخص است. این نویسنده در اغلب قصه هایش، راوی اول شخص را محملی برای بیان داستانی اش قرار می دهد. داستان «دیوار» با این جملات آغاز می شود: «صدای باز شدن در را شنیدم که ناله کرد. بعد توی اتاق بودم. ناخودآگاه دستم را به دیوار گرفتم. سطح دیوار زبر بود هنوز.» و با شروع داستان «رقص در باران» که این گونه آغاز می شود: «کنار خیابان ایستاده بودم. باد می وزید. سرد و تاریک. خیابان خالی بود. سرد و تاریک» نگرش داستانی مبتنی بر اول شخص مفرد، نویسنده را در شرایطی قرار می دهد که او به درونیات شخصیت داستانی اش نزدیک شود. این نکته علاوه بر آن که نویسنده را در راه رسیدن به وجه روان شناسانه داستان کمک می کند، به او آزاری می دهد تا به واقعیت داستانی بیشتر نزدیک شود. قالب داستانی مبتنی بر اول شخص، علاوه بر این بیانگر نوعی صمیمیت با خواننده است. خواننده ای که این سطرها را می خواند، راحت تر می تواند بارآوری همذات پنداری کند و این به او کمک می کند تا با داستان ها راحت تر ارتباط برقرار کند: «می توانستم ساعت ها در آن شکارگاه پرسه بزنم و فرار سبکیال آهوان را تماشا کنم که بی هیچ اضطرابی از جلوی شکارچیان چابک سوار می گریختند؛ شوخگین و جاودانه. شکارچی ها دو نفر بودند. سوار بر اسبانی تندپا. اسب ها چهار نعل می تاختند و سگ هایی هم در پی شان.»

سفر با کوله باری از رمان

ابوالحسن داوودی از جمله سینماگرانی است که تلاش می کند ضمن برآوردن نیازها و جلب توجه مخاطب عام از مولفه های هنری سینما نیز غافل نماند. کارگردانی و فیلمنامه نویسی از ابتدای فعالیت های سینمایی داوودی جزو گرایش های اصلی او بوده است. علاقه داوودی به نوشتن، باعث شده تا این فیلمساز برجسته کشورمان به طور مداوم در جریان چاپ و عرضه آثار ادبی و به خصوص رمان قرار گیرد. با وجود این، او تمایلی به اقتباس از آثار ادبی برای فیلمنامه ندارد. داوودی در این باره می گوید: «در سال های آغازین ورودم به سینما در دهه شصت، تلاش هایی برای اقتباس از آثار ادبی انجام دادم که منجر به نوشته شدن چند فیلمنامه بر مبنای چند داستان کوتاه از نویسندگان اروپای شرقی شد. اما در طول دوران کاری ام به تدریج این علاقه از میان رفت.»

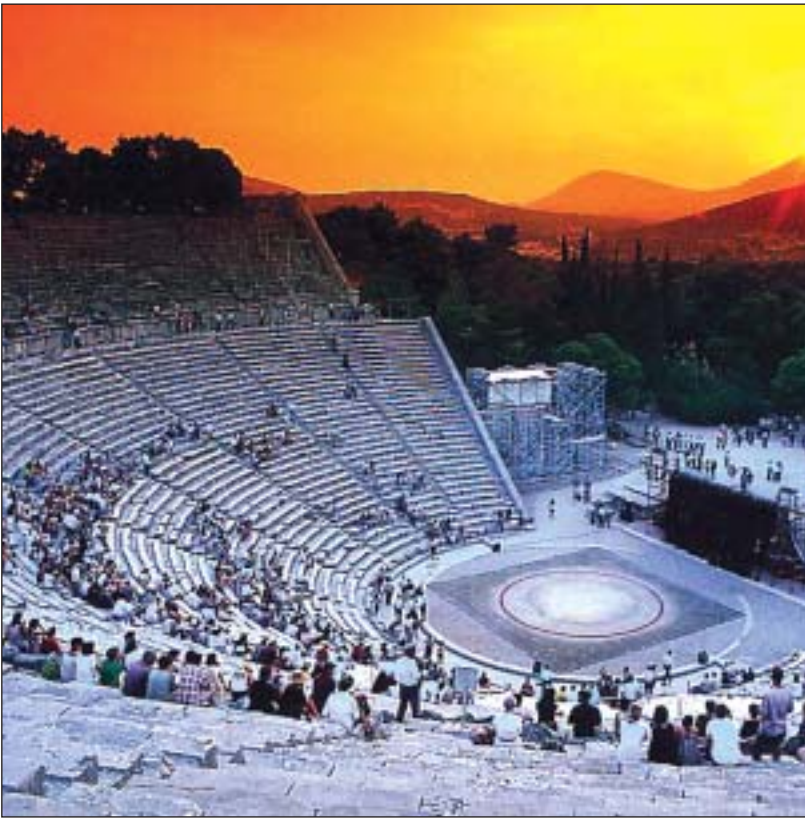
چنان که انتظار می رود کتاب های مرتبط با حوزه سینما، بیشترین حجم مطالعاتی داوودی را تشکیل می دهند. این کارگردان کشورمان از «کوری» به عنوان یکی از کتاب های محبوب زندگی اش یاد می کند. داوودی مطالعه را از دوران کودکی و با ترغیب پدرش آغاز کرده است. او از دوران کودکی و نوجوانی خود این گونه یاد می کند: «کلاس دوم دبستان که بودم، پدرم هر هفته مجله اطلاعات هفتگی را برایم تهیه می کرد و من تا اوایل دبیرستان هر هفته علاوه بر مطالعه کتاب های درسی، مجله هم می خواندم اما از دوران دبیرستان به مطالعه رمان های پلیسی علاقه مند شدم. هنگامی که سال های آخر دبیرستان را می گذراندم جریانات سیاسی و انقلابی اوج گرفته بود و من هم نسبت به کتاب هایی با این موضوعات علاقه پیدا کردم. در آن سال ها جلال آل احمد نویسنده محبوب من شده بود و سعی می کردم همه آثارش را بخوانم.» او ضمن آن که هدیه کتاب را امری مبارک می داند اما تاکید می کند که هر فردی به فراخور سن، روحیات، موقعیت و شرایطش به کتاب های خاصی احتیاج دارد. به همین دلیل هنگام اهدای کتاب باید به شرایط خاص هدیه گیرنده توجه کرد.

ابوالحسن داوودی معتقد است که در میان کتاب های مختلف، رمان قالبی است که می تواند بهتر از هر کتابی تنهایی و خلوت انسان را پر کند. او در این زمینه می گوید: «اگر قرار بود به جزیره ای متروک بروم، بی گمان رمان های نخوانده زندگی ام را با خود به آن جزیره می بردم؛ چرا که رمان دارای یک ویژگی استثنایی است که همان قدرت تحریک و پرورش خیال است و همین قدرت استثنایی است که به کمک آن می توان تنهایی و انزوا را تحمل کرد.»

مروری بر «تراژدی در عصر سیاسی یونانیان» اثر فرهاد سلیمان نژاد

اسطوره های یونانی روی صحنه

معمولاً بیشتر کتاب های تاریخ نمایش یا دیگر کتاب هایی که درباره این هنر نوشته شده اند، تئاتر در یونان باستان را به عنوان سرآغاز این هنر در نظر می گیرند. اهمیت این دوره برای نمایش چنان است که هنگامی که از سبک های دراماتیک و نمایشی حرف می زنیم استاد سخنانمان بر اساس وحدت سه گانه ارسطویی است. تئوری این فیلسوف دنیای باستان در کتاب «فن شعر» چنان بر پیکره هنر نمایش تاثیر گذار بوده که هنوز نمایشنامه نویسان بزرگ جهان بر مبنای نظریه های او نمایشنامه می نویسند. حتی آنهایی که می خواهند در این عرصه پیشرو باشند نیز مبنای حرکت خود را وحدت سه گانه زمان، مکان و رویداد قرار می دهند و از راه شکست یکی از سه ضلع، خود را در عرصه ای متفاوت از ساختار نمایش قرار می دهند. به عنوان مثال ساموئل بکت از راه شکستن وحدت زمان و رویداد و در نظر نگرفتن ابتدا، میانه و پایان برای نمایشنامه هایش، به آنها خصیصه ویژه داد، هر چند به گمان بسیاری او تنها در نمایشنامه «در انتظار گودو» موفق بود.

یکی از عناصر و پایه های نمایش در یونان باستان را باید در تراژدی هایی دانست که نویسندگان و شاعران این دوره آنها را خلق کردند. اهمیت تراژدی در یونان باستان چنان است که بسیاری افراد نمایش این دوره را با آن می شناسند. در آثار متعددی که در این باره به نگارش درآمده، وجوه مختلف موضوع مورد بررسی قرار گرفته است و در کتابی که به تازگی توسط فرهاد سلیمان نژاد منتشر شده، ارتباط تراژدی با عصر سیاسی یونانیان مورد توجه قرار گرفته است؛ نکته ای که شاید در میان انواع نگاه هایی که به مسئله تراژدی وجود دارد، از دیدگاه تازه تری برخوردار باشد. منصور براهیمی، نویسنده و استاد دانشگاه مبنای نظریاتش در این زمینه را بر پایه تئوری های نورترپ فرای قرار می دهد. فرای معتقد بود که تراژدی مفهومی طبیعی و معتبر از شخصیت انسان را روشن تر کند آن را با رمانس و ملودرام مقایسه می کند. به باور این استاد نمایش دانشگاه های هنری، در رمانس و ملودرام، شخصیت ها به طور عمدیه روایی اند اما در کمدی کنش های آنها پیچ و تاب می یابد.

وی می افزاید: فقط در تراژدی است که شخصیت ها از قید توهم و رویا خلاص می شوند، زیرا نظم حقیقی طبیعت یا عالم است که عرضه می شود. به اعتقاد براهیمی تراژدی، مخلصه حقیقی است و قهرمان از آن رو قهرمان است که فارغ از هر نوع توهم و اغفال با مخلصه رودر رو شود. براهیمی سپس به کتاب تراژدی در عصر سیاسی یونانیان می پردازد: «وقتی رساله آقای سلیمان نژاد را خواندم، در وهله اول دریافتم که گویا این نوع احساس تراژیک زندگی، در او نیز زنده و جاری است، چراکه کوشیده است فارغ از توهم و اغفال - که حتی گریبان بسیاری از مطالعات غربی را نیز گرفته - به تراژدی آنتی رو کند.»

منصور براهیمی در بخش دیگر از مقدمه ای که بر کتاب مورد بحث نوشته آورده است: «رساله آقای سلیمان نژاد ناگهان وبی مقدمه در برابر من قرار گرفت و احتمالاً برخی از دعوی نظری، فلسفی، تاریخی و هنری ایشان مجادله انگیز خواهد بود، اما آنچه بیش از هر چیز توجه مرا به خود جلب کرد، روح

پرشور و صبوری است که آماده است تجربه و بینش تراژیک را با تمام وجود از سر بگذراند.»

محمود صباحی، نویسنده و استاد دانشگاه، مسئله را از دیدی دیگر مورد بررسی قرار می دهد. او معتقد است که مسئله بنیادی این رساله - همچنان که از نام آن برمی آید - پاسخی است به کتاب «فلسفه در عصر تراژیک و یونانیان» نیچه. وی می افزاید: این کتاب را بی توجهی نیچه در درک عصر تراژیک یونانی ها و فلاسفه یونان می دانیم. از دیدگاه رساله آقای سلیمان نژاد، زمانه چنین تعییناتی، زمانه ای سیاسی است زیرا از دید ما، تراژدی یونان، میانگر زیستن در یک وضعیت تراژیک در عصری قدیم تر است و نمی تواند حاصل زیستن در یک موقعیت تراژیک باشد و همان گونه که پژوهش این رساله نیز اثبات کرده، سیاسی نگری بر شئون زندگی یونانی ها غلبه داشته است.»

وی در پایان مقدمه ای که بر کتاب تراژدی در عصر سیاسی یونانیان نوشته، آورده است: این رساله کوشیده است تا با شناساندن انگیزه ها و مرزهای سیاسی تراژدی های یونانی، امکان دستیابی شفاف تر خوانندگان را به موقعیت های تراژیک یونانی فراهم آورد و تا حد توان، امر تراژیک را از امر سیاسی بپالاید.

کتاب «تراژدی در عصر سیاسی یونانیان» در هشت فصل تنظیم شده، اما پیش از این هشت فصل، دیباچه ای از مولف آمده است. او این دیباچه را آندر

احوالناظر ضرورت مندان نامیده و در ابتدای آن نوشته است: «نه! بی ضرورت نمی توان زیست. پس این همه انفس که در عالم می زیند، از برای چه می زیند و ابقای هستی شان از چه روست؟ این مولف در قسمتی دیگر از دیباچه به سرانجام رسیدن این کتاب را از آن رو عنوان می کند که نشان دهد تئاتر چگونه ماهیتاً در شکل خاستگاهی اش پدیده ای

ضرورت مند بود و چگونه این ضرورت مندی، مهم ترین علت اعتلای آن در یونان بوده است. او در این باره می افزاید: «همین که این ضرورت از نفس افتاد، تئاتر کم کم به زوال رفت.»

مولف در فصل دوم کتاب که آن را «دیونوسوس و فرهنگ کشاورزی با تاملی در خاستگاه تراژدی» نام نهاده، به مسائل فرهنگی یونانی پرداخته است که تراژدی از آن بیرون آمده است: تراژدی در دوره ای از تاریخ یونان شکل می گیرد که من آن را عصر سیاسی یونانیان نام نهاده ام. این عصر سیاسی - مقارن با قرن ۵ ق.م - همان است که مورخان از آن با عناوینی چون عصر کلاسیک، عصر طلایی و عصر پریکلس یاد کرده اند.»

فصل هفتم کتاب «پریکلس در آینه ادیب شهریار» نام دارد. مولف در این فصل به چرایی پیدایی یکی از مشهورترین شخصیت های نمایش یونانی پرداخته است. برحسب نوشته سلیمان نژاد، ادیب شهریار طبق روایت توسیدس در سال ۴۳۰ ق.م که مقارن با دومین سال جنگ پلونزی بود، خلق شد؛ سالی که طاعونی هولناک شهر آتن و روستاهای مجاور در منطقه آتیکارا فراگرفت. او سپس به جنگ های یونان اشاره می کند و فساد در دربار یونانیان را علتی برای خلق آن عنوان می کند: «در الهیات سوفوکلس کوری و تبعید بالاجبار نتیجه هر کور باطنی و آزمندی است. فلسفه سیاسی سوفوکلس عمیقاً بر خلل ناپذیری از خیر و شر استوار بود و قادر نبود همچون آیسخولوس و هگل در وحدت شرک آمیز فضایی و ردایب آرام گیرد.»

فصل آخر نیز به کتابشناسی اختصاص دارد. آثاری که در این فصل به مختصر معرفی شده اند می توانند راه را برای کسانی که در جستجوی مطالب بیشتری در این زمینه هستند، فراهم کنند. از سوی دیگر این آثار نشان می دهد که سلیمان نژاد برای رسیدن به نظریه های خود چه دشواری هایی را پشت سر گذاشته است.

با دکتر مجید سرسنگی و ترجمه «تماشاگران تئاتر»

نقش اول به تماشاگر می رسد

کتاب «تماشاگران تئاتر» چه رویکردی در بررسی تماشاچیان اتخاذ کرده است؟

کتاب از چند منظر جایگاه تماشاگر را بررسی می کند؛ نخست آن که جایگاه تماشاچی از منظر نمایشنامه نویسی و نمایشنامه نویسان چگونه تحلیل می شود. به طور مثال شکسپیر در نمایشنامه های خود کاملاً به تماشاگر و جایگاه فیزیکی و روانی او توجه داشته و این توجهات در نمایشنامه هایی که از او به جا مانده قابل پی گیری است. دوم آن که کتاب یک سیر تاریخی از اهمیت تماشاچی در طول تاریخ تئاتر ارائه می کند. از دیگر رویکردهایی که کتاب در بررسی و پرداخت خود لحاظ کرده توجه به نقش فرهنگی تماشاگر است که از مهم ترین موضوعات کتاب به شمار می رود.

اساساً دو فرضیه مهم در زمینه نقش تماشاگر در تئاتر وجود دارد؛ نخست فرضیه ای که مطابق آن تماشاچی تنها بیننده است. او نسبت به اجرا حالت منفعل (Passive) دارد. البته حتی در گونه های تئاتری که این نوع نگاه غالب است، نقش تماشاگر نادیده گرفته نمی شود اما کم رنگ می شود. دوم فرضیه ای که تماشاگر در آن عنصری فعال (active) است که در آن نقش تماشاگر پررنگ می شود و تماشاچی علاوه بر بیننده بودن در اجراء مشارکت می کند. تمامی آیین ها با فرضیه دوم در ارتباطند. یک نمونه بارز از این دست تعزیه است. در تعزیه تماشاچی در تمام طول نمایش یا آیین فعال است و این، تماشاگر است که حتی کیفیت صحنه را مشخص می کند و بر نوع اجرا تأثیر می گذارد.

تماشاگر در تئاتر برشت چگونه تعریف می شود؟ تماشاگر در تئاتر برشت عنصری فعال است که حق دخالت در اجرا را دارد. برشت به نحله فکری و سیاسی اعتقاد داشت که بر وجه اجتماعی انسان تأکید دارد. برشت بر این باور بود که انسان عنصری اجتماعی است که می تواند بر فرآیندهای اجتماعی و تغییر و تحولات آن موثر باشد و حرکات اجتماعی را کنترل کند. این گونه است که در تئاتر برشت تماشاگر به عنوان عنصری منتقد، قابل احترام است و حتی می تواند اظهار نظر کند. برشت با فراهم آوردن امکان دخالت از سوی تماشاگر، این ایده را القای کند که انسان می تواند بر فرآیندهای

دکتر مجید سرسنگی از جمله محققانی است که با وجود مسئولیت های متعدد اجرایی در حوزه تئاتر، به پژوهش علاقه و توجهی مداوم داشته است. او که مسئولیت هایی چون نخستین دبیر کانون تئاتر تجربی، نخستین مسئول انجمن تئاتر دفاع مقدس و نیز دبیری بیست و ششمین دوره جشنواره تئاتر فجر را عهده دار بوده، در حال حاضر معاونت هنری سازمان فرهنگی، هنری شهرداری تهران را عهده دار است. کتاب «تماشاگران تئاتر» اثر سوزان بنت از آثار مهم نظری است که چندی پیش توسط این استاد دانشکده های هنرهای زیبا ترجمه و توسط انتشارات نمایش چاپ شده است.

جایگاه سوزان بنت در دنیای تئاتر کجاست؟ سوزان بنت یکی از برجسته ترین محققان دانشگاهی در حوزه تئاتر است. او به عنوان نظریه پرداز در حیطه تئاتر، فردی کاملاً شناخته شده است و همه آثارش جزو منابع مهم، معتبر و با ارزش محسوب می شوند و از این میان کتاب «تماشاگران تئاتر» جزو بهترین آثار اوست که در غرب کاملاً مورد توجه واقع شد. تاکنون این کتاب با دو ویراست به بازار نشر عرضه شده بود که من ویراست دوم آن را برای ترجمه انتخاب کردم. در ویراست دوم بخش «تماشاچی از حوزه فرهنگ» به کتاب اضافه شده که از بخش های بسیار مهم کتاب است.

به نظر شما توجه به نقش تماشاچی در حوزه تئاتر چه سیر تطوری را طی کرده است؟ یکی از مواردی که کار بنت را اثری ارزشمند کرده است، بررسی جایگاه تماشاگر در مسیر تاریخ است. این بررسی اگر چه به اجمال صورت گرفته اما ضروری می نماید. بنت نیز همانند دیگر محققان و هنرمندان بزرگ تئاتر - مانند کسانی چون بوروک و گروتسکی - اعتقاد دارد که اساساً تئاتر بدون تماشاچی معنایی ندارد و چنین تئاتری نمی تواند وجود داشته باشد. این امر به خاطر ویژگی های بنیادین تئاتر است که آن را از دیگر هنرها متمایز می کند. تئاتر در یک ظرف زمانی و مکانی خاص در حضور بیننده یا بینندگان تعریف می شود و در واقع نمی توان تئاتری را تصور کرد که تماشاچی نداشته باشد و این شرط اساسی پدید آمدن تئاتر است. از ابتدا که نطفه تئاتر شکل گرفت حتی قبل از یونان باستان، زمانی که تئاتر به صورت آیینی اجرا می شد، تماشاچی یک عامل موثر و زنده در اجرا تلقی می شد. همین طور که در تاریخ پیش می آیم به کسی مثل برشت می رسیم که اساساً تمایلی دارد تماشاچی را بر صحنه حاضر کند. امروزه نیز یکی از مهم ترین بحث ها و موضوعات محققان تئاتر این است که چگونه می توان تماشاچی را در یک اجرا به عنصری فعال تبدیل کرد. محققان اعتقاد دارند هر چه درصد فعال بودن تماشاچی در تئاتر افزایش یابد، میزان تأثیر گذاری و اجرا بیشتر می شود؛ در این شرایط مخاطب درگیر سوالات و پرسش های بیشتری شده، به لحاظ فکری بسیار فعال می شود. بنابراین تماشاچی همیشه در طول تاریخ تئاتر عنصری مهم و حداقل غیر قابل حذف بوده است و در زمانه ما این اهمیت پررنگ تر هم می شود.

جهان داستانی صحنه

یکی از گرایش های بارز تئاتر روزگار ماتلاش برای به اوج رساندن درگیری تماشاگران با اجرای تئاتر است. این گرایش بارز که در تکاپوگری خود، آیین ها را الگو قرار می دهد، کوشش می کند تا رابطه یک سویه ای را که در تئاتر کلاسیک موجود است، به رابطه ای دوسویه تبدیل کند. کتاب «تماشاگران تئاتر» در پی آن است تا با ارج نهادن به این رابطه دوسویه در تئاتر، آن را به لحاظ نظری سامان دهد. بدین ترتیب کتاب از بررسی تماشاگر در قالب نظریه دریافت فراتر می رود و سعی می کند خوانندگان را متوجه نقش سازنده تماشاگران تئاتر در فرآیند اجرا کند. این کتاب، تماشاگران تئاتر را به عنوان پدیده ای فرهنگی مورد مطالعه قرار می دهد و نشان می دهد که نمی توان تماشاگر تئاتر امروز را مانند تماشاگران کلاسیک تئاتر بررسی کرد؛ چرا که در طول سی سال گذشته تئاترهای بسیاری پدید آمده اند که روی سخن آنها با مردم تحت سلطه و به حاشیه رانده شده است. فزونی یافتن این گونه تئاتر ها باعث به وجود آمدن نیاز به تعریف جدیدی از تئاتر و همچنین به رسمیت شناخته شدن تماشاگران جدیدی است که می توان آنها را تحت عنوان «تماشاگران غیر سنتی» طبقه بندی کرد. کتاب سیری تاریخی از اهمیت و نقش تماشاگر ارائه کرده که در آن به نظریه های خوانش و تماشایی پرداخته می شود هر چند نظریه خوانش بر پایه نگاه های برشتی و واکنش خواننده بررسی شده است. «تماشاگران تئاتر» در بررسی تاریخی خود اعتقاد دارد که گرچه تماشاگر همواره در طول تاریخ تئاتر عنصری مهم تلقی شده، اما حتی امروزه نظریه های نمایشی اغلب از نقش تماشاگر و فرآیند تفسیر او غفلت می کنند.

شاید مهم ترین بخش کتاب که نویسنده کوشیده تا نظریه های خود را در آن بیان کند فصل سوم باشد. در این فصل الگویی بر مبنای تجربه تماشاگر از تئاتر بیان می شود که بر دو چارچوب تکیه دارد: نخست چارچوب بیرونی که در آن، انتظارات و تعاریف تماشاگر در زمینه های فرهنگی مورد مطالعه قرار می گیرد و دیگری چارچوب درونی که شامل خود رخداد تئاتر است و به صورت خاص، شامل تجربه تماشاگر از جهان داستانی صحنه است. کتاب از این نکته نیز غافل نمانده که این دو چارچوب بر یکدیگر اثر می گذارند؛ به این معنی که داشته های پیشین فرهنگی در نوع دریافت تماشاگر دخیل هستند و از دیگر سوا اجرا نیز برداشته ها و شرایط فرهنگی مخاطبان اثر می گذارد و آنها را دچار تغییر می کند. «تماشاگران تئاتر» که توسط دکتر مجید سرسنگی ترجمه شده، از آثار به روز و مهم در نظریه های تئاتر محسوب می شود. چنان که از متن کتاب برمی آید تمام تلاش مترجم در جهت انتقال مفهوم بوده و مترجم از تحمیل زبان شخصی خود به اثر پرهیز کرده است؛ از این رو کتاب به دور از پیچیدگی های معمول آثار ترجمه در حوزه علوم نظری است.

بیرونی و اجتماعی تأثیرگذار باشد. او نباید فقط بیننده ماجرا باشد؛ بلکه باید تحرک داشته و بر ظرفیت های خود به عنوان موجودی فعال در عرصه اجتماع آگاه باشد. شاید به همین خاطر است که در تئاتر برشتی برخلاف دیگر روش های تئاتری، بخش هایی از داستان پنهان نمی شود و همه چیز آشکارا به تماشاگر معرفی می شود.

نقش تماشاگر تحت چه عواملی پررنگ تر شده است؟

تئاتر هنری «سیاسی - اجتماعی» است. این هنر حتی از دوران یونان باستان با جریانات سیاسی - اجتماعی گره خورده بود. از آنجا که نقش فرد فرد اجتماع در مناسبات امروزی دنیا و تأثیرشان بر مسائل کلان اجتماعی افزایش یافته است، نقش تماشاچی هم در جریان یک اجرای تئاتر بیشتر شده است. تماشاگر دیگر نمی خواهد تنها یک بیننده صرف باشد، بلکه همان طور که خود را در جریانات اجتماعی موثر می داند، می خواهد هنگام دیدن یک اجرای تئاتر هم عنصری فعال و تأثیرگذار باشد. یکی دیگر از عواملی که نقش تماشاگر را پررنگ می کند مسائل فرهنگی است. اساساً یکی از مشکلات ما با تئاتر مخرب به مسائل فرهنگی و در واقع تفاوت های فرهنگی مان باز می گردد. نمایشنامه های بزرگانی مانند ایبسن یا مولیر را ببینید. آنها نمایشنامه هایی نوشته اند که دارای یک ساختمان کاملاً فنی، دقیق و ارزشمند هستند. این نمایشنامه ها بر فرهنگی مبتنی اند که با فرهنگ ما کاملاً متفاوت است. به همین دلیل ما راحت با این آثار ارتباط برقرار نمی کنیم. ما صاحب تعزیه هستیم که در آن تماشاچی نقش چشمگیری دارد، اما برخی از نمایشنامه های غربی با همه ارزش شان بامشخصه های فرهنگی مطابقت ندارند و به خاطر همین تفاوت های فرهنگی است که ما نمی توانیم ارتباطی درست با برخی آثار غربی برقرار کنیم.

در میان تئاترهایی که به تماشاچی اهمیت می دهند، توجه به آیین بسیار دیده می شود.

دقیقاً همین طور است. هنرمندان و نظریه پردازانی مانند برشت و آرتو کاملاً و امدار آیین هستند. آنها دریافته بودند که در آیین، رابطه ای جادویی میان اجراکنندگان و تماشاگران به وجود می آید. این جادوی آیین در تعزیه های قرون وسطایی هم که می خواهند حداکثر رابطه را با تماشاچی برقرار کنند، دیده می شود. کسانی مانند آرتو اعتقاد داشتند که همان طور که «کارتاسیس» در درام ارسطویی یک عنصر مثبت روانی است، مردمی هم که در یک آیین شرکت می کنند به لحاظ روانی احساس سبکی می کنند.

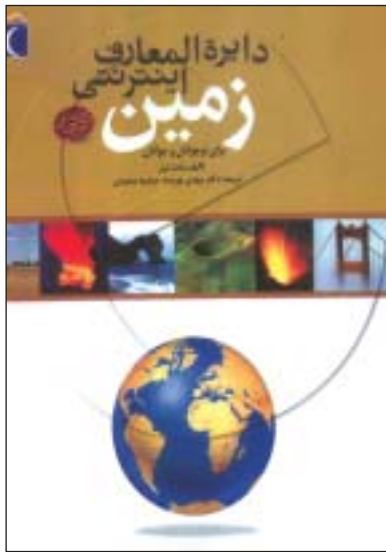
نکته دیگری که نشان دهنده تأثیر آیین بر تئاترهای امروزی است بحث مکان اجراست. امروزه نهضت آئینی تئاتر سازی در غرب متوقف شده است چرا که در آئینی تئاتر زاویه دید و مکان قرار گرفتن تماشاگر توسط معماری مکان اجرا تعیین می شود و به جای آئینی تئاتر، فضاهایی برای اجرا انتخاب می شوند که تماشاچی بتواند مکان نشستن و زاویه دید را خود انتخاب کند و مانند آئینی تئاتر یک فضای قابل توجه میان تماشاگران و صحنه وجود نداشته باشد. اینها بخشی از تأثیراتی است که تئاتر امروز از آیین ها گرفته است.

با دکتر مهدی چوبینه درباره ترجمه «دایرة المعارف اینترنتی زمین»

گردش علمی در جغرافیای دیجیتال

چوبینه که دکترای جغرافیای طبیعی دارد و از نویسندگان کتاب های درسی است با اشاره به این که برگزاری جشنواره ساماندهی کتاب های غیردرسی، تمهیداتی را برای علاقه مند کردن نوجوانان به پژوهش فراهم می کند می گوید: «این جشنواره، موجب می شود تا کتاب های مناسب برای کودکان و نوجوانان شناسایی و در انتهای کتاب های درسی مرتبط، معرفی شوند و امید است که با استمرار این جشنواره، علاقه دانش آموزان به پژوهش افزایش یابد. البته بهتر است که ناشران دولتی و خصوصی همچنین سازمان های دولتی و غیردولتی این فقر پژوهشی را جبران کنند و گر نه کتاب های درسی، هر قدر هم زبان شیوا و روانی داشته باشند، نمی توانند تاثیر کتاب های غیر درسی را بر کودکان بگذارند زیرا بسیاری از بچه ها وقتی ناچار به حفظ و انتقال مطالبی به دیگران - حتی معلمان خود - باشند، دیگر با آن مطالب و معلومات زندگی نمی کنند.»

مترجم «دایرة المعارف اینترنتی زمین» مخاطب این کتاب را علاقه مندان به زمین در هر سن و سالی می داند. این کتاب به همت مات ترنر، با مراجعه به چندین و چند منبع نوشته شده و مهدی چوبینه و مرضیه سعیدی آن را ترجمه و انتشارات محراب قلم در ۳۳۰۰ نسخه منتشر کرده است.

ایران بلکه در بی علاقهی پژوهشگران قدیم ایرانی به تبلیغ خود و ارتباط کم آنان با مجامع علمی بین المللی می داند و معتقد است: «در سال های اخیر، وضعیت پژوهش در کشور ما بهتر شده و محققان توانسته اند با گروه های علمی و دانشمندان کشورهای دیگر ارتباط بیشتر و بهتری بگیرند.»

زمینه تالیف کتاب های درسی، موجب شده تا پیشنهاد ناشر را بپذیرند و به ترجمه این اثر پردازند. اطلاعاتی که در این کتاب، به آنها اشاره شده پاره ای مسائل کلی درباره زمین هستند که با مرور زمان کهنه نمی شوند و از بین نمی روند.

به همین خاطر است که مترجم فکر می کند یکی از محاسن این کتاب، بی نیاز بودن از بازنگری است زیرا در آن به کلیاتی اشاره شده که بیشتر جنبه تاریخی و زمین شناسی دارد و یک سری اطلاعات پایه را در اختیار خواننده می گذارد که به روز هستند. برای نمونه آنچه درباره زمین و لایه های مختلف آن آمده، کلیتی است که کمتر دستخوش دگرگونی قرار می گیرد.

جدول زمانی اکتشافات زمین از جمله مواردی است که در این کتاب به آن اشاره شده برای مثال سال ۲۸۰ میلادی، زمانی بوده که آرسیتارکوس منجم یونانی، فاصله زمین تا خورشید را تخمین زده یا در سال ۱۹۹۶ میلادی، دانشمندان ادعا می کنند که شهاب سنگی را که از راه کره مریخ آمده، در قطب جنوب یافته اند؛ سنگی که ممکن است ثابت کند روزگاری در این سیاره دوردست آب و حیات وجود داشته است.

واژه نامه و راهنمای موضوعی از دیگر بخش های کتاب است که استفاده از آن را برای خوانندگان آسان می کند.

از دیگر نکاتی که باید به آن توجه کرد، بهره گرفتن از زبانی روان و قابل فهم برای خوانندگان است. نویسنده و مترجمان به خوبی توانسته اند مطالب و اصطلاحات علمی را برای نوجوانان خواندنی و قابل فهم کرده و به آنان منتقل کنند. مهدی چوبینه با اشاره به این که روند ترجمه کتاب «دایرة المعارف اینترنتی زمین» حدود دو سال طول کشیده می گوید: «دست یافتن به زبان قابل فهم برای مخاطب و چگونگی ورود به مسئله، نکته بسیار مهمی بود که زمان و انرژی بسیاری صرف آن شد.»

چوبینه در پاسخ به این پرسش که چرا در صفحات نخستین کتاب، نکاتی در قالب توصیه به نوجوانان والدین مطرح شده و این موارد تا چه اندازه می تواند تاثیر گذار باشند، می گوید: «اگر در ابتدای کتاب خطاب به خوانندگان و نوجوانان پژوهشگر آمده که همیشه از بزرگ ترها برای اتصال به اینترنت اجازه بگیرد، یا به والدین پیشنهاد شده که بچه ها با نظارت شما به اینترنت وصل شوند تا از تالارهای گفت و گو استفاده نکنند و ... به خاطر سوء استفاده هایی است که از نوجوانان در نقاط مختلف دنیا می شود.»

چوبینه، ترجمه در ایران را، دشوارتر از تالیف می داند و می گوید: «اگر چه بعضی معتقدند که کتاب های پژوهشی کمتری در کشور ما به رشته تحریر درمی آیند اما تالیف به مراتب آسان تر از ترجمه است زیرا گردآورنده بر اساس یک روال فرضی به مرتب کردن دانسته های خود و نگارش آن می پردازد ولی در ترجمه این گونه نیست، هر چند ایرانیان، کمتر امکان عرضه یافته های جدید خود در زمینه علوم پایه را داشته اند. برای مثال ۸۰۰ سال قبل از این که نیوتن به قانون جاذبه زمین، پی ببرد، یک ایرانی در کتاب «استخراج آب های پنهان» به این مطلب اشاره کرده بود که همه آب های زمین به درون گرایش دارند و این همان نکته مهمی بود که قرن ها بعد، اسحاق نیوتن به آن رسید.» وی علت این امر را نه شرایط سیاسی و اجتماعی

«دایرة المعارف اینترنتی زمین» عنوان کتابی است که به تازگی از سوی انتشارات محراب قلم منتشر شده و در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است؛ کتابی که به گفته یکی از مترجمانش بر آن است تا نقش حلقه واسط را ایفا کند و کتاب های سنتی را به کتاب های الکترونیکی پیوند دهد.

آن گونه که در ابتدای کتاب آمده است، دایرة المعارف اینترنتی زمین، وب سایتهای اختصاصی دارد که به وسیله گوگل و موسسه دارلینگ کیندرسلی طراحی شده و هنگامی که خوانندگان موضوعی را در این کتاب پیگیری می کنند، به کلماتی برمی خورند که واژه های کلیدی به شمار رفته و آنها را به اطلاعات آماده ای متصل می کنند.

دکتر مهدی چوبینه، از مترجمان کتاب «دایرة المعارف اینترنتی زمین» معتقد است که استفاده از اینترنت و مراجعه به وب سایت این امکان را به خوانندگان نوجوان می دهد تا با استفاده از تصاویر و پیش زمینه ذهنی که از خواندن کتاب به دست آورده اند، بتوانند به اطلاعات کامل تر و دقیق تری دست پیدا کنند و به آموختن زبان انگلیسی نیز تشویق و ترغیب شوند.

مات ترنر، گردآورنده این مجموعه در پیشگفتار کتاب، راهنمای استفاده از سایت های اینترنتی و چگونگی دستیابی به اطلاعات را آورده و مترجمان این اثر، مهدی چوبینه و مرضیه سعیدی به خوبی این اطلاعات و کلمات کلیدی را ترجمه کرده و در اختیار خوانندگان گذاشته اند.

چوبینه، مخاطبان این کتاب را دانش آموزان پنجم دبستان تا اول دبیرستان می داند و می گوید: «بعضی بر این باورند که نوجوانان و کودکان امکان و توان استفاده از منابع اینترنتی را ندارند در صورتی که کودکان امروز، بسیار داناتر و آگاه تر از آن هستند که توان مراجعه به جهان دیجیتال مختلف را نداشته باشند.»

وی درباره ویژگی های مثبت کتاب «دایرة المعارف اینترنتی زمین» معتقد است: «این کتاب به گونه ای نوشته و ترجمه شده که هم کسانی که امکان استفاده از اینترنت را ندارند بتوانند از آن استفاده کنند و از محتوای آن بهره ببرند و هم افرادی که مشتاق دانستن اطلاعات تکمیلی هستند بتوانند با استفاده از موتورهای جست و جوگر به این دانسته ها دست پیدا کنند. از سوی دیگر، این کتاب به لحاظ فیزیکی نیز به گونه ای است که هم ظاهر و ویژگی های کتاب سنتی را داراست و هم از مشخصات کتاب های جدید برخوردار است.»

کتاب «دایرة المعارف اینترنتی زمین» با شرح و توضیح مختصری درباره استفاده از اینترنت و چگونگی مراجعه به وب سایت دایرة المعارف اینترنتی زمین آغاز می شود. سپس به معرفی منظومه شمسی، سیاره زمین چگونگی حرکت آن می پردازد، سپس از زمین لرزه ها، سنگ ها، کانی ها و بلورها، جزیره ها، بیابان ها، غارها و هر آنچه به این سیاره خاکی مربوط می شود سخن می گوید و در یک انسجام و نظم منطقی ما را از کل به جزء می رساند.

تصاویر این کتاب، هوشمندانه انتخاب شده و از کیفیت بسیار بالایی برخوردارند. ضمن این که اعتبار موسسه گوگل و دارلینگ کیندرسلی در کنار حرفه و رشته تحصیلی مترجمان و فعالیتشان در

فراخوان

پنجمین جشنواره نقد کتاب

همزمان با شانزدهمین دوره هفته کتاب

مؤسسه خانه کتاب به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی نقد کتاب، پنجمین جشنواره نقد کتاب را همزمان با شانزدهمین دوره هفته کتاب در سال جاری برگزار می کند، لذا از تمامی منتقدان و مدیران مسئول مطبوعات و نشریات تخصصی کتاب و ناشرانی که اثری با موضوع «نقد کتاب» در سال ۱۳۸۶ منتشر کرده اند دعوت می کند آثار خود را حداکثر تا پایان مرداد ماه ۱۳۸۷ به دبیرخانه جشنواره ارسال کنند.

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، خیابان فلسطین جنوبی، کوچه خواجه نصیر، شماره ۱۰، سرای اهل قلم، طبقه پنجم

تلفن: ۶۶۲۱۵۲۵۵ تلفکس: ۶۶۹۶۶۲۱۸

www.naghdeketab.ir

پیوند حوزه و دانشگاه در برگ های تحقیق

پژوهش در مبانی فرهنگ بومی با نگاه دینی از اصلی ترین دغدغه هایی است که از ابتدای شکل گیری نهضت اسلامی و انقلابی مردم ایران چهره نمود و در این میان دو عنصر بنیادین حوزه و دانشگاه در شکل دهی به این دغدغه ها نقشی بایسته داشته اند و شاید بتوان مدعی بود که در این میان نقش استادانی چون آیت الله مرتضی مطهری، شهید بهشتی و شهید مفتاح غیر قابل انکار است.

به باور بسیاری از نظریه پردازان، زیرساخت های تئوریک انقلاب اسلامی برآیند این هم اندیشی بود. اما آنچه به باور حضرت امام خمینی (ره) می توانست یکی از اصلی ترین مولفه های بقای نظری انقلاب در مقابل هجوم های جهان غرب و شرق باشد ادامه این تعامل بود که خود نیاز به یک نهاد علمی با محوریت همفکری در حوزه علوم نظری را در کشور گوشزد می کرد.

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه به نوعی اجابت این خواسته بود که در سال ۱۳۶۱ با نام دفتر همکاری حوزه و دانشگاه به منظور اجرای طرح مقدماتی بازسازی علوم انسانی تأسیس شد. این طرح در پی درخواست عالی شورای انقلاب فرهنگی از امام خمینی (ره) و ارجاع این شورا از سوی ایشان به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، تهیه شد و پس از تصویب ستاد انقلاب فرهنگی به تأیید امام راحل (ره) رسید. آنچه که در این گزارش بر آن تأکید شده بازاندیشی و بازخوانی رویکردها و سویه های علمی و فرهنگی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و برآیند این همفکری در عرصه کتاب و نشر است.

نیم نگاهی تاریخ محور

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در واقع دفتر همکاری حوزه و دانشگاه است که در سال ۱۳۶۱ به واسطه تهیه طرح مقدماتی بازسازی علوم انسانی از سوی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، تأسیس شد و هدف اصلی این نهاد، پژوهش در حوزه علوم انسانی به منظور نظریه پردازی در علوم انسانی بومی با تکیه بر اندیشه اسلامی بود که طی بیش از دو دهه فعالیت، چهار دوره اصلی را پشت سر گذاشته است.

در دوره اول، این نهاد با عنوان دفتر همکاری حوزه و دانشگاه آغاز به کار کرد. البته این شروع طی سال های ۱۳۶۱ تا ۱۳۷۸ با فراز و فرودهایی همراه بود به طوری که می توان این دوره را به چند مرحله تقسیم کرد.

روند فعالیت ها

در مرحله نخست (از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۲) پنج گروه کاری در زمینه اقتصاد، جامعه شناسی، حقوق و علوم سیاسی، روان شناسی و علوم تربیتی تأسیس و نشست های متعددی با حضور استادان حوزه و دانشگاه برگزار شد که حاصل آن در قالب ۱۷۹ جزوه منتشر شد.

این نهاد علمی یک دوره رکود نسبی را نیز پشت سر گذاشت و به هر حال سال های ۱۳۶۲ تا ۱۳۶۹ را باید دوره رکود نسبی دفتر دانست، به گونه ای که فعالیت آن تنها در انتشار چند اثر انگشت شمار خلاصه می شود.

با گذر از این دوره، در سال ۱۳۶۹ و در پی یک دوره فعالیت موفقیت آمیز، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه رسماً به عنوان یکی از نهادهای زیر مجموعه سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت) درآمد و در سال ۱۳۷۷ با تصویب شورای گسترش آموزش عالی با نام پژوهشگاه حوزه و دانشگاه به جمع مؤسسات زیر مجموعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیوست.

از جمله اقداماتی که در این دوره انجام شد می توان به ایجاد پنج گروه آموزشی روان شناسی،

چراکه این مرکز علمی پس از تولید آثار علمی فاخر در یک بازه یک ساله به واسطه ادامه یافتن و گسترش فعالیت سازمانی در راستای توجه به زیرساخت های همکاری حوزه و دانشگاه تغییر رویکرد داد و از سال ۱۳۸۳ به بعد عنوان پژوهشگاه را بر خود گذاشت و سه پژوهشگاه علوم اجتماعی، علوم تربیتی و روانشناسی، پژوهشگاه تاریخ، فلسفه و مطالعات ادیان و پژوهشگاه اقتصاد، مدیریت و حقوق نیز به پژوهشگاه های آن افزوده شد.

نماد تعامل حوزه و دانشگاه

با نیم نگاهی به سیر تحول و تکامل پژوهشگاه حوزه و دانشگاه به سراغ رویکردها و عملکرد این پژوهشگاه می رویم.

بنابر گفته حجت الاسلام والمسلمین اعرافی رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و رئیس مرکز جهانی علوم اسلامی، این مرکز در حوزه علوم انسانی بیش از ۱۰۰ طرح پژوهشی را در حال اجرا دارد و ده ها مقاله و مجله همراه با ۱۰۰ اثر در این مجموعه منتشر شده و وجود ۳۱ هیئت علمی با ۷۰ محقق از سرمایه های بزرگ این مجموعه است.

به باور او این پژوهشگاه نمادی از ارتباط و تعامل حوزه و دانشگاه است: «به باور ما رهنمودهای امام راحل (ره) افق های جدیدی برای حوزه گشودند و پس از ایشان، بیانات گرانقدر مقام معظم رهبری و راهبردهایی که در این زمینه مطرح کردند جزو ضروریات به حساب می آید و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در اجرای منویات رهبر معظم انقلاب نهایت سعی خود را به کار می برد».

دفتر همکاری حوزه و دانشگاه در حوزه های علوم انسانی و اجتماعی پژوهش های جدیدی در قلمرو

جامعه شناسی، علوم تربیتی، مدیریت و تاریخ و جذب نزدیک به ۴۰ نفر از فضلاء علاقه مند در آغاز انتشار فصلنامه حوزه و دانشگاه، تأسیس گروه های پژوهشی علوم قرآنی، مدیریت و تاریخ، تجهیز کتابخانه و ایجاد شبکه اطلاع رسانی رایانه ای و تهیه سازمان نما و ارتقای پشتیبانی و بودجه اشاره کرد.

دوره جدید

در آغاز سال ۷۸ دفتر همکاری حوزه و دانشگاه ضمن تغییر نام به پژوهشگاه حوزه و دانشگاه با حمایت های مقام معظم رهبری، شورای عالی حوزه علمیه قم و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس مجوز شورای گسترش آموزش عالی دوره تازه ای از فعالیت پژوهشی خود را آغاز کرد.

در این دوره علاوه بر گروه های یاد شده، گروه فلسفه و کلام نیز تأسیس شد و فعالیت های پژوهشگاه از هر نظر توسعه یافت و با توسعه یافتن این فعالیت ها، در سال های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۲ شورای گسترش آموزش عالی با ارتقای پژوهشگاه حوزه و دانشگاه به مؤسسه پژوهشی حوزه و دانشگاه با دو پژوهشگاه به نام های پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی و پژوهشگاه حکمت، تاریخ و دین پژوهی موافقت قطعی به عمل آورد و این مصوبه از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به پژوهشگاه ابلاغ شد.

همچنین در همین دوره این نهاد موفق به دریافت مجوز دو نشریه تخصصی با عناوین «تربیت اسلامی» و «جستارهای اقتصادی» شد که در قالب دو فصلنامه منتشر می شوند.

باید گفت آنچه که امروز به عنوان پژوهشگاه حوزه و دانشگاه برای ما شناخته شده، شکل تغییر یافته و کامل شده موسسه پژوهشی حوزه و دانشگاه است

کتاب در آینه پژوهش

معصومه ابدالی: یکی از ویژگی های عمده پژوهشگاه حوزه و دانشگاه اهتمام به انتشار آثار تحقیقی از سوی متفکران داخلی است و به نوعی می توان گفت که رویکرد جدی این پژوهشگاه به بحث نقد و نظریه پردازی موجب انتشار آثاری عمیق در حوزه تفکر بومی بوده است به طوری که بنا به گفته مجید کافی مدیر انتشارات این پژوهشگاه، بسیاری از کتاب های منتشر شده جزو منابع و مقاطع بالای تحصیلی هستند. در سال ۱۳۸۷ این ناشر به تجدید چاپ و انتشار کتاب هایی همت گماشت که طبعاً نمی توان در این مجال به همه آنها پرداخت که آثاری نظیر «روان شناسی و تبلیغات» (با تأکید بر تبلیغ دینی) (نوشته دکتر محمد کاویانی)، جلد نخست «فقه تربیتی» به قلم علی رضا اعرافی با تحقیق و تحریر سید نقی موسوی، صمد سعیدی و علی حسین پناه، «نظریه پردازی اقتصاد اسلامی» نوشته حسن آقائری «روان شناسی دین از دیدگاه ویلیام جیمز» نوشته دکتر مسعود آذربایجانی، «سیر آرای تربیتی در تمدن اسلامی» اثر دکتر ماجد عرسان کیلانی اندیشمند معاصر اردنی با برگردان و نقد بهروز رفیعی و... از جدیدترین کتاب های این پژوهشگاه هستند.

روان شناسی، جامعه شناسی، مدیریت و تربیت با مشارکت استادان و فضلاء حوزه به وجود آورده است. حجت الاسلام والمسلمین اعرافی درباره آسیب های احتمالی نیز گفت: تحقیقات نو و جدیدی به وجود آمده و نیازمند بنیه قوی و روش شناسی اجتهادی است و بدون دانش فراوان حوزه در قلمرو علم اصول، فلسفه و تفسیر نمی توان وارد این حوزه ها شد.

حوزه و دانشگاه، پیشگامان فرهنگ سازی

رویکرد به علوم انسانی بانگش دینی در پژوهشگاه حوزه و دانشگاه از جمله مباحثی است که طی این سال ها به دغدغه اصلی اهالی فرهنگ تبدیل شده است اما باید پرسید این وحدت چگونه قابل تحکیم و نهادینه سازی بیشتر است؟

حجت الاسلام والمسلمین مسعود آذربایجانی قائم مقام پژوهشگاه حوزه و دانشگاه بر این باور است که وحدت حوزه و دانشگاه باید به عنوان یکی از اهداف راهبردی نظام مورد توجه قرار گیرد، موضوع مهمی که تاکنون آنچنان که شایسته آن است مورد توجه عملیاتی قرار نگرفته است.

به باور او فرهیختگان کشور و کسانی که هدایت فرهنگی جامعه را برعهده دارند، برخاسته از دو نهاد تأثیر گذار حوزه و دانشگاه هستند و وحدت رویه این دو مجموعه در فکر، باور، ارزش ها و عمل موجب تسری این ارزش ها و اندیشه ها به همه ابعاد جامعه می شود. وی با بیان اینکه وحدت حوزه و دانشگاه دارای ابعاد وسیع معرفتی، پژوهشی، آموزشی، اخلاقی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی است بر این اعتقاد خود پافشاری می کند که تحقق این مهم در گرو تشکیل یک نهاد متناسب، جامع و فراگیر است. به گفته وی تاکنون ۱۲۰ کتاب از سوی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه منتشر شده است که ۵۲ اثر حائز رتبه برتر در جشنواره های علمی کشور شده است.

برخی از این آثار را عباراتند از: اصول فقه کاربردی، اسلام و حقوق بین الملل خصوصی، مدیریت در اسلام، تربیت فرزند، نابرابری جنسی از دیدگاه اسلام و فمینیسم، در آمدی بر روان شناسی دین و... حجت الاسلام آذربایجانی به فعالیت ۳۰ عضو هیأت علمی و بیش از ۵۰ پژوهشگر در این پژوهشگاه اشاره می کند و می گوید: پژوهشگاه اقتصاد، مدیریت و حقوق، پژوهشگاه علوم اجتماعی، تربیتی و روان شناسی و پژوهشگاه تاریخ، حکمت و قرآن پژوهشی زیر مجموعه های این پژوهشگاه را تشکیل می دهند.

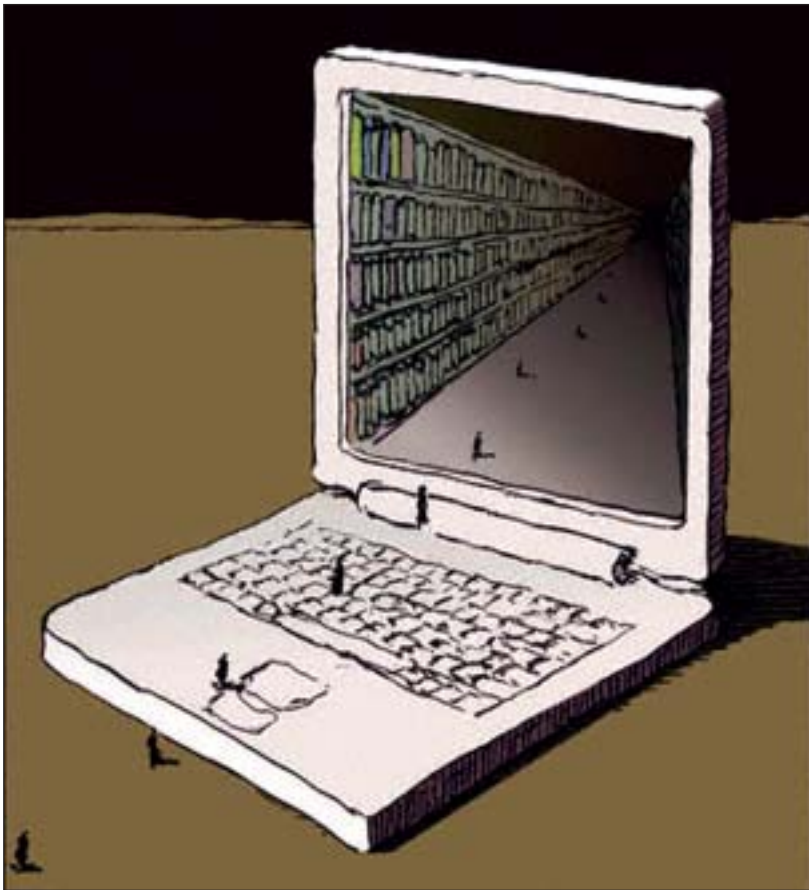
به اعتقاد وی خدمات رسانی پژوهشی به جوامع علمی از وظایف پژوهشگاه حوزه و دانشگاه است و در این میان اجرای بیش از ۱۵۰ طرح تحقیقاتی در علوم انسانی - اسلامی، برگزاری همایش های تخصصی و نشست های علمی، همکاری علمی با دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی کشور به منظور تدوین و چاپ مشترک آثار، انتشار مجلات تخصصی «جستارهای تخصصی»، «تربیت اسلامی» و «حوزه و دانشگاه» با این رویکرد انجام گرفته است.

اما آخرین اقدام جامع این پژوهشگاه ارائه تحقیقی است که به گفته آذربایجانی با همکاری استادان و روسای دانشگاه های کشور صورت گرفته و هم اکنون مراحل پیمایشی و زمینه یابی را پشت سر می گذارد. به گفته وی در مرحله اول چند پرسش بنیادین در حوزه بررسی راهکارهای کاربردی وحدت حوزه و دانشگاه برای استادان و روسای دانشگاه ها ارسال شده تا بر اساس این همفکری، زمینه های یک تحقیق نظری درباره این موضوع پدید آید.

محمدرضا اکبری از کتابخانه مجازی شریف می گوید

مرور تمام کتابخانه با یک کلیک

بی تردید در عصر حاضر که به آن عصر انفجار اطلاعات گفته می شود، دسترسی سریع و آسان به اطلاعات مورد نیاز جهت آموزش، پژوهش، تحقیق و توسعه امری اجتناب ناپذیر است و بی شک این مهم بدون بهره گیری از فناوری اطلاعات محقق نخواهد شد. به همین منظور جمعی از فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف و چند دانشگاه معتبر دیگر کشور در قالب شرکت آموزش الکترونیک فراگیر شریف با ارائه طرح کتابخانه الکترونیک دانشگاهی (کاد) در مرکز رشد فناوری های پیشرفته دانشگاه صنعتی شریف پا در این عرصه نهادند. نتیجه تلاش و فعالیت سه ساله این مجموعه در نهایت منجر به طراحی و تولید فناوری جدیدی در این زمینه شد، بدین صورت که فرمت فایل جدیدی با پسوند KAD و نمایشگر آن با نام KAD Software با قابلیت اجرا تحت شبکه، طراحی و پیاده سازی شد که نه تنها قابل مقایسه با محصولات رقبای قدرتمند و با سابقه بین المللی خود مانند فایل pdf و نمایشگر این نوع فایل با نام Adobe Acrobat است، بلکه در بسیاری از موارد نسبت به نمونه خارجی خود برتری دارد. آنچه در سطر های بالا خواندید معرفی کوتاهی بود از زبان محمدرضا اکبری مدیر عامل شرکت آموزش الکترونیک فراگیر شریف که مدرک تحصیلی اش را در مقطع کارشناسی شیمی از همین دانشگاه اخذ کرده است. در صفحه نشر الکترونیک این شماره با وی در مورد کتابخانه الکترونیک کاد به گفت و گو نشستیم.

و استقبال خوبی هم از آن دارند بدون تردید امکاناتی که این قبیل کتابخانه ها در اختیار می گذارند مانند جستجوی پیشرفته و دسترسی سریع و آسان به منابع و ... استفاده از آنها را اجتناب ناپذیر ساخته است. اما در این میان افراد کمی هم هستند که همچنان کتابخانه های سنتی را ترجیح می دهند.

آیا برای استفاده از کتاب های نرم افزار کاد باید عضو کتابخانه شد؟

نه. استفاده از این کتابخانه نیاز به عضویت ندارد، بلکه کاربر آن را در قالب یک بسته نرم افزاری تهیه می کند و بدون نیاز به اتصال به شبکه اینترنت می تواند بر روی کامپیوتر شخصی خود از آن استفاده کند. همچنین نسخه های شبکه و Server در شبکه یک دانشگاه، کتابخانه، پژوهشگاه، سازمان، موسسه، شرکت و ... نصب می شود و کلیه کاربرانی که به این شبکه متصل هستند می توانند از این کتابخانه استفاده کنند.

تا به حال برای معرفی این کتابخانه چه اقداماتی انجام گرفته است؟

این کتابخانه تا کنون در بیش از ۴۰ نمایشگاه، کنفرانس، سمینار و همایش معرفی شده است. منابع کدام رشته ها در این کتابخانه الکترونیک

آقای اکبری! در حال حاضر منابع این کتابخانه چه تعداد است؟

در حدود ۱۰/۰۰۰ جلد کتاب و چند هزار مقاله که همه آنها به زبان انگلیسی هستند. لازم به ذکر است که تعداد این منابع به سرعت رو به افزایش است و به زودی چندین هزار جلد دیگر به آنها افزوده خواهد شد.

این منابع چگونه تأمین می شوند و نحوه به روز رسانی آنها به چه شکل است؟

منابع این کتابخانه عمدتاً از دو طریق تأمین می شود؛ اسکن کتاب های کاغذی و تبدیل آنها به فایل های الکترونیک با فرمت KAD و تبدیل کتاب های الکترونیک با فرمت های مختلف به فرمت KAD

به روز رسانی منابع این کتابخانه نیز از طریق افزایش پیوسته منابع جدید صورت می گیرد.

تولید محتوای این کتاب های الکترونیکی با توجه به اینکه لاتین هستند در داخل انجام می شود و آیا با کتابخانه های خارجی تعامل دارید؟

خیر. تولید محتوا در داخل انجام نمی گیرد اما در انتخاب و تأمین منابع استادان و دانشجویان زیادی با این مجموعه همکاری دارند. در حال حاضر نیز تعامل سازمان یافته ای بین کتابخانه های الکترونیکی داخلی و یا خارجی وجود ندارد و به تبع آن تبادل منابع نیز انجام نمی گیرد.

چه مشکلاتی بر سر راه تأمین منابع این کتابخانه الکترونیک وجود دارد؟

مشکلات زیادی در تأمین منابع وجود دارد که به عنوان مثال می توان از نایاب بودن برخی از منابع، امانت ندادن کتب مرجع توسط کتابخانه ها و هزینه بالای خرید کتاب ها نام برد.

حضورتان در نمایشگاه بین المللی کتاب امسال را چگونه ارزیابی می کنید؟

البته حضور در نمایشگاه امسال در معرفی این محصول تأثیری خوبی داشت هر چند غرفه تخصصی داده شده به این مجموعه در سالن سازمان ها و نهادها واقع شده بود در حالی که اگر این غرفه در سالن نشر دانشگاهی قرار داشت تأثیر آن ده ها برابر بیشتر می شد.

نگاه دانشجویان، محققان و استادان را در استفاده از کتابخانه های الکترونیک از جمله کتابخانه خودتان چگونه ارزیابی می کنید؟

بسیاری از استادان و دانشجویان این نوع کتابخانه ها را با توجه به امکان بهره مندی از مزایای فناوری اطلاعات مناسب تر از کتابخانه های مکتوب می دانند

موجود است که در اختیار محققان و دانشجویان قرار گیرد؟

در حال حاضر این کتابخانه ۱۵ رشته زیر را پوشش داده است و به زودی رشته های دیگر را نیز تحت پوشش قرار خواهد داد؛ مکانیک، برق و الکترونیک، متالورژی، کامپیوتر، هوافضا، مهندسی شیمی، عمران، صنایع، نانوتکنولوژی، شیمی، فیزیک، ریاضی، مدیریت و اقتصاد، زبان انگلیسی

معرفی کتاب

مروری کوتاه بر کتاب «کتابخانه ملی کشاورزی امریکا»

۳/۵ میلیون منبع کشاورزی در یک کتابخانه

نام کتاب: کتابخانه ملی کشاورزی امریکا
نویسندگان: لن کری، سالی سین، سوزان فوکیت، اولین فرانکاکیس، ماریا پیزا، کلودیا وستن، کریس سینس
مترجمان: علی رادمهر و سید کاظم حافظیان رضوی
ناشر: مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی / چاپ اول ۱۳۸۶ / شماره گان ۱۱۰۰ نسخه / رقی.

محمد ملاحسینی: از آنجا که تأمین غذا بزرگ ترین مشکل امروز بشر است، کتابخانه ملی کشاورزی امریکا با ۳/۵ میلیون منبع اطلاعاتی در حوزه کشاورزی که به ۷۰ زبان مختلف ارائه می شود، نقش درخور توجهی در کمک به محققان و پژوهشگران این حوزه در سراسر جهان دارد.

کتاب فوق در حجمی کم اما پر محتوا ارائه شده است. پر محتوا از این منظر که برای گردآوری مطالب آن هفت مولف دست به دست هم داده اند تا چنین کتابی تألیف شود. در دیباچه کتاب که به قلم مترجمان نوشته شده، به اهمیت کشاورزی برای نسل حاضر و آینده و این که بیشترین منابع اطلاعاتی موجود در جهان به این حوزه اختصاص دارد اشاره شده است.

در ادامه خواننده با پیشینه، فعالیت ها، زیرمجموعه ها، خدمات، پایگاه اطلاع رسانی و بخش های مختلف این کتابخانه آشنا می شود. از جمله خدمات کتابخانه می توان به ارائه خدمات مبتنی بر فناوری، امکان دسترسی دیجیتال به گستره وسیعی از متون علمی، چاپی و تصاویر، همراه با کتاب های کمیاب، نسخه های دستنویس، تصاویر تاریخی و سایر منابع کمیاب اشاره کرد.

و پزشکی امکانات ویژه ای که نرم افزار کاد و این کتابخانه الکترونیک را از دیگر نرم افزار های همردیف خود متمایز می کند چیست؟

نکته قابل ذکر در مورد این کتابخانه الکترونیک این است که برای استفاده از آن نیازی به اتصال به شبکه اینترنت وجود ندارد و به دو صورت تک کاربرد و تحت شبکه (LAN/Intranet) قابل استفاده است. همچنین یکی از مهم ترین ویژگی های فایل های KAD امنیت بسیار بالای آنهاست که در این مورد نیز نسبت به رقبای بین المللی خود برتری محسوس دارد.

به این ترتیب این کتابخانه برای جویندگان علم جذابیت های خاصی دارد. البته به شرط آنکه به زبان انگلیسی کاملاً مسلط باشند. از دیگر جذابیت هایی که خوانندگان را علاقه مند می کند خواندن متن کتاب ها و مقالات (Speech Engine) با صدای کاملاً طبیعی است که می توان آنها را به صورت انواع مختلف فایل های صوتی (WMA, WAV, MP3, MP4 و ...) ذخیره سازی کرد.

سیستم فلش کارت برای فراگیری هر چه سریعتر مطالب و تبدیل حافظه کوتاه مدت به بلند مدت، ایجاد فلش کارت برای بخش های انتخابی متن نمایش نمودار وضعیت یادگیری، یادداشت گذاری (Note) یادداشت گذاری در قسمت های دلخواه صفحه و مشاهده صفحات یادداشت گذاری شده به صورت متوالی است که در علاقه مند کردن دانشجویان به یادگیری منابع موثر است. امیدوارم به این ترتیب گامی در جهت شکوفایی علمی کشور و ایجاد فرهنگ استفاده از منابع الکترونیک در راستای زندگی الکترونیک امروز برداریم.

چرا مترجمان روان شناسی به سراغ منابع دست اول نمی روند؟

ترجمه های دست دوم روی میز روان شناسی

دارند، برای مثال پیازه علاوه بر این که روان شناس بزرگی است، منطق دان و زیست شناس برجسته ای نیز هست بنابراین اگر کسی بخواهد آثار او را ترجمه کند باید با همه این زمینه ها آشنا باشد تا در مواقع لزوم همه اینها را درک کند، زیر نویس بدهد و خوانندگان را هدایت کند اما برخی از مترجمان ما متأسفانه دانش کافی ندارند و از طرف دیگر می خواهند زود به نتیجه برسند.»

دکتر عریضی در ادامه از چند تن از روان شناسان شاخص نام می برد و درباره ترجمه آثار آنها در ایران می گوید: «در حوزه روانکاوی، افراد زیادی نظیر لکان، یونگ، آدلر، آنا فروید، هورنای و ... و بعدها بعضی ها مثل یونگ و آدلر و هورنای از او فاصله گرفتند که به عنوان نو فریدی شناخته شده اند که ما اغلب این روان شناسان را با واسطه می شناسیم؛ برای مثال لکان خیلی کتاب نوشته اما ما با افکار او از طریق واسطه آشنا هستیم. با یونگ هم اگر آشنایی بیشتری داریم دلیلش تأثیری است که در ادبیات با موضوع کهن الگوها گذاشت. هنوز خیلی از کتاب های اریکسون در کشور ما ترجمه نشده است، در مورد هورنای هم اگر وضعیت قدری بهتر است، دلیلش سادگی آثار او است. در نهایت من فکر می کنم علت اصلی این که مترجمان ما سراغ آثار اصلی نظریه پردازان نمی روند این است که درک این آثار برایشان دشوار و پیچیده است و البته این آثار از نظر حجم و محتوا نیز غالباً قطور و سنگین هستند.»

دکتر ثنایی نیز همچون دکتر عریضی با تأکید بر ضرورت دانش بالای مترجم برای ترجمه آثار دست اول و خوب، بر نقش متولیان امور فرهنگی در ارتقای وضعیت ترجمه اشاره می کند و می گوید: «تحسین و تشویق مترجمان خوب از سوی متولیان امر فرهنگ از جمله وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دیگر سازمان ها و نهادها و موسسات می تواند نقشی مهم در بهبود وضعیت ترجمه در کشورمان ایفا کند بدین معنا که کسانی که آثار وزین و خوب را برای ترجمه انتخاب می کنند همچنین ناشرانی که مترجمان زبده و متخصص را به کار می گیرند، مورد تشویق و حمایت نهادهای متولی امر فرهنگ قرار گیرند.»

کم حجم تری داشته باشند.» وی همچنین یادآور می شود: «در روان شناسی، برخی کتاب های مرجع مثل خلاصه روان پزشکی کاپلان - که یک هندبوک جامع است - یا کتاب هیلگارد و کتاب هایی نظیر اینها - که ضرورت ترجمه شان احساس می شد - ترجمه شده اند اما در بازار کتاب هایی در همین حد وجود دارد که هنوز ترجمه نشده اند مثل هندبوک روش تحقیق در روان شناسی شخصیت یا هندبوک روان شناسی بالینی سلامت؛ اینها کتاب هایی هستند که به دلیل زمان بر بودن و همچنین هزینه زیاد، معمولاً ترجمه نمی شوند.»

اما دکتر عریضی در صحبت هایش به نکته تازه ای اشاره می کند؛ نکته ای که شاید مهم ترین و کلیدی ترین عامل ترجمه نشدن آثار اصلی است؛ دشواری درک اثر اصلی برای مترجم. دکتر عریضی در این باره تأکید می کند: «مترجمان ما اگر می خواهند سراغ آثار اصلی بروند باید دانش زیادی داشته باشند چون افرادی که نویسنده اصلی و به عبارتی نظریه پرداز شاخصی هستند در زمینه های متعددی تخصص

نگارش نویسنده دوم حذف می شود ما صرفاً با قضاوت یک نویسنده دیگر مواجه می شویم و طبیعی است که این آشنایی، چندان عمیق نخواهد بود.» وی در ادامه با مقایسه آثار ترجمه ای در دو حوزه فلسفه و روان شناسی یادآور می شود: «گرچه برخی معتقدند که ترجمه آثار اصلی در حوزه فلسفه وضعیتی بهتر از حوزه روان شناسی دارد اما من معتقدم اگر آثار فلسفی بیشتر ترجمه شده اند دلیلش این نیست که ما در این حوزه قوی تر هستیم بلکه علت اصلی اش این است که بسیاری از مقالات فلسفی با انگیزه چاپ در مجله های پژوهشی فلسفه ترجمه می شوند که این ترجمه ها به رغم این که دست اول و وزین نیستند، باز هم چاپ می شوند. این موضوع گرچه موجب اعتراض بسیاری از اهالی فن و اصحاب فلسفه شده اما در عین حال باعث شده که بسیاری از آثار فلسفی - گرچه ناقص و ضعیف - به فارسی برگردانده شوند، اما در حوزه روان شناسی چنین اتفاقی نیفتاده است.»

دکتر ثنایی نیز نقش ناشران را در امر انتخاب آثار وزین و دست اول برای ترجمه، نقشی تعیین کننده می داند و اظهار می دارد: «ما کمتر ناشری را می توانیم بیابیم که آنقدر به این حوزه مسلط باشد که کتاب را خودش رصد کند و مترجم را هم خودش انتخاب کند. ناشران ما بیشتر دنبال کسی می گردند که به عنوان یک مترجم سرشناس شناخته شده و نامش توجه خوانندگان را جلب کند.»

دکتر اسحاق رحیمیان استاد دانشگاه و مولف کتاب «آرنولد لازاروس» نیز در تحلیل این موضوع به در دسترس نبودن آثار اصلی و دشواری های ترجمه این آثار اشاره می کند و می گوید: «یکی از محدودیت هایی که در این مسیر وجود دارد این است که امکان دسترسی به خیلی از کتاب های اصلی وجود ندارد و چون آثاری که در حاشیه کتاب اصلی نوشته می شوند سهل الوصول تر هستند، مترجمان به ترجمه آنها اکتفا می کنند اما مسئله مهم این است که کتاب های مهم معمولاً به صورت هندبوک یا تکست بوک هستند و از آنجا که ترجمه این کتاب ها دشوار و زمان بر است، مترجمان کمتر سراغ آنها می روند و بیشتر دنبال نویسندگانی هستند که کتاب

در آسیب شناسی ترجمه در حوزه کتب علوم انسانی و از جمله روان شناسی همواره پرسشی با این مضمون مطرح بوده است که چرا مترجمان ما در انتخاب آثار، کمتر سراغ منابع دست اولی که به خامه خود نظریه پرداز نگاشته شده می روند و اغلب، آثاری را برای ترجمه انتخاب می کنند که به نوعی شرح و تفسیر و برداشتی دوباره - به وسیله نویسنده دیگر - از آن اثر اصلی است. این کتاب ها که در رده بندی آماری نیز غالباً در صدر نشستند، راه طولانی ترجمه را پرخطرتر و طولانی تر کرده اند چرا که وجود واسطه ای به نام ترجمه به خودی خود همواره دغدغه ای جدی در مسیر انتقال درست مفاهیم به شمار رفته است و اضافه شدن واسطه مضاعف گاه اصالت اثر اصلی را در چشم خواننده بیش از پیش مورد تردید قرار می دهد. در گزارش پیش رو، پرسش مذکور را با چند تن از استادان و مترجمان حوزه روان شناسی در میان گذاشته و این مقوله را از نگاه آنان مورد مذاقه قرار دادیم.

دکتر باقر ثنایی مترجم کتاب های روان شناسی و مدرس دانشگاه با انتقاد از ترجمه های متعدد از یک اثر بدون هیچ ضرورتی، تعداد مترجمان زبده و متخصص را در اقلیت می داند و تصریح می کند: «گاه می بینم افرادی می آیند و کتاب هایی را ترجمه می کنند که ترجمه های بهتری از همان کتاب ها با واژه ها و برابر نهاد های بهتر، پیش از آن صورت گرفته است اما این مترجم ها حتی آنقدر به خود زحمت نداده اند که لااقل سری به آن ترجمه ها بزنند تا نقاط ضعف خودشان را بهتر بشناسند، از این رو ترجمه هایشان پر از واژه های خام و ناقصی است که در نهایت منجر به ارائه کارهایی کم مایه و کم ارزش می شود.»

دکتر حمید رضا عریضی، پژوهشگر و مولف کتاب «روش های کاربردی پژوهش در روان شناسی بالینی و مشاوره» نیز در این باره می گوید: «اغلب آثار اصلی بزرگان روان شناسی به فارسی ترجمه نشده اند و ما از طریق نوشته های دیگران با افکار آنان آشنا می شویم به عبارتی ما با اندیشه ناب این دانشمندان و بالحنه های ابداع و اکتشاف و خلاقیت آنان روبه رو نمی شویم زیرا تمام اینها در مسیر

نیازسنجی ترجمه در نظام آموزشی

حامد آقایی: چرا مترجمان ایرانی بیش از آنکه همت خود را مصروف ترجمه آثار دست اول هر حیطه کنند، به جانب معرفی ها، شرح ها و تاریخچه ها گرایش دارند؟ این پرسش یکی از بزرگ ترین چالش های پیش روی جامعه علمی و دانشگاهی ماست و مباحثی چنان گسترده دامن و ریشه دار را پیش می کشد که نمی توان به روشن کردن گوشه ای از آن امید داشت و از مابقی چشم پوشید. مگر می توان از کم کاری مترجمان در مواجهه با متون اصلی پرسید و نپرسید که ما از حیث تالیف و تولید علم در کجای جهان ایستاده ایم؟ آیا درست تر نیست پرسیم چرا اهل علم و مطالعه، از دست و پنجه نرم کردن با متون دست اول می گیرند و کتب توضیحی و مقدماتی را ترجیح می دهند؟ به همین دلیل در نوشتار حاضر خود را ناگزیر می بینم که گرایش مترجمان و در چارچوبی گسترده تر، وضعیت و گرایش جامعه علمی و دانشگاهی ایران را در این زمینه تفسیر کنیم.

در یک تقسیم بندی ساده می توان مترجمان حوزه های علوم انسانی را دو دسته دانست. دسته نخست مترجمانی حرفه ای یا تفننی (با هر تعریف) که بنا به سلیقه و علاقه خود و یا تقاضای بازار، از حیطه های مختلف، کتاب هایی را برای ترجمه بر می گزینند و نوع و میزان تحصیلاتشان ملا حظه و محدودیتی برای انتخاب هایشان پیش نمی آورد. دسته دیگر را مترجمانی تشکیل می دهند که بنا بر آنچه در دانشگاه تحصیل کرده اند و برای رفع نیازها و کمبودها و ارتقای سطح

انسانی اعم از فلسفه، روانشناسی و ... آموخته می شود، تاریخچه و گزیده نظریات است و از این حیث ساختار نظام آموزشی و دانشگاهی ما از نقصان و ضعف بزرگی رنج می برد.

گویی دانشگاهیان و از پس آن مترجمان کشور ما ناگزیرند این بنای آجر بر آجر نهاده سالیان را به شیبه بناسانند و بناسانند تا جماعت اهل علم ایران به آسودگی در آن ساکن شوند و در انجام این مهم چاره ای نداشته اند مگر قناعت به ترجمه شرح ها، تفسیرها، گزیده ها و ... تا بدین شکل، آخرین و جدیدترین یافته ها در اختیار خوانندگان قرار گیرد و کسی گمان نبرد که از قافله علم عقب مانده است. در این دور باطل، نه اهل علم نیازی به متون دست اول احساس کرده اند و نه مترجم نیازی به ترجمه آنها و حاصل نهضت ترجمه مادر شکل امروزی اش، داده های انبوهی است نشست بر بنیانی پر نقص و ناتمام.

در جمع بندی بحث باید بگوییم که در حالت مطلوب، دانشگاه های هر جامعه، مرکز و هدایتگر فعالیت های علمی و معرفتی از جمله ترجمه ها هستند و سامان یافتن حوزه ترجمه در ایران و هدایت مترجمان متخصص دانش آموخته به جانب متون دست اول و اصلی در حوزه های علوم انسانی، منوط به اصلاح ساختار آموزشی و دانشگاهی کشور و تغییر اولویت هاست. نکته آخر این که ترجمه متون دست اول علمی و فلسفی و معرفی آنها به جامعه علمی ایران تنها در صورتی ثمربخش خواهد بود که در قالب فرایندی منسجم و بلند مدت و هدفدار پیش رود و نظام آموزشی و فرهنگی کشور با حمایت و هماهنگ سازی مترجمان توانمند می تواند زمینه ترجمه متون دست اول علمی را فراهم آورد.

علمی رشته خود به گزینش منابعی برای ترجمه می پردازند. از این حیث فعالیت دسته اخیر هدفدارتر، منسجم تر و تخصصی تر از مترجمان گروه نخست است و در پرسش از علل فقدان ترجمه متون دست اول نیز به ویژه اینان را باید مخاطب قرار داد. از منظر حرفه ای و تخصصی، نادرست است که از مترجمان گروه نخست انتظار ترجمه متون دست اول علمی را داشته باشیم حتی اگر برخی از بهترین ترجمه های دست اول از قلم آنان تراویده باشد. نباید فراموش کرد که در برابر چندین ترجمه خوب از این دست، با انبوهی ترجمه های ناکارآمد و آکنده از معادل های نادرست و مشوش در حوزه علوم انسانی مواجهیم که خود معلول احاطه نداشتن مترجمان بر حوزه معرفتی مورد نظر آنان بوده است.

با توجه به آنچه گفتیم شاید روشن ترین صورت بندی پرسش مورد بحث در این نوشتار چنین باشد که چرا مترجمان متخصص و تحصیلکرده، در حیطه کاری خود کمتر به سراغ ترجمه متون دست اول می روند؟ نخستین قدم در یافتن پاسخ و علل این مشکل، به اعتقاد نگارنده، تامل در باب وضعیت و گرایش کلی فضای علمی و دانشگاهی کشور ماست. مترجمانی که در این فضا رشد یافته اند و تحصیل کرده اند غالباً در دوران تحصیل نیازی به مطالعه متون دست اول احساس نکرده اند تا ترجمه آنها را به عنوان هدف و وظیفه خود در نظر بگیرند. در حوزه های مختلف علوم انسانی و در مقاطع مختلف تحصیلی، کمتر مبحثی از سرفصل های آموزشی، نیاز به مراجعه به متون دست اول علمی را در دانشجویان بر می انگیزد و آنچه بیش از هر چیز در هر رشته از علوم

این هفته با نسرين بناني، نويسنده رمان «بامداد سرنوشت»

روايتي تازه از زندگي

همه عشق‌ها به تنفر نمی انجامد بلکه در این نوع کارها تمرکز نویسنده بر عشق‌هایی است که بیشتر به عادت شبیه اند تا عشق واقعی. نکته تلخی که در زندگی افرادی چون شخصیت کتاب من وجود دارد این است که دو نفر فقط به هم عادت می کنند و این عادت را با عشق اشتباه می گیرند.

آقای صمدی در این کار شخصیتی است که نمونه یک انسان واقعی است. آیا چنین آدمی در عالم واقع یافت می شود؟

این شخصیت تا حد زیادی شبیه به یکی از آشنایان من است و بسیاری از مشخصه های خلق و خوی او را از ایشان وام گرفته ام.

شخصیت سروش در این کار جوان است و از آنجاکه برخی همیشه جوانان را آکنده از خطا می بینند، او هم دست به هر کاری می زند خطاست.

این نوع نگاه به نظر شما یکسونگری نیست؟ اگر دقت کرده باشید شخصیت سروش یک شخصیت خودمحور است و چنین آدمی به طور طبیعی به اشتباه می افتد. در این کار جوانان دیگری هم وجود دارند که بسیار منطقی عمل می کنند و این طور نیست که همه آنها از دیدگاه من آدم های خطاکاری باشند.

بازتاب کتابتان تاکنون چگونه بوده است؟ تاکنون کسی نبوده که کتاب را خوانده باشد و ابراز نارضایتی کند.

این امر مهم باز کرده ام. به عقیده من هیچ کتابی بی تاثیر نیست و باید تاثیر آن را در دل مخاطبان واقعی اش جست و جو کرد.

در رمان شما آدم‌ها یا سیاه سیاهند یا سفید سفید. چرا؟

چون اعتقاد دارم که این نوع آدم‌ها وجود دارند. شاید باور نکنید اما من با آدم‌هایی مواجه شده‌ام که از این هم سیاه‌ترند و این یک واقعیت است.

چرا در این گونه کارها همیشه عشق‌ها به تنفر می انجامد؟

نسرين بناني دانش آموخته رشته روان شناسی و دانشجوی مقطع فوق لیسانس رشته فقه و اصول است. بناني در اولین کارش به سراغ موضوع و دغدغه روزگار ما یعنی مشکلات جوانان رفته و این موضوع را از زاویه‌ای دیگر مورد کنکاش قرار داده است.

فکر اولیه رمان «بامداد سرنوشت» از کجا شروع شد و شما بنا به چه نیازی این کتاب را نوشتید؟ یکی از نکاتی که همیشه ذهن مرا به خود مشغول می کرد، معضلات ریز و درشتی است که گریبانگیر قشر جوان جامعه است و برای برون افکنی این دیدگاه هیچ زمینه‌ای را مساعدتر از نوشتن آن هم در عالم ادبیات داستانی نیافتم.

ماجرایی که در این کتاب آمده برخاسته از یک جریان واقعی است یا کلاً حاصل تخیل شماست؟ می توانم بگویم که همه وقایع خیالی هستند اما جریاناتی که در جامعه می بینیم در روند این کار بی تاثیر نبوده‌اند. به زبان بهتر می توانم بگویم که فشرده‌ای از آنچه که در زندگی بعضی از جوان‌ها می گذرد در این کتاب آمده است.

یعنی شخصیت‌های داستان شما چند وجهی هستند؟ بله، چون شما در روند کار می بینید که همه آنها به گونه‌ای دارای روحیه سالمی هستند و اگر مشکلی در شخصیتی آنها پدید آمده ریشه در عوامل گوناگون

گزارش آماری هفته

گزارش آماری هفته از سوی بخش کتابداری و اطلاع‌رسانی «خانه کتاب» و براساس اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعات این موسسه ارائه می‌شود. از شنبه ۸۷/۱۱/۱۱ تا چهارشنبه ۸۷/۱۲/۱۳، ۵۸۹ عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است. بیشترین تعداد کتابها در موضوع دین و سپس کودک و نوجوان بوده است. پس از آن به ترتیب: موضوعات علوم عملی، ادبیات، علوم اجتماعی و سایر موضوعات قرار دارند.

گزارش آماری کتابهای منتشره در هفته گذشته (به تفکیک موضوع)

ردیف	موضوع	تعداد کل	تالیف*	ترجمه	چاپ اول	چاپ مجدد	تهران	شهرستان	میانگین متوسط	صفحه
۱	کلیات	۲۲	۱۹	۳	۱۲	۹	۱۹	۳	۲۳۶۴	۴۴۰
۲	فلسفه و روانشناسی	۲۵	۱۰	۱۵	۴	۲۱	۲۴	۱	۱۸۳۶	۲۷۹
۳	دین	۱۳۵	۱۰۸	۲۷	۱۷	۴۶	۹۱	۴۴	۶۲۱۲	۳۰۶
۴	علوم اجتماعی	۵۷	۴۰	۱۷	۱۶	۴۳	۱۴	۱۴	۴۰۶۵	۲۸۷
۵	زبان	۲۲	۲۲	۰	۱	۲۱	۲	۲	۵۴۵۸	۳۲۲
۶	علوم طبیعی و ریاضیات	۷	۷	۰	۳	۴	۳	۱	۳۰۳۶	۲۴۲
۷	علوم عملی	۶۶	۵۲	۱۴	۳۶	۳۰	۵۸	۸	۲۱۵۲	۲۷۲
۸	هنر	۱۹	۱۴	۵	۱۰	۹	۱۸	۱	۲۴۱۲	۱۸۸
۹	ادبیات	۵۹	۴۴	۱۵	۲۴	۲۵	۵۰	۹	۱۶۰۰۰	۲۹۴
۱۰	تاریخ و جغرافیا	۲۱	۱۷	۴	۱۵	۶	۱۹	۲	۳۰۲۷۸	۲۰۴
۱۱	آموزشی و کمک درسی**	۵۴	۵۴	۰	۱۲	۴۲	۵۳	۱	۲۱۸۸	۳۲۰
۱۲	کودک و نوجوان	۱۰۱	۹۲	۹	۵۷	۴۴	۹۲	۹	۴۶۰۶	۲۴
	جمع بندی	۵۸۹	۴۷۹	۱۱۰	۲۵۶	۲۳۲	۴۹۲	۹۶	۶۹۰۸	۲۵۶

* تالیف: به نسی اثری اطلاق می‌شود که ترجمه نشود. اثری چون ترجمه، تفسیر، گردآوری، تحلیلی، شرح و نظایر آن.
 ** منظور از موضوع آموزشی و کمک درسی: کتابهای کتابخانه‌ای است که به نحوی با مواد درسی و برنامه‌های آموزشی نظام آموزشی ابتدایی، راهنمای و تیرمستان مربوط هستند و مخاطبان آنها دانش‌آموزان از پیش‌ابتدایی تا دبیرستان هستند.

شخصیات‌های آماری کتابهای کودک و نوجوان

شخصیات‌ها	مقدار	موضوعات کتابها
گزارشگر کتاب	۵۵۰۰۰ ریال	شادابی، ناصر یوسفی، ناشر: افق، چاپ: ۳، ۳۴۴ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه
بیشترین تیراژ چاپ	۱۵ مرتبه	حسینی موزوی با ننه جون قزوی، آزاده الشبان، ناشر: دلفین آبی، ۱۲ صفحه، ۷۰۰۰ نسخه، ۴۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۱۰۰۰۰ نسخه	Richard Nakata-Let's go: starter: student book، ناشر: اسپند، چاپ: ۱، ۶۴ صفحه، ۱۰۰۰۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۳۰۰ نسخه	More friends old and new: think - and - do، ناشر: اسوزش امیر، چاپ: ۳، ۸۲ صفحه، ۱۲۰۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۳۴۴ صفحه	شادابی، ناصر یوسفی، ناشر: افق، چاپ: ۳، ۲۰۰۰ نسخه، ۵۵۰۰۰ ریال

در هفته گذشته از نظر انتشار کتابهای چاپ اول، انتشارات خانه هنر با هفده عنوان کتاب پرکارترین ناشر؛ آقای امید پناهی از ناشران تازه عنوان، پرکارترین مولف؛ و خانم سلیمه قدرتی با شش عنوان پرکارترین مترجم بوده‌اند.

شخصیات‌های آماری کتابهای بزرگسال

شخصیات‌ها	مقدار	موضوعات کتابها
گزارشگر کتاب	۲۰۰۰ ریال	این نامه وسایل حفاظت افرادی، ناشر: موسسه کار و تامین اجتماعی، چاپ: ۱۸۰۲ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه
گزارشگر کتاب	۲۹۵۰۰۰ ریال	Cal Date: An Introduction to database system، ناشر: نیوپازار، چاپ: ۱، ۱۰۲۰ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۲۲۰۰۰۰ ریال
بیشترین تیراژ چاپ	۷۴ مرتبه	مسئله صیحاب، مرتضی مطهری، ناشر: صدرا، ۲۵۲ صفحه، ۷۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۴۰۰۰۰۰ نسخه	آن سفر کرده... امیر بزرگ، ناشر: هفتسپهر، چاپ: ۱، ۴۰ صفحه
کمترین شمارگان	۳۰۰ نسخه	کسور طاهری درویشی، سیدعلی حسینی، ناشر: نشر اسرافیه، چاپ: ۳، ۸۴ صفحه، ۲۵۰۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۱۹۰۲ صفحه	Albert - Oxford advanced learner's dictionary of current English، ناشر: زبانساز، چاپ: ۱، ۵۰۰۰ نسخه
کمترین صفحه	۱۲ صفحه	این نامه کتیبه حفاظت فنی و بهداشت کار، ناشر: موسسه کار و تامین اجتماعی، چاپ: ۲، ۱۰۰۰ نسخه، ۳۰۰۰ ریال

شخصیات‌های آماری کتابهای کمک‌درسی

شخصیات‌ها	مقدار	موضوعات کتابها
گزارشگر کتاب	۱۰۰۰۰ ریال	کتاب کار (مشاوره‌ای برتر) علوم دوم دبستان، صفری جعفری، ناشر: نشر منتشران، چاپ: ۳، ۱۲۰ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه
گزارشگر کتاب	۱۰۰۰۰۰ ریال	کنکور کارشناسی ارشد مقاومت معالج تحلیل سازه‌ها، خلاصه مطالب دستوری، نکات ویژه کنکور، تستهای طبقه‌بندی شده موضوعی، کنکور کارشناسی ارشد با پاسخ تشریحی، مسعود درایی، ناشر: آزاده، چاپ: ۴، ۸۹۲ صفحه، ۴۰۰۰ نسخه
بیشترین تیراژ چاپ	۶۲ مرتبه	چهارم سوال طبقه‌بندی شده کنکور عمومی و پایانه براساسی و آزاد ۷۵ - ۱۳۸۶، با پاسخ‌های کامل تشریحی، معانیق با جدیدترین تغییرات منابع درسی اعلام شده، ناشر: نوین پژوهش، ۳۶۴ صفحه، ۱۵۰۰۰ نسخه، ۶۹۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۴۰۰۰۰ نسخه	خودآموز و راهنمای گام به گام زبان انگلیسی سال دوم دبیرستان، عبدالله قنبری، ناشر: منتشران، چاپ: ۳، ۲۷۲ صفحه، ۱۶۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۵۰۰ نسخه	Baby boys: text، ناشر: اسوزش امیر، چاپ: ۴، ۲۴۰ صفحه، ۳۰۰ نسخه، ۲۲۰۰۰ ریال

تعداد نشران در این هفته	تعداد کتابهای بدون قیمت	تعداد پدیدآورندگان			
		مرد	زن	مرد	زن
۲۴۱	۴۷	۳۴۶	۰	۸	۰

* مؤلف: نامی پدیدآورندگان (نمونه نویسنده، شاعر، گردآورنده، مصحح و...) به هر ترتیب

در نمایشگاه لایپزیک صورت گرفت

استقبال آلمانی ها از کتاب های خطی اسلامی

در سال ۲۰۰۴ نادین گوردیمر و در سال ۲۰۰۵ میشل ولبک مهمان ویژه این جشنواره بودند.

خانه لب جاده، برنده جایزه اورنج

رمان "خانه لب جاده" برنده جایزه ادبی اورنج شد. رز ترمین نویسنده ۶۴ ساله انگلیسی در حالی برنده این جایزه سی هزار پوندی شد که پیش از این چهاربار نامزد جوایز ادبی بوکر، کاستا و اورنج شده و نتوانسته بود برنده نهایی شود، حال آنکه این بار بارمان جدید خود موفق به دریافت جایزه اورنج شد.

"خانه لب جاده" ماجرای یک مرد تنهاست که پس از مرگ همسرش به انگلیس مهاجرت می کند. او کار و درآمدی ندارد و بیش از چند کلمه انگلیسی بلد نیست و داستان به سرگشتگی و مصیبت های این مرد مهاجر می پردازد.

جایزه اورنج به ارزش ۳۰ هزار پوند ویژه نویسندگان زن است که در سال ۱۹۹۴ تاسیس شد و هر ساله به بهترین نویسنده انگلیسی زبان اعطا می شود. این جایزه سال گذشته به چیماندا آدیچی نویسنده الجزایری رسید.

ترمین نویسنده این کتاب پیش تر توانسته بود بیش از ۱۰ رمان و مجموعه داستان بنویسد که تعدادی از داستان هایش به فیلم بلند تبدیل شده است. او همچنین جوایز متعددی را کسب کرده که از میان آنها می توان به جایزه وایت بورد در سال ۱۹۹۹، جایزه جیمز تت بلک در سال ۱۹۹۲ و جایزه کتاب سال ساندی اکسپرس در سال ۱۹۸۹ اشاره کرد.

دارد و نویسندگان برجسته ای از جمله پل استر نویسنده آمریکایی، مارگریت اتوود نویسنده کانادایی و ایوان کلیما نویسنده اهل جمهوری چک در این جشنواره حضور دارند.

این جشنواره در سال ۱۹۹۱ در لندن و توسط تعدادی از نویسندگان مهاجر بنیان نهاده شد و هر ساله نویسندگان مشهوری از سراسر جهان در آن شرکت می کنند.

خوانندگان مورد استقبال قرار گرفته است. بی پروا را سباستین فاکتر نوشته و همزمان با صدمین سالگرد تولد یان فلمینگ، نویسنده سریال کتاب های جیمز باند به بازار عرضه کرده است و جالب اینکه چاپ ویژه اول این کتاب با جلد گالینگور در روز نخست عرضه نایاب شد.

فضای رمان بی پروا در زمان جنگ سرد در سال ۱۹۶۷ است و جیمز باند برای انجام ماموریت خود به پاریس، نیویورک، عراق و ترکیه سفر می کند. جیمز باند، نام شخصیت خیالی داستان های جاسوسی است که یان فلمینگ، نویسنده انگلیسی در سال ۱۹۵۲ آن را خلق کرد.

این شخصیت در دوازده رمان، دو داستان کوتاه و مجموعه ای از فیلم های سینمایی حضور دارد. وی مأمور کارگشته سازمان مخفی M۱۶ انگلیس است و شماره ویژه سازمانی و اسم رمز خاصش ۰۰۷ است. تا به حال ۱۴ کتاب از یان فلمینگ به فیلم تبدیل شده است.

خنده و فراموشی در جشنواره پراگ

هفته گذشته ۵۵ نویسنده از سراسر جهان در هجدهمین جشنواره نویسندگان پراگ که با عنوان خنده و فراموشی تشکیل شده بود شرکت کردند.

هجدهمین دوره از جشنواره نویسندگان به مدت پنج روز ادامه خواهد داشت و طی آن کنفرانس های متعددی درباره ادبیات برگزار خواهد شد. میکائیل مارش، ریاست این جشنواره را بر عهده

برگزاری نمایشگاه نسخ خطی اسلامی در آلمان از جمله اخباری بود که هفته گذشته منتشر شد. این نمایشگاه که قرار است از جولای سال جاری به مدت بیست روز برگزار شود با همکاری کتابخانه دانشگاه لایپزیک و بخش تاریخ و فرهنگ مؤسسه مطالعات شرقی برگزار خواهد شد.

نمایشگاه نسخ خطی اسلامی در دو بخش آغاز به کار خواهد کرد که بخش اول به متن اصلی قرآن کریم، گستره دانش (دینی و غیر دینی)، انتقال دانش و هنر و بخش دوم به اهمیت نسخ خطی به عنوان پایه ای برای مطالعات شرقی در لایپزیک پس از قرن هفدهم میلادی خواهد پرداخت.

از نسخه های نفیس ارائه شده در این نمایشگاه می توان به قرآن مغولی مربوط به سال های هفتصد هجری قمری که به اولجایتو حکمران ایلخانی تقدیم شده، همچنین نسخه منحصر به فرد اسماعیلی به نام کتاب آلزیننه از ابو حاتم رازی اشاره کرد.

شهر لایپزیک یکی از شهرهای فرهنگی و کهن آلمان است و برگزاری نمایشگاه های مختلف کتاب در آن غالباً با استقبال روبه رو شده است.

جیمز باند در صدر جدول فروش

تنها با گذشت چهار روز از زمان انتشار، کتاب جدید جیمز باند بیش از ۵۰۰ هزار نسخه فروخت. این تیرتیر صفحه کتاب، مجله ال ای تایمز بود.

کتاب جدید جیمز باند با عنوان بی پروا با استقبال و فروش خوبی مواجه شده و به شدت از سوی

بسمه تعالی

فراخوان

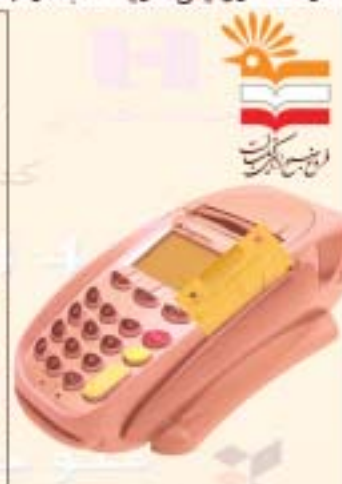
خانه کتاب

به منظور اجرای قانون برنامه چهارم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور و برای هدفتن کردن یارانه های حوزه نشر و هدایت آنها به سوی مصرف کنندگان واقعی، طرح توزیع کارت الکترونیکی خرید کتاب ویژه دانشجویان، طلاب علوم دینی، اهل قلم و دیگر واجدان شرایط با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسط موسسه خانه کتاب به اجرا درمی آید.

بر اساس این طرح، کارت الکترونیک خرید کتاب جایگزین بین های کاغذی شده و افراد با در اختیار داشتن این کارت و یک شماره رمز می توانند تا سقف شارژ شده در کارت، اقدام به خرید کتاب نمایند. بر اساس محاسبات و آمارهای موجود پیش بینی می شود در سراسر کشور حدود چهار میلیون نفر مشمول این طرح شوند. بر این اساس و به منظور ایجاد زیرساخت های لازم، ضروری است کتابفروشی ها که آخرین حلقه توزیع کتاب در کشور محسوب می شوند، به سامانه دریافتی این کارت ها مجهز شوند. لذا از کلیه ناشران و کتابفروشان که دارای مجوز معتبر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا اتحادیه صنعتی بوده و تاکنون موفق به استفاده از این سیستم در فروشگاه خود نشده اند، تقاضا می شود جهت نصب دستگاه کارت خوان، فرم زیر را تکمیل و به همراه تصویر مجوز مربوطه به نشانی: خیابان انقلاب - بین صبای جنوبی و فلسطین - موسسه خانه کتاب - طبقه منفی دو ارسال و یا به صورت حضوری به موسسه خانه کتاب ایران بخش کارت الکترونیکی خرید کتاب مراجعه نمایند.

فرم درخواست نصب دستگاه کارت خوان

نام واحد فروشگاهی / کتاب فروشی / انتشاراتی	نشانی:
شماره تلفن:	نشانی الکترونیکی:
سال تاسیس:	مشخصات مدیر مسئول:
شماره شناسنامه:	نام خانوادگی:
کد ملی:	متولد:
صادر از:	صادر از:

از میان برگ های کهن

دکتر روح انگیز کراچی: متن پژوه

با همکاری نزدیک به ده نفر از متن پژوهان، زیر نظر آقای مهدی مدائنی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی مشغول تصحیح کتاب «ظفرنامه» حمدالله مستوفی هستیم. البته باید عنوان کنم که هر کدام از همکاران، یک بخش از کار را برعهده گرفته اند و من نیز بخش نخست تاریخ ایران را تصحیح، تحشیه و تعلیقه نگاری کرده ام. سه جلد از این کتاب پیش تر با تصحیح همکاران منتشر شده و قرار بود مجلد چهارم این کتاب در نمایشگاه بین المللی کتاب عرضه شود که این مهم بنا به دلایلی محقق نشد و تصور می کنم به زودی شاهد انتشار این کتاب باشیم. لازم به ذکر است که ظفرنامه به پیروی از شاهنامه سروده شده و دارای زبان نسبتاً روانی است.

علاوه بر این، حدود دو سال است که مشغول جمع آوری، تصحیح و توضیح رساله ها و متون کوتاهی از میان جنگ ها، فهارس، نسخ خطی، مجموعه ها و... پیرامون ادبیات اخلاقی و با محوریت زن بوده ام و قصد دارم نام «رساله هایی در اخلاق و سلوک زنان» را بر این کتاب بگذارم.

این رساله ها و متون کوتاه را از میان جنگ ها، مجموعه ها و فهرست های نسخ خطی از قرن دهم تا عهد قاجار گردآوری کرده ام. این توضیح نیز ضروری است که اغلب این رساله ها و متون بدون نام نویسنده ثبت شده اند.

کتاب حاضر نیز از سوی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر خواهد شد. جز این دو کار که بخش عمده ای از وقت و انرژی مرا صرف خودش کرده، قصد دارم با فراغت یافتن از کارهای پژوهشی، مجموعه ای از شعرهای این سال ها را تدوین و تحویل یکی از ناشران بدهم. البته با این توضیح که گردآوری شعرها و انتخاب چند شعر از میان آنها، خود فرصتی دیگر می طلبد.

نمایش از دیدگاه تاریخی

حمید امجد: نمایشنامه نویسی و پژوهشگر

چندی است یکی از نمایشنامه های این سال ها را که عنوان «پاتوق اسماعیل آقا» را بر پیشانی دارد تحویل نشر نیلا داده ام و تصور می کنم در آینده ای نه چندان دور روانه بازار نشر شود.

در مورد «پاتوق اسماعیل آقا» باید بگویم با وجودی که محل نمایش، قهوه خانه است و تمامی اتفاق ها در قهوه خانه اتفاق می افتد اما این نمایشنامه در ذیل ژانر نمایش قهوه خانه ای قرار نمی گیرد و شاید بتوان گفت که این نمایشنامه تجربه جدیدی در این وادی به شمار می آید.

علاوه بر این پس از انتشار ترجمه نمایشنامه کوتاه «حرف، حرف، حرف» اثر دیوید آیوز، برگردانی نیز از نمایشنامه «دانوب» اثر ماریا ایرنه فورنس؛ نمایشنامه نویسی کوبایی الاصل آمریکایی صورت داده ام.

«دانوب» جزو معروف ترین کارهای این نمایشنامه نویسی به شمار می آید که در اصل به روایت آغاز جنگ جهانی دوم در فضایی واقع گرایانه می پردازد. چند کار پژوهشی دیگر

نیز دارم که به نوعی در ادامه کارهای پیشین (نظیر تئاتر قرن سیزدهم) به شمار می آیند با این توضیح که قصد دارم در این کارها - که در چند مجلد منتشر خواهند شد - بحث را به شکلی انضمامی سامان دهم.

اولین مجلد این مجموعه عنوان «تجدد و درام ایرانی» را بر جلد دارد و می توان گفت که هنر نمایش در اثر حاضر از منظر فلسفی، سیاسی، اجتماعی و... به عنوان قالب و محمل تجدد

مورد بحث و بررسی قرار می گیرد و صرفاً ساختار نمایش مد نظر نبوده است. در اثر حاضر یک بازه زمانی از آغاز تا ۱۳۲۰ مد نظر من بوده است.

«بازی های اصل و بدل» عنوان مجلد بعدی این مجموعه است که به تحلیل نمایشنامه نویسی در ایران از دهه چهل به بعد می پردازد. با این توضیح که دهه سی به عنوان دوره گذار در این پژوهش مطرح است و نمی توان این دهه را به شکلی مجزا مورد بحث قرار داد. البته باید بگویم که در مجلدات بعدی قصد دارم آثار دیگر نمایشنامه نویسان مطرح ایرانی را نیز مورد بررسی قرار دهم.

ترجمه تفسیری - آوایی قرآن کریم

دکتر عبدالکریم بی آزار شیرازی: دین پژوه

تصور می کنم همین روزها انتشارات دانشگاه مذاهب اسلامی، پژوهش پنج جلدی مرا در حوزه مشترکات مذاهب اسلامی در حوزه فقه تحت عنوان کلی «فقه مقارن و تطبیقی» روانه بازار کند.

در این کتاب سعی شده تا مشترکات مذاهب اسلامی در مورد احکام فقهی نشان داده شود، چرا که اساساً آبشخور فقهی بخش عمده ای از مذاهب اسلامی، فقه اهل بیت (ع) است. برای نمونه باید به اشتراکات فقه حنفی و شیعه اثنی عشری در مورد رکعت های سوم و چهارم نماز اشاره کرد که ایشان نیز مانند شیعیان به استناد عمل حضرت امیرالمومنین (ع)، معتقد به قرائت تسبیحات اربعه در این رکعت ها هستند.

علاوه بر این، حاصل چیزی حدود پانزده سال کار مداوم، ترجمه تفسیری - آوایی قرآن کریم کم کم به بار نشسته است. توجه شاعران به محتوای قرآن موجب شده تا در برگردان هر آیه از دو بیت از شعر شاعران و عرفای نامی نظیر مولانا، حافظ، سعدی و... استفاده کنم و به نوعی این برگردان ضمن تفسیر ادبی قرآن کریم، آن را به شکل آوایی و منظوم به مخاطب ارائه می کند.

البته درباره این کتاب هنوز با ناشر خاصی وارد مذاکره نشده ام.

افشای توپنه های آمریکایی

پرویز شهیدی: مترجم

نشر دنیای نو یک رمان علمی - فانتزی از رنه بارژاول نویسنده معاصر فرانسوی را با برگردان من در دست انتشار دارد. این رمان که عنوان «راز بزرگ» را بر جلد دارد، بحث آرزوی دیرینه عمر جاودان را به شکلی جالب و جذاب مطرح کرده است.

جز این، برگردانی نیز از کتاب «خانواده نفرین شده کنندی» نوشته مارک دوگن روزنامه نگار و داستان نویس فرانسوی تحویل نشر چشمه داده ام که آن هم در آینده ای نه چندان دور روانه بازار خواهد شد.

دوگن در این رمان به روایت زندگی ادگار هوور و فرماندهی ۴۸ ساله او بر سازمان های CIA / FBI آمریکا - که در دوره او هنوز از هم منفک نشده بودند - می پردازد و در ضمن بازخوانی زندگی هوور که دوران ریاست جمهوری چهارده رئیس جمهور - از روزولت تا نیکسون - آمریکایی را پشت سر گذاشته، به شکلی مستند ماجرای خانواده کنندی (رئیس جمهور مقتول آمریکا) را روایت می کند.

کتاب حاضر به نوعی اولین اثر از این نویسنده برجسته فرانسوی است که به فارسی منتشر می شود و من تلاش کرده ام با برگردان این اثر قابل توجه، دوگن را به مخاطبان فارسی زبان معرفی کنم.

البته قصد دارم پس از انتشار این کتاب، ترجمه و اثر دیگر نیز از این نویسنده را نیز تحویل ناشر بدهم؛ دو کتابی که هم اکنون مشغول ویرایش نهایی متن فارسی و تطبیق آن با متن اصلی هستم.

اولین کتاب عنوان «اتاق افسران» را روی جلد دارد و روایتی مستند از سربازان مجروح جنگ جهانی اول است که در اثر اصابت ترکش های ناشی از انفجار، بخش هایی از چهره خود را از دست داده اند.

کتاب دوم اما تا حد زیادی جزو داستان های معمولی - و در

عین حال خاص - است. دوگن در این رمان به زیر و بم های زندگی اعیانی یک مرد متمول که عاری از حقیقت شده می پردازد و...

علاوه بر چند کتابی که عنوان شد، دو بیوگرافی از آندره موروا را سال هاست که ترجمه کرده ام اما به دلیل حجم بالای این آثار، هنوز نتوانسته ام ناشر خاصی را مجاب به انتشار این دو زندگینامه کنم. موروا در اولین اثر به روایت زندگی بالزاک می پردازد و در کتاب بعدی به شکلی رمان گونه زندگی ویکتور هوگو را بازخوانی می کند.

پرویز شهیدی

روح انگیز کراچی

اسطوره های جهان در یک کتاب

دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور: اسطوره پژوه

پس از انتشار برگردانی از کتاب «دانشنامه اساطیر جهان» نوشته رگس وارنر، نشر اسطوره در تدارک چاپ کتاب دیگری در حوزه اسطوره شناسی با گردآوری، تدوین، نگارش و ترجمه من است.

در مقدمه مسیوطی که بر این کتاب نگاشته ام به شرح مکاتب اسطوره ای گوناگون پرداخته و مباحث مربوط به تحلیل فلسفه این مکاتب را مورد بحث قرار داده ام.

در فصول بعدی، مباحث مطرح در این حوزه به قلم اسطوره شناسان و متن پژوهان برجسته می آید و سرانجام گزیده ای از آثار به فارسی ترجمه شده است.

تصور می کنم کتاب حاضر برای نخستین بار خواهد توانست حوزه تحقیقاتی جدیدی را به پژوهشگران اسطوره شناسی و ادیان معرفی کند.

«اسطوره و آیین» عنوان کتاب بعدی من در حجمی نزدیک به سیصد صفحه است که مباحثی در حوزه اسطوره شناسی از اعصار باستان تا قرن بیستم را در بر می گیرد و به جز فصل نخست آن با پیشانی نوشت «درآمدی به اسطوره شناسی»، برگردان هایی از مداخل دایرةالمعارف اساطیر و دایرةالمعارف انسان شناسی را در خود گردآورده است.

فلسفه سیاسی برای همه

دکتر کمال پولادی: مدرس علوم سیاسی

نشر مرکز پس از تجدید انتشار برگردان من از کتاب «تاریخ اندیشه سیاسی در غرب» در تدارک است تا کتاب دیگری با ترجمه من در حوزه علوم سیاسی را روانه بازار نشر کند.

این کتاب که عنوان «فلسفه سیاسی به زبان ساده» را روی جلد دارد، اثری است از دیوید میلرز، پژوهشگر انگلیسی علوم سیاسی که سعی داشته مفاهیم غامض فلسفه سیاسی را با شیوه خاصی ساده کند تا عموم مردم بتوانند مفاهیم اصلی این حوزه علوم انسانی را - که در ذهنیت جامعه به تابو بدل شده - درک کنند.

علاوه بر این دو سالی بود که مشغول ویراستاری یک اثر مرجع با عنوان «دانشنامه مدیریت شهری» بودم که به سفارش سازمان شهرداری ها و دهیاری ها و به سرپرستی دکتر عباس سعیدی در دانشنامه بزرگ فارسی تهیه شده بود. تصور می کنم این کتاب نیز در آینده ای نه چندان دور روانه بازار شود.

اخیراً قراردادی نیز با پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم درباره تالیف کتابی با محوریت بنیادهای اندیشه سیاسی در ایران منعقد کرده و مشغول نگارش آن شده ام.

در این طرح پژوهشی قصد دارم الگوی نظم و عدل در اندیشه سیاسی ایرانی را از قدیمی ترین ایام (اسطوره های کهن) تا به امروز بررسی و واکاوی کنم چرا که اساساً دو عنصر نظم و عدل به عنوان وجه مشخصه اندیشه سیاسی ایرانی ارتباط خاصی با هم دارند و با استناد به این دو عنصر می توان تحول اندیشه سیاسی در ایران (از دوران باستان تا به امروز) را رصد کرد.